

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Együk meg, amink van.

Budapest, július 18.

(B—n.) Minthogy selyem az élet, kitünően megy minden dolgunk és valósággal felvet bennünket a jólét, tehát buzgón veszekszünk egymással agráriusok és merkantilisták. Tíz esztendő óta olyan nagy divatja van ennek a veszekedésnek, hogy a publicistika belefáradt a szításába is, a mérséklésébe is. Jóformán hallgat róla mostanában. De a végén úgy látszik, mégis ő lesz a perdöntő. Mert nem elfogulatlanok ők: az agráriusok és a merkantilisták. Ám a szegény publicistának, akinek se földje, se pénze, megadta a szerencse legalább azt, hogy elfogulatlan lehessen. Így azután neki is van valamije. Istenem, iszonyu súlyokkal vagyón megterhelve az a mérleg, amelynek a serpenyőit vizsgálgatják agrárteoretikusok és börzejátékosok, gazdák és kereskedők. Az egyik serpenyőre ráterpeszkedik a földbirtok a rög imádásával, nagyságos társadalmi öntudattal, szerzett jogokkal, fölényes érzéssel, multira való emlékezéssel, a jövődőlőre való aggodással és az ellentételés ösztöneivel, amely harcba viszi a föld nélkül, de a föld útján boldoguló mozgó tőkeerővel szemközt. A másik tálon helyezkednek el az ingó vagyon, a pénz, az értékesítő zseni, a modern gazdasági alakulások szülőlteinek törekvései, kívánságai, céljai. Házak, kasszák, malmok nehezékeivel gyakran. Már most a tömegsúly itt is, ott is rengeteg. És a mérlegnek mégis finom, hajszálnyit billenésekkel kell ringania fel és alá. Mert betegek a gazdák is, a kereskedők is. Az orvosok vigyáznak: egy kicsivel több az izgató szerekből és belepusztulnak a páciensek.

Képek nélkül való beszédet sürget immár a szíves olvasó, hát ki kell mondani, hogy lehetetlen kínos érzések nélkül meditatálni ama

két napos tanácskozáson, amelyet a börze tárgyaló termében folytattak vegyesen gazdák és gabonakereskedők. Kornfeld Zsigmond elnök, aki közös földel alá gyűjtötte az eddig külön templomokban áldozókat és külön termekben káromkodókat, minden derék ember köszönetére tette magát érdemessé. Nemes kezdeményezés az övé, okos is, jó is. De azután micsoda csunya koncert volt az ott együtt, micsoda kavarodás, mennyi ellenséges indulat, mennyi mohó igyekezet egymás legyőzésére és milyen lehetetlen diszkant, amiben az egész gyűlés végződött. Az egymásba ütköző, ellentétes érdekek hangját megtaláltuk, az igazságot csak kerestük.

Van egy szomorú igazság és mellette eltörpül a többi, hogy a piros, egészséges, kemény magyar búzát, amelyet romlatlan magyar vidékeken életnek nevez tápláló apánk, a paraszt, a világszerzte gyarapodó termelés, a közlekedés szédítő tökéletesedése és a közelség, amelybe ezen a réven a távol földrészek egymáshoz jutottak, árban, értékben lenyomta. Elszegényedtünk. A bajt mindenki látta, az orvoslást sokan keresték, meg nem találta még senki. És a krízis ott kezdődik, hogy a nehéz sorba jutott mezei gazdálkodás a naivság következtében, amely a birtokhoz tapadó göggel csudálatos módon együttjár, sokkal inkább hallgatott a kuruzslók, semmint a tudós doktorok szavára. Azután a meggyöngyült földbirtok rátört a még erőre is alig kapott kereskedésre, és az iparra. Ez utóbbi sorából az egyiket, a legmagyarabbat, a leghatalmasabbat, amelynek csodájára jártak messze földről, már meg is ölte szerencsésen. És most a helyzet az, hogy a düledező malmok a magyar kalászerdőre omlanak és a derék agrártulók szívesen eloltatnák mással a tüzet, amelyet ők gyújtottak.

Azt az esztelen frivolságot imputálták a

malmoknak, hogy az örlési forgalom kedvezéseinek felhasználásával mesterségesen leszorítják a magyar buza árát. És addig hirdették, kürtölték, panasztolták, dörögtek ezt a végzetes tévedést, amíg a néhai való Bánffy-kormány minden hozzáértő ember élénk elszáppadása közepett eltörölte az örlési forgalmat. Azután lestük a kis árjelző higanyoszlopot, hogy mit mutat, hogy szökkennek fel most csodamodó az árak. Hát a kicsi higanyoszlop makacszkodott és nem felfelé haladt, hanem lefelé. Az örlési forgalom megszüntetése visszafelé sült el. A malmoknak az eleven husába hasított és magukat a gazdákat is mérhetetlenül megkárosította. Sőt hamis apostolai argumentumainak szegény tarisznyájából is kilődította leglármásabb jelszavai egyikét.

Természetes. A kitünő Bánffy-kormány hangos agrárgyűlések soknemű sürgetését elunva, egy tollvonással megcsinálta a magyar malomipar versenybírásnak halálos ítéletét. Ugy volt, hogy a magyar malmok a kikészítő eljárás útján meg tudták tartani pozíciójukat az idegen piacokon, eladták a lisztet, vásárolták tehát (kimutatták tegnap hivatalos adatokkal, hogy a külföldi áregyenértéknél magasabb mértéken) a magyar búzát. Azóta versenybírást megapadt, kivitelre való képességük megcsappant, vásárló erejük elenyedt és az árak hanyatlanak. Ez világos. Nem lehet divatokon indulva, könnyelműen, felületesen, csak egy incidentálter megszüntetni egy olyan rendet, amelyhez az egész árképződés, a piac természete, a termelés és a termelést feldolgozó ipar minden számítása hozzá simul. Tetszett volna várni az új kereskedelmi szerződés megkötéséig, előbb megvédeni a magyar búzát vámokkal és azután lenyakazni az örlési forgalmat. De az az átkos sietség, az a lázas mohóság,

TÁRCA.

Az illúzió.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Feszl Géza.

Nem igaz, hogy a materialisták legyőzték az idealizmust. Nem igaz, hogy a technikai vívmány hatalmasabb faktorrá lett mint az érzések melódijája. Nem igaz, hogy a nyers valóság gloriifikációja valami különleges forrásból fakad; ez is csak onnan luzog ki, ahonnan minden érzem: a lélek kohójából. Más szóval: nem a materializmus, hanem az *idealizmus* került ki győztesen a küzdelemből — elvben! És ma már alig akad gondolkodó, aki nem az idealizmus felé hajlanék — elvben!

A materializmus legmerészebb konzekvenciáinak bátor hirdetőire nézve ma tagadhatatlanul rossz idők járnak. Ha valamiképpen az egész emberiség, amelyik ugyanis szellemi kontaktusban áll egymással, követné a tanácskozó testületek ősi szokását és internacionális bizottságot küldene ki — nem az örök béke titkainak kipuhatolására, hanem azért: *hogy az ember világának igazi fundamentumát kinyomozza, a megoldástól bizonyára elérnének a materialisták.*

Imitáljuk a bizottsági részület:

Mi az ember tulajdonképpeni világának léte-alapja és fundamentuma és életű levegője? — így hangzik a kérdés. A válasz pedig egy szóban csuesosodik ki: *az illúzió!*

Ismerjük és megszoktuk azt a tudományos felfogást, hogy minden, ami van, csupán erő és anyag. Tudjuk, hogy erőnek kell neveznünk azt a bizonyos valamit, amelyik az anyagot rendezzi,

alakítja, formálja. Megszoktuk azt is, hogy gyűjtőnévnek tekintjük az erőt, melylyel kifejezhetünk mindent, akár az Isten fogalmát is. A „Nagy-Erő” olyan kifejezés, amely — az imafomulárók kivételével — bátran helyettesítheti a szót: Gondviselés, Végzet, Istenség. De tudjuk azt is, hogy a gyűjtőfogalomnak csakis egyik reszortja, hogy azt ne mondjuk, alosztálya az emberi szellem vagyis az a teremő, konzerváló és továbbfejlesztő és összeromboló hatalom, mely az ember tulajdonképpeni világát nemcsak megalkotó, de annak illuzórium voltát is képes kimutatni.

Az a napsugár, mely szemünk csillagát érinti, újabb erőre változik át szem és agyvelő között, vagyis *gondolat*. És úgy, amint ez a belső erő belékapaszkodott az emberekre kívül álló materiákba, a szerint alakult meg az a gondolat- és érzelmvilág, melyet az ember sajátjának nevez. Az anyag megítéléséből áll az ember világa, vagyis gondolatok erejéből. De hol kezdődik és hol végződik a gondolat ereje? Hogy hol? Hát a fizikai érzéseknél és az elmúlt érzés emlékének visszaidézésénél! Végződik pedig a gondolat ereje ott, ahol az univerzumból kiszorítja és kikülvartélyozza azt a Láthatatlan Hatalmat, melyet Isten név alatt *itt a nyomorral küzdő nép imád.*

Különös. Sajátságos.

Ugyanannél a pontnál, ugyanannél az impozáns merényletnél a gondolat ereje válságos fordulathoz ér. Innenlét kezdve a teremő és konzerváló és továbbfejlesztő erő karaktert cserél — és oszlató és föléjtő és romboló hatalommá válik.

Hogy a szerteágazó irányból szűkebb mederbe evezünk, kezdjük ki a kérdést ott, hogy az ember gondolat- és érzelmvilága kizárólag az emberről kezdődik és végződik-e?

Ha a természet háztartását és annak foko-

zatos és láncolatos rendjét vizsgáljuk, akkor az ilyen merev elkülönítéseket tagadásba vesszük.

Nem kizárólagos sajátja az embernek a vonalom és gyűlölet, szeretet és harag, tetszelgés és illúzió és ami ezekkel együtt jár: a gondolat. Nem csupán az emberi agyval játszik, nem csupán az emberi agy hozza kapcsolatba önmagával azt, ami kívánatos, nem csupán az emberi agy hódol az illúzióknak, ennek a világot alkotó Erőnek.

... Nyáridőben vadregényes erdők utvesztőin és tisztásain, ujszülött kis borjával együtt csatangol a szarvastehén. Kettőjük számára keresgéli a vegetabilák közt az alkalmas táplálékot. Teszi ezt mindaddig, a míg kiesikje ügyetlen, járatlan, az önfenntartásra képtelen. A tápanyagban való osztozkodás világos veszteség az anyaszarvasra nézve, de kárpótlás e veszteséggel szemben valami homályos érzés, valami rejtélyes illúzió, mely a teteheten gyöngösesnek istápolásában a saját életrevalóságát, és kifejlett életképességét dokumentálja. Amde hétről-hétre, óról-óra fejlődik és a létfenntartás egyszerű titkainak megismerésében mindinkább gazdagodik a kicsiny szarvas. Nemsokára éppen úgy felismeri a tápláló füvet és az édes nedvet tartalmazó rügyeket, mint a szarvastehén. És itt ennek az emlősállatnak az anyai szeretete véget ér, fordul ponthoz jut, megfogamzik az a szándék, hogy: váljunk el. — Miért ne? Hiszen közös utirányban, kettésével bolyongva a tepszer megoszlik. Egyre kevesebb jut. Az az illuzórium ellenérték pedig, hogy az életképebb kitanítja és gyámolítja az életképtelent, immár megszűnt. Egy ideig még kettésben csatangolnak tovább, keresve a mindennapit, mikor azután egy olyan árokhoz, vagy szűkebb medrű patakhoz érnek, amelyet a nagyobbik átugorni képes, de a kisebbik nem, akkor az anyaszarvasnak egy gyors

amellyel egy avatlan rendszer az agitáció kellemetlenségeitől akart megszabadulni, ime azzal az eredménnyel járt, hogy az agrárius urakat immár csak a rosszul értelmezett zsen hátráltatja az örlési kedvezmény reaktiválásának sürgetésében. Megmutatta a tegnapi tanácskozás.

Persze, amikor az egyik jelszó megbukik, jön utána a másik. Most a kerékkötést az egyik ajkon szerb buzának, a másikon szabadraktárnak hívják. Még sok neve van. De értelme nincs egy se. Mit ér nekünk a közös vátterület mellett, ha a szerb buzát kizárjuk a határidőre való szállítástól. Hiszen Ausztriába azért eljut és beleolvad kivitelünkbe, amely javarészt szintén oda gravitál. Hiszen rossz erről beszélni. Az agrárius urak igazságtalosan szörnyűségek. A magyar buzának a világversenyben egy malomtechnikai előny adta meg a nagyobb értéket. Egy szóra felváltva, lisztnék hívták ezt az előnyt. De ha az örlési forgalom megszüntetésével a termelésnek nem a minden más országénál jobb magyar liszt, de nyers buza alakjában kell a versenyre megküldenie, ha magát a buzát kell kivinni, letörki a kiváltságunk. És így is történt. Ha már most Baross Károly azt mondja, hogy a mi egész kivitelünk erőszakos, hogy mi nem vagyunk viláfgazdalmi központnak alkalmosak, hogy nekünk egyáltalán szükségünk sincs külföldi vonatkozásokra, mert amit termelünk, a vámhatáron belül el is fogy, — hát ezek rettenetes állítások, amelyek ellen a tények nem beszélnek, de kiabálnak.

Baross Károlynak vezető szerepe van a magyar agrártársadalom körében. El kell iszonyodnia attól, amelyet tegnap mondott. Legnagyobb veszedelme ennek az országnak az olyan példaadás, amely neki pezsgés, lendület, előretörés helyett maradiságot, korhadó korlátok közé való szorulást hirdét.

Hogy megesszük és együk is meg, amink van. Csak legyünk kiskorúak és viharágyukkal kergessük el a haladás felhőt, amelyek a magyar égboltozat felé szállodognak. És újra: együk meg, és meg is eszszük, amink van. Igen, vagyunk tehát egy temető, amely körül nem kell modern erőknél szorgoskodniok. Még kerítés se kell neki. Mert aki bent van, ki már úgy se jöhet. És aki még nincs bent, be úgy se kívánczok. Csak együk

iramodásával bekövetkezik a szakadás, az elválás, a szarvaválen anyai szeretetének kridája.

Ijedten és bőgve néz az anyja után a kis szarvas. Egyideig tévőz, izeg-mozog, fél és remeg. De azután hasznára fordítja az elsajátított életképeségeket és megkezdi önálló állati életét. Idők múltával visszaadja a kölcsönt, mely a természet láncolatlan rendjében reá vár és vezet a saját kiesikéjét, éppen úgy, mint a hogy őt vezették egészen addig, amíg a tápláló falatok megosztásáért kárpótlást nyujt — az illuzió. Vagy talán merészen és önkényesen olvassuk ki a jelenségekből a mozzatót erő, az okot? Vegyük hát szemre azt az állatot, amelyik az állatvilágnak valóságos renegetája, amennyiben minden képességével egyenesen odaszegődött az emberhez — a kutyát.

Hogy a vadászkutya nem falja föl az elejtett zsákmányt, azt egyszerűen az idomítás következtetés szigorúságának, a veréstől való félelemnek tudhatjuk be. De azt, hogy örül, ugrál és a túrlmetlen vágyakozásnak minden tünete észlelhető rajta, mihelyt gazdájának leemel a falról a fegyvert, ez annál kevésbé vezethető vissza materiális érdekre, mivel — éppen az idomítás eredménye szerint — az elejtett vad nem lesz osztozkodás tárgya. Ha tehát az eb mégis örül a vadászatnak, úgy az öldözés aktusából kiváló hatalmi érzés az, ami a vadászat fíradalmáért a kutyának kompenzációt biztosít. Vagy talán magasabb nívón áll ez az impulzus, semhogy a négy lábúak szellemi procedurájába beleférjen? A hatalom, vagy a tolerancia definíciója aligha van meg a négy lábúak szellemi inventáriumában, de a tolerancia gyakorlati átérzése kétségtelenül benne van. Hiszen két játszadó kutyának az imitált marakodása nem más, mint végig játszott hatalmi versengés, még pedig azzal a világos és kölcsönös tudattal párosulva, hogy ez a marakodás kivételesen csak látszat, csupán kópiaja az igazinak, csupán illuzió, de nem komoly valóság.

Figyeljük meg a kis ölebet, amint valamely

meg, amink van. Így leszünk nagyok, erősek és kövérek az urnak ezerkilencszázadik esztendőjében.

BELFÖLD.

Tisza Kálmán beszámolója. Tisza Kálmán Gesztől ma Nagyváradra érkezett s mint nekünk telegrafálják, értesítette az odaváló szabadelpvüpart elnökét, hogy szeptember 20-ikán tartja beszámolóját.

Tisza Kálmán délelőtt megnézte az épülő színházat és aztán kiharajtott a hadapródiskolába. Szunyogh Péter aliepan dében tiszteletere ebédet adott. Radl Ödönnek a Szigligeti társaság elnökének bejelentette Tisza Kálmán, hogy 400 koronával belép a Szigligeti társaság alapító tagjai közé.

A Kossuth-párt országos akciója. Az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt a nyári szüneti részét országos akcióra fogja felhasználni. Több megyében a jövő hónap végén szervezik a függetlenségi pártot s az országgyűlési pártokról minden szervezkedési gyűlésen képviselteti magát néhány taggal. A legelső akció Fehérmegyében lesz, ahova Kossuth Ferenc is készül. Amint teljesen felgyógyul, több képviselő kíséretében beutazza az egész megyét, érintkezni fog a párt bizalmi embereivel s jelen lesz valamennyi szervezkedő gyűlésen. Azután Somogy megye következik, amelynek területén Kaposvárott, Marcaliban, Lengyeltötén, Nagy-Atadon, Somogy-Szében és Nagy-Bajomban lesznek nagyobb gyűlések.

A honvédelmi miniszter utja. Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter a jövő hónap 20-ikán tér vissza nyári üdüléséről Badapestre. Nehány napig marad akkori a fővárosban, azután elutazik az ország több vidékén tartandó hadosztály- és hadtestgyakorlatokra.

Ofen-Pesth. Nagyváradról jelentik a Magyar Távirati Irodának: Nagyvárad város az Ofen-Pesth című levelek ügyében fölriratot intézett Széll Kálmán miniszterelnökhöz és belügyminiszterhez. A fölrirat utalva Bécs városnak a magyar nemzeti államtól sértő és tagadó határozatára, azt hangoztatja, hogy a törvényhatóság ezen megbotránkozásait fejze ki, a nemesebb érzelmekre képtelen szellem megnyilatkozásának tartván a határozatot azok részéről, akikkel állami létünk egybe van kapcsolva s mégis azt keresik, ami a magyarnak fáj vagy azt, ami Magyarországnak árt. Nagyvárad e méltatlan kötekedést a magyar helységnevekről alkotott törvény életbeléptetésével véli megrendszabályozhatónak. A törvényt már két év előtt megalkották, végrehajtása azonban késik. A késedelem végrehajtásából az állam elleneségei azt a következtetést vonják le, hogy a kor-

haladó jármű utam vágat, hatástalan vakkantásait beszűntetve ismét visszasiet gazdájához. Minden taglejtésén, első sorban persze farkesóváló gesztusain szembeszökken látszik, hogy ő most valami kompenzáció, barátságos pillantásra számít a kifejtett — legénykedésért.

A kutyának speciális rabzsolgása vagyis az emberhez való különleges, barátságos viszonya hozza magával, hogy nem csupán tanuló és elsajátító vonásokat az embertől, hanem — ellentétben az erdők vadjaival — a táplálkozás közvetlen gondja alá is föl van monva. Már pedig minden kreatúránál — kivétel nélkül — csak akkor fogamzanak meg és fejlődnek ki újabb vonások és más tulajdonságok, mikor a táplálkozás természetes igénye már biztosítva van. És itt elérkeztünk ismét egy olyan fordulópont-hoz, mely két irányban tárja föl előttünk a perspektívát. A táplálkozás gondja a fizikum szolgálatára irányul és alapvető mottója az, hogy: éhes vagyok. Az a gondolat- és érzelmvilág pedig, mely nem közvetlenül kapcsolódik a táplálkozás gondjaival, egy másik perspektívát tár elénk, melynek fundamentuma, mottója az, hogy: hiu vagyok. Ez a két motor már az állatnál kezd meg működését, de csak az ember pszichikumában hozza létre azokat a tüneményesen sokoldalú eredményeket, melyeket a maguk összességében az ember gondolat- és érzelmvilágának nevezünk. Mivel kevésbé foglalja be az agyunk erejét az éhség csillapításának vagyis a test igényei kielégítésének gondja, annál inkább előtérbe lép a másik igény, a hiúság kielégítésének természetes vágya. Mielőtt ez a vágy megvalósulhat, az agyvelő játéka már is előlegezik az óhajtott eredményeket és miután már valóra vált, amit az ambíció maga elé tűzött, a hízegő végeredményeket százszor és ezerszer visszakérőzi a játszadó agyvelő — vagyis az illuzió.

mánynak nincs ereje és bátorsága a törvényt végrehajtani. Eleven erejű, céltudatos magyar politika e vélekedést megszüntetné. Nagyvárad városa kéri a törvény melletti végrehajtását, ami a nemzeti érdekeknek hatalmas szolgálatot tenne. A fölriratot pártolás végett az országos törvényhatóságoknak megküldötték. — A nagyváradai felirathoz éppen csak azt jegyezzük meg, hogy azt az ideát, mintha a bécsi okvetetlenkedést a magyar helységnevekről alkotott törvény életbeléptetésével olyan hamar meg lehetne szüntetni: kölcsönözze valahonnan. Olyanoktól, akikben a harag elfojtotta a józanságot is. Mert a magyar helységnevekről szóló törvény megszüntetése minden anomáliát idehaza, magyar földön, de a bécsi frátereket el nem némitán, legfőkébb még szarvakat adna az okvetetlenkedésre.

A kereszténység jubileuma. Nagyvárad jelentés szerint Schlauch Lőrinc bíboros-püspök a magyar katolicizmus kilencszázados évfordulójának ünnepség alkalmából Nagyváradon egyházi ünnepélyt készít elő. A főünnep augusztus 18-án, a király születésnapján lesz. Ezen az ünnepen ott lesz József főherceg is, aki — hir szerint — a budapesti ünnepen is képviselni fogja a királyt. Ugyancsak a jubileummal kapcsolatban a *Budapesti Tudósító* ma este a következőket írja:

A téves híresztelésekkel és ismételt alaptalan ráfogásokkal szemben, amelyek az augusztusban tartandó egyházi ünnepélyről világgá kerültek és minden ecafot dacára makacsul folynak, a legilletékesebb helyről vett megbízatás alapján kijelenthetjük, hogy a koronának ez ünnepélyre való meghívása igenis a magyar kormány tudtával, nem annak megkerülésével történt, amint ez másképp nem is lehetséges. A kormány ezt az ünnepet tisztán egyházi férfiak által rendezett egyházi ünnepnek tekinti, amely a kereszténységnek 900 évvel ezelőtt történt behozatalára vonatkozik. A kormány semmi okot sem lát arra, hogy az Esztergomban rendezendő isteni tiszteletré meghívátrán, e meghívásnak eleget ne tegyen. Másodszor pedig konstatáljuk ismételtelen, hogy a „Magyarország”-ban között famóznis rendelő, amely nézve a kormány azzonall és később maga Széll Ignác államtitkár is, — akinek azt imputálták, — kijelentették, hogy apokrif és kóholmány: soha sem létezett, nem is tervezetett, senkinek esze ágában nem volt ezt kiadni. Ha mégis azt állítják, hogy kiadatott volna, az határozott valótlanosság. A miniszterelnök vizsgálót indítottat, hogy ez a kóholmány miképp keletkezett; a vizsgálat folyik és a fejleményekhez képest a miniszterelnök illetékes eljárás végett az ügyészségnek fogja az ügyet átadni. Ennél nagyobb bizonyosság arra nézve, hogy ez a rendelet soha sem adatott ki, nem képzelhető.

Szentesített törvények. A hivatalos lap mai száma közli a szentesítési zeradékkal ellátva a tárlalmányok, véglegyek és mustrák tárgyában Spanyolországgal kötött egyezmény beicikelyezéséről és a kuriai bíraskodásról szóló törvény 98. §-a hatályának kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatokat. A két törvényoikk az Országos Törvénytarban mint 1900: XXI. és 1900: XXII. törvényoikk hirdettetett ki.

KÜLFÖLD.

Az osztrák nyelvrendeletek. A miniszterelnök izehli utja alkalmából újból megindultak a politikai kombinációk. Minden oldalról megerősítik azt a hírt, hogy még a reichsrathnak újból való egybehívása előtt meg fogja kísérelni a miniszterelnök a németek és csehek kibékítését.

A *Narodny Listy* ma egy expedienst ajánl a kormánynak, amelylyel a cseheket ki lehetne békíteni és a parlamentárizmust helyre lehetne állítani Ausztriában. Ezt a kibuvót azonban a németek körében nem veszik komolyan. A cseh közjog visszaállításának hívei ugyanis elsősorban *Kindinger*, volt miniszterternek egy rendeletét szeretnék érvénytelennek kientleni, amelylyel az a Badeni-féle nyelvrendeleteknek visszavonását rendelte el a cseh törvényészéknekél. Az említett cseh lap egy bírói körökből eredő javaslatot közöl ma, amely szerint a *Kindinger* rendeletéről egyszerűen ki kellene jelenteni, hogy az a cseh törvényeknek nem felel meg és mint törvénytelen, nem alkalmazandó. Ezzel a kijelentéssel szután a Badeni-féle nyelvrendeletek, amelyek a cseheket teljesen kielégítették, újból életbe lépnek.

Kulturharc Olaszországban. Kicsiny jelentőségű esetből heves harc támadhat a Vatikán és az olasz kormány közt. A riadót a két ellenfél sajútója már meg is fujta. Egy egyszerű falusi pap eseteről van szó, aki a pápa tilalma ellenére részt vett a legutóbbi képviselőválasztásban. E tilalom-

szegésért a papot, don Boldorit, felfüggesztette az egyházi hatóság a divinis. Boldori tegnap Rómába érkezett és Di Pietro bitorosnál jelentkezett, akinek igazolásként előadta, hogy azért szavazott, mert szocialista jelölt ellen adta le szavazatát és így szolgálatot vélt tenni az egyháznak.

Az olasz kormány erre hivatalosan kijelentette, hogy nem ismeri el az „a divinis” felfüggesztést és átiratban értesítette a kuriát, hogy mindazokat a papokat, akik a szavazásban való részvétel ellen izgatnak, *pörbe fogja*. Ehhez kétségkívül teljes joga van az olasz kormányknak, sőt ez egyenesen kötelessége. A képviselőválasztási jog Olaszország fundamentális törvényeinek egyik legfontosabbika, amely ellen olasz állampolgárnak izgatni nem szabad. Igaz, hogy a pápa egy szerencsétlen pillanatban eltöltötte a papokat s általában a katolikusokat a képviselőválasztási jog gyakorlásától. De ez a tilalom teljesen illuzórium, mert a pápának nincs és nem is lehet köze az olasz királyság alaptörvényeihez. Sokan a papok és hívek közül engedtek a pápai szónak és passzív viselkedtek a választások alkalmával. Az olasz kormány e passivitás ellen azonban nem is nyult rendszabályhoz. Mihelyt azonban megkezdődik a papok részéről az izgatás, az olasz kormány erőiesen beleszól az izgatásba. Most a klerikálsoktól függ, folytatják-e a nyílt harcot, amely hova-tovább nagystílű kulturharca vezethet.

A kínai vérfürdő.

Budapest, július 18.

Mit kezd a világ Kínával? Erre a kérdésre csupa egymásnak ellentmondó választ hallunk. Így Párisból azt jelentik a berlini *Localanzeiger*-nek, hogy a hatalmaknak a *fejveres intervencióról való tárgyalása befejezéséhez közeledik*. A kabinetek meg fogják állapítani, hogy *mindegyik hatalomnak mi lesz a földadata*. Megtalálták állítják annak is a formáját, hogy *Japánt beveggyék a hatalmak szolidaritásába*. Egy nagyhatalom azt kívánja, hogy a hatalmak rosszaságukat fejezzék ki a portának, mert mohamedán elemek is részt vesznek a forradalomban. A párisi török nagykövetség kijelentette, hogy a mértékadó török körök meg vannak botránkozva a pekingi hírek miatt és meg vannak győződve, hogy a szultán mint kalifa kárhözhatni fogja bizonyos izlamita elemek felémet.

Ez a hír a hatalmak szolidaritásáról szól. Viszont Pétervárról jelentik, hogy most már egészen kétségtelen, hogy *Oroszország északról előre fog nyomulni Peking ellen* és hogy erre az akcióra *egészen saját szakállára vállalkozott*. Az erős orosz fegyverkezés arra vall, hogy *Oroszország napyszabásu hadműveletre készül*. A szibériai vasutak erre kitűnő támaszpontot nyújtanak. Tegnapelőtt 56 tiszt hagyta el Moszkvát a szibériai gyorsvonattal, tegnap pedig 94 katonarvos kapott parancsot az elindulásra. A hivatalos lap naponként új kinevezéseket közöl. Az orosz vöröskereszt lázas tevékenységet fejt ki; orvosokat és ápolókat fogad föl s ezeket hajón vagy vasúton küldi Kínába.

Látni való tehát, hogy az egyöntetű eljárás nem egészen egyöntetű. A cár nyilván belátta, hogy az európai diplomácia gyáva tehetlensége az egyetlen oka a szörnyű kínai mészárlásoknak és nem téri, hogy a jól táplált és kényelmeskedő diplomata urak hanyagsága folytán még több keresztény vér folyjék Kínában. Az akció tehát meg fog indulni Kína ellen, még pedig — azt hiszszük — legitimizáltan orosz részről.

De várható valamelyes akció kínai részről is. És itt *Li-Hung-Csang* pekingi utazására gondolunk. Erről a *Daily Telegraph* tegnap Kantonból a következő táviratot kapta:

Li-Hung-Csang Pekingbe való elutazása előtt kijelentette a konzuloknak, hogy utazásának két célja van, az egyik az, hogy a pekingi európaiak életét megmentse, a másik pedig az, hogy lehetőleg kevesebb békét kössön a hatalmakkal. Minden intézkedést megtett, hogy a déli tartományokban megakadályozza a forradalom kiütését. *Salisbury*tól és *Delcassé*-tól egyforma táviratot kapott, amelyben teljes oltalmat követeltek a követek részére s azzal fenyegetőznek, hogy a meggyilkolt

európaiak életéért a főbb kínai hivatalnokok életét fogják venni. *Li-Hung-Csang* elküldte ezt a táviratot az özvegy császárnénak, de egy hét óta egyetlen hírt sem kapott Pekingből.

(A forradalom terjedése.)

London, július 18.

Sanghaiból jelentik a *Daily Mail*-nak: Július 9-ikén Táj-Juen-Fuban, Sa-Fi tartomány fővárosában, a boxerek és katonák *nyerven külföldi és száz bennszülött keresztényt lemészárolták*.

London, július 18.

A *Daily Mail*-nak jelentik Pétervárról július 16-ikáról: Az orosz vezérkar július 1-én azt a hírt kapta, hogy a kínaiak Aigunban *valóságos hadüzenetet adtak ki*. *Gribovski* ezredes ennek következtében gőzhajón Aigunba igyekezett jutni, de a várostól tizenkét mérföldnyire a kínaiak nem engedték meg, hogy tovább menjen. A kínaiak erősségeket építettek s ezeket negyven ágyúval szerelték föl. Az orosz tábornok kénytelen volt arról lemondani, hogy Aigunba eljuthasson.

London, július 18.

Sanghaiból jelentik a *Daily Mail*-nak: Sir Robert Hart, a kínai fővámgazgató, két levelet írt *Tuan* hercegnek, utoljára július 5-ikén, amelyben arra kérte, hogy kimelje az európaiak életét. *Tuan* herceg a levelekre nem válaszolt. *Hart*ot a többi európaival együtt az angol követségi épületben július 6-ikán *meggyilkolták*.

Pétervár, július 18.

A kínai követ kijelentette az orosz kormány előtt, hogy a *mandsuriai eseményekkel a pekingi kormány nem ért egyet*. A követ megígérte, hogy kormányának komoly előterjesztéseket fog tenni és figyelmeztetni fogja, hogy milyen súlyos következményei lesznek majd annak, ha Mandsuriában nem szűnik meg az ellenségeskedés.

Khabarovszk, július 18.

Az *Alekszejev* gőzös 300 asszonyt és gyermeket hozott ide Kharbinből. Mindannyian a vasuti alkalmazottak családjához tartoznak. Kharbinből 40 versznyiro *gyülekeznek a kínai fölkelők*. A hajóról látni a tábert és a sátrakat. Az ottani faraktárak sértetlenek, a folyó szabad.

London, július 18.

A *Daily Express* nek jelentik Tiencimből 15-iki kelettel, hogy a nemzetközi csapatok halottjainak és sebesültjeinek száma *e hó 14-én négyeszedhatvan volt*. Ugyanennek a lapnak sanghai-i levelezője azt jelenti tegnapi kelettel, hogy kínai forrásból arról értesült, hogy *Tuan* herceg egyik rendeletében *határidőt tűzött ki az általános fölkelésre*. A tudósító hozzátesszi, hogy a sanghai-i kínaiak nyíltan kijelentik, hogy *ha az idegen csapatok ott partra szállnak, rájuk lönek*.

London, július 18.

A *Daily Mail* jeleníti Sanghaiból tegnapi kelettel: Ideérkezett jelentések szerint e hónap 9-én Tajuanban, Sanszi tartomány fővárosában *40 idegent és 100 kínai keresztényt fölkoncoltak*. Sanghai környékén *1000 jól fölfejverzett kínai van*. Az idegenellenes mozgalom gyorsan terjed *Közép- és Dél-Kínában*.

A *Daily Mail* sanghai-i tudósítója arról értesül, hogy *Csing* herceg és más idegenbarátok azt ajánlották Robert Hartnak, hogy áruhában szökjék meg, amit nagyon könnyen megtehet, mert folyékonyan beszél kínai nyelven. Hart azonban nem akart egyedül szököni és az idegeneket cserben hagyni.

London, július 18.

A Reuter-ügynökség jelentik Sanghaiból 16-iki kelettel: Most már alig kétséges, hogy a pekingi vérfürdőre vonatkozólag Angliába telegrafált hírek valóknak tekinthetők. Az a sanghai helyzetet illeti, nyilvánvaló, hogy a *voszungi erődírményeket megerősítették*. Az utóbbi napokban észrevették, hogy egy kis kínai gőzös gyakrabban elhagyta az erődöket osztatászadokkal és a sanghai arzenál számára való csapatokkal, onnan pedig visszatért az erődökhöz és valószínűleg lövészereket hozott magával. Az idegen konzulok azt kívánják, hogy a kínai hatóságok tiltsák meg a gőzöst közlekedését. Tegnap azonban megint látták a gőzöst, súlyosan megrakva, arra elhaladni. A konzulok ma tanácsko-

zásra gyűltek össze és elhatározták, hogy megakadályozzák, hogy az idegen telepek fegyvereket adjanak el a kínaiaknak. Különböféle hírek következtében itt nagy izgatottság uralkodik.

Pétervár, július 18.

Alekszejev altengernagy azt táviratozza a hadügyminiszternek Port-Arthurból: E hó 13-án a csitai ezrednek egy fél százada felderítő szolgálatot végzett a Peiho jobb partja mentén és Takutól nyugatra csetepatéba keveredett a kínaiakkal. Egy tiszt és két kozák elesett, egy kozák pedig megsebesült. *Briszki* tábornok jelentik Blagovjesszenszkből: A kínaiak az Amurfolyó mentén Aigunnál és Blagovjesszenszknél 20 versznyi vonalon sáncokat emeltek és *40 ágyút állítottak fel*. Blagovjesszensz bombázásához a kínaiaknak 8 ágyújuk és 2000 emberük van.

Genau, július 18.

A *Sachsen* német postagőzös tegnap Jokohámából ideérkezett: a hajó kapitánya azt beszéli, hogy amikor a hajó a kínai part mellett elhaladt, a *kínai erődökből rálöttek*, minthogy a kínaiak valószínűleg európai csapatokat szállító hajónak nézték. A hajó csak nagy gyorsaságának köszönhető megmenekülését.

Berlin, július 18.

A *Militärwochenblatt* következőképpen állítja össze a kínai haderőt: *Mandsuországyban* 3800 kínai katona van 60 ágyúval, Pekingben *Csing* herceg parancsnoksága alatt 12.000 katona van; *Li-Hung-Csang* serege 23.000 főre terjed; *Port Artur* körül 12.000 katona táboroz; *Juan-Sai-Kaj* parancsnoksága alatt 10.000 mohamedán katona harcol; *Csüli* és *Santung* tartományokban 87.000 katona van; *Peking* körül 3000 katona táboroz; *Tiencimb* 40.000 katona harcol az európaiak ellen; a *Jang-ce* völgyben 10.000, *Li-Hung-Csang* tartományában 60.000 és a *többi keleti tartományban* 30.000 katona van a kormány rendelkezésére.

(A pekingi követek sorsa.)

Washington, július 18.

Az a jelentés, amelyet a washingtoni kínai követ a londoni kínai követől kapott s amely szerint a *követek még élnek*, kínai naptár szerint július 13-án, vagyis európai időszámítás szerint július 9-én kelt. Az üzenet különben arra is kéri a hatalmakat, hogy ne pusztítsák el Tiencint, mert ennek *súlyos következményei volnának* az Európa és Kína között való kereskedelemre. A jelentést a nankingi és vucsungu alkirály és *Seng* vasutigazgató is aláírta. A londoni követ távirata július 16-án kelt.

Brüsszel, július 18.

A külügyminiszter a pekingi követség első titkártól, *Cartiertől* a következő tegnapelőtt föl adott táviratot kapta Sanghaiból: *Csing* taotaj a santungi kormányzótól a következő távirati jelentést kapta: Egy futár, aki július 9-én ment el Pekingből, azt jelenti, hogy a *követségek még jól tartják magukat*.

Berlin, július 18.

A *Wolff*-ügynökség jelenti Csifuból 13-iki kelettel: A pekingi japán követ azt írja június 29-éről, hogy kínai katonák éjjel-nappal bombázzák a követségeket, hogy az ostromlottaknak fogytán van a lőszerük és biztosan elvesznek, ha a szövetszorongva várt felmentő sereg meg nem érkezik. Egy futár azt beszéli, hogy abban az időben az angol követségen négy halott és tizenhárom sebesült volt. A védőőrségnek 16 halottja és 17 sebesültje volt.

Bécs, július 18.

A *Wiener Abendpost* ma újabb megbízható hírek alapján konstatálja, hogy *Burgstaller* Rezső tengerészhadapród nincs a Pekingbe küldött különítménynél, hanem a *Zentának* Tiencinto rendezett szakaszánál van. Autentikus hírek nincsenek a Pekingben levő osztrák és magyar állampolgárok sorsa felel sem.

(A hatalmak.)

Nápoly, július 18.

Di San Martino hadügyminiszter ma reggel rapportra hívta össze a Kínába menő csapatok tisztjeit és beszédet intézett hozzájuk.

Azoknak a hatalmasságoknak a haderejéhez képest, — mondotta egyebek között — amelyek közelebb vannak Kínához, amelyeknek ott nagyobb érdekeket kell megvédeniük s amelyek gazdagabbak is nálunk, ti csak egy kis csoportot alkotok zászló-

Szájpadlás nélküli fogak.

Fülöslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

speciálta a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, Andrassy-út 38. szám.

tok körül. De a számmal többet ér a zászló, amely Olaszország közreműködését jelzi ebben a *civilizációs munkában*. Az a buzgalom, amelyel valamennyi tiszt és katoná önként ajánlkozott erre az expedícióra, azt bizonyítja, hogy a zászló jó kézben van. Hadsergünk szervezetének módosítása nélkül, de aránylag nagyobb pénzáldozatokkal. Olaszország a jelenleg követett rendszer mellett elméletben sokkal nagyobb erőt is fejthetne ki ebben az expedícióban. De még ha erre az eredményre jutnánk is, ez az erő mégis kicsiny volna más államoknak a haderejéhez képest, amelyet Kínában találni fogtok. Ennek sem volna tehát döntő befolyása és nem változtatna észrevehetően a nemzetközi csapatokban elfoglalt állásokat. A kormány kötelessége tehát megvárnia az események további fejlődését, hogy annak megfelelően intézze további akcióit, amelynek meg kell felelnie a szükségesség parancsának, tekintélyünknek, érdekeinknek, de azoknak a pénzáldozatoknak is, amelyeket ilyen nagy expedíció megkövetel. Egyébként nem szándékozunk és más hatalmasságok sem szándékoznak terület hódítani. Bosszújátok meg a követeket!

A miniszter azután az expedíciós hadtest technikai összehállításáról beszélt és a tüzérségre vonatkozólag azt mondta, hogy az olasz hajóosztály hét ágyut szállíthat partra és az expedíció úgy van felszerelve, hogy ezeket az ágyukat használhassa. Az expedíció különben négy szórólőveget is visz magával. Az expedíciós hadtest 20-áig száll hajóra és pedig a *Glava*, *Singapore* és *Marco Minghetti* hajókra. A miniszter ajánlja a tiszteknek, hogy utközben gondoskodjanak a katonákról és inti őket, hogy teljes egyetértésben éljenek a haditengerészettel, amely Kína belsejében már vérevel jelölte meg útját. A siker nagy részben a benső együttműködéstől függ. Végül minnyájuknak jó egészséget és szerencsét kívánt a miniszter.

London, július 18.

A *Daily Mail*nak pétervári hírei szerint *kétségtelen, hogy Oroszország háborút fog izenni Kínának*, amire aztán meg fog kezdődni a kínai-orosz határon az az ellenségeskedés, amelynek a végét belátni egyelőre nem lehet.

London, július 18.

A *Standard*nak jelentik Washingtonból: Hir szerint *Mac Kinley* visszatérése után minisztertanácsot tartott. A kongresszust aligha fogják egybehívni és a jelen viszonyok közt *nem fognak Kínának hadat izenni*. Tizenöt ezer főre rugó csapatot az elnök saját felelősségére küld Kínába.

Páris, július 18.

Londonból táviratozzák a *Temp*nak: *Delcassé* külügyminiszter körjegyzéket intézett a kormányokhoz és megkérdezte, vajjon milyen intézkedéseket készülnék tenni annak a megakadályozására, hogy Kína a külföldről ne szállíthasson fegyvereket.

Berlin, július 18.

Illetékes helyen alaptalannak mondják azt a jelentést, amely arról szól, hogy a kormányok között tárgyalások folynak az egyes hatalmak által küldendő csapatok kontingensének megállapítása és egy közös főparancsnok kinevezése céljából. Itteni hivatalos körökben nem adnak hitelt a kínai táviróigazgató jelentésének, amelyben megcáfolja a pekingi megszállás megtörténtét.

Li-Hung-Csang eljárását nagy figyelemmel kísérik, mert motívumait és vállalkozását gyanusnak tartják.

Madrid, július 18.

Sivela miniszterelnök kijelentette, hogy mihielyt Kína hivatalosan megerősíti a pekingi vérfürdő híreit, a spanyol kormány azonnal ki fogja adni a kínai követnek utlevelét. Beszélnek róla, hogy a kormány egy cirkálóhajót küld Kínába ezer emberrel.

(950 ezer kínai lázadó.)

Pétervár, július 18.

Az orosz távirati ügynökség jelenti Csifuból: *Tuan herceg állítólag 950.000 embert mozgósított, akiket több hadtestre osztott föl*. Az északi hadtestet azt a parancsot kapta, hogy az irendákat kergesse el az Amur vidékére. A pekingi sereg négy hadtestre oszlik. Az első Mukden felé tart; egy részének a peking-sanghái-kvangi utat kell megszállnia. A második hadtest Tiencin körül koncentrálódik, a harmadik Pekingben van, ennek egy része, körülbelül 40.000 ember, Vej-Haj-Vej felé megy, a negyediket pedig Nanking felé küldték. Japán részéről ez idő szerint 23.000 ember van Kínában. A kínai hajóraj a kínai tengeren koncentrálódik, ahol harcot várnak.

(A béke feltételei.)

London, július 18.

A Reuter-ügynökség jelenti Santungból: *Li-Hung-Csang* a konzulok buszukihallgatásakor megígérte, hogy északon is, délen is rend és nyugalom lesz és elmondta, hogy jelentést küldött Pekingbe, amelyben figyelmeztette a kormányt, hogy Anglia és Franciaország a kínai kormány vezetőit személyesen teszik felelőssé pekingi követek és állampolgáraik életéért. Ebben a jelentésben nyíltan kifejezte rosszaságát a pekingi kormány magartására felett és közölte vele, hogy arra az esetre, ha a követések megmenekülnek, Anglia, Franciaország és az Egyesült-Államok már előzékenységet ígértek és számít rá, hogy a többi hatalmasság is csatlakozik hozzájuk ebben a tekintetben, látván azt a jóakaratot, amelyet ő tanusít. Tizenegy tartomány kormányzóinak közös emlékiratot adtak át az uralkodónak, amelyben a következő öt pont figyelembevételét ajánlják:

1. Az idegen kereskedők és hittérítők megvédelése az egész birodalomban, akár háború van, akár béke, hogy ezzel megóvják Kínának mint kulturállamnak a tekintélyét.

2. A még élő pekingi követek megmentése, mert akkor még lehetséges volna tárgyalásokat kezdeni, amelyekben a megmentett követek kormányai szószói volnának a kínaiaknak.

3. A német császárhoz becsánatot kérő jegyzéket kellene intézni báró Ketteler meggyilkolásáért; a többi hatalmasságot fel kellene kérni közbenjárásra, Franciaországot és az Egyesült-Államokat pedig biztosítani kellene Kína jó szándékairól.

4. Az idegenek meggyilkolásáért és vagyonok elpusztításáért teljes kártérítés adandó.

5. A csilli katonai és polgári hatóságok utasítandók, hogy a rablókat és a sarcoló csapatokat fenytítsék meg.

(Az óvatosságot német kormány.)

Berlin, július 18.

A *félhivatalos Norddeutsche Allgemeine Zeitung* jelenti: Gróf *Bülow* külügyminiszter értésére adta az idevaló *kínai követésnek*, hogy újabb intézkedésig *nem engedje meg neki, hogy sifferes vagy titkos nyelven szerkesztett táviratokat küldjön el, nyílt táviratait pedig elküldés előtt a külügyminiszternek kell bemutatnia a továbbítás jóváhagyása végett.*

(A vértürdő osztrák és magyar áldozata.)

Amennyire eddig kiderült, az osztrák-magyar monarkának *harmínket áldozója lett a pekingi vértürdő áldozatai*. Pekingi követünk, báró *Czikann*, aki most Klagenfurtban ül, szabadságon van s ennek köszöni életét. Annál tragikusabb helyzetben van, dr. *Rothornak* sorsa. Vele volt felesége, dr. *Pichler* bécsi fogorvosnak leánya is, aki most szintén áldozatul esett. Négy évvel ezelőtt esküdt meg férjével s most épp anyai örömkönek nézett elébe. Szülei ennek tudatában sürgették volt, hogy menjen haza Bécsbe s a fiatal asszony el is határozta az utazást. Tien-cinbe ment vasuton, hogy ott hajóra ülve, folytassa útját, de mivel a hajón nem akadt már hely, elhalasztotta az utazást. Visszatért egyelőre férjéhez, ahonnan el sem jöhetett többé, mert időközben kitört a forradalom. Ott van az áldozatok sorában *Thomann Ede*, a *Zenta* hadihajó kapitánya is. Csak épp kurlózum kedvéért követte 25 matrózát, akiket ő maga szemelt ki az osztrák-magyar követség védelmére s mire vissza akart volna térni, a vasuti összeköttetés el volt már vágva. Családos ember volt. Felesége és nyolcesztendő leánykaja siratja. A 25 tengerész közvetlen parancsnoka *Kolarz József* sorhajó zászlós volt, aki pilseni születésű ember, kipróbált tengerész és oda veszett báró *Boineburg-Lengsfeld*, huszonkét éves tengerészkadét.

Főparancsnok — kerestetik.

A Kínában harcoló szövetséges csapatok közt észlelhető versengés és féltékenykedés hozta magával, hogy még most sincs főparancsnokuk, pedig a siker egyik legfőbb előfeltétele, hogy a hadvezetés egységes legyen. Ezzel a kérdéssel foglalkozik a *Daily Chronicle* egy érdekes cikkben:

A hatalmak, egymond, mind egyetértenek abban, hogy Kínában mindenekelőtt főparancsnokra van szükségük a szövetséges csapatoknak, aki velük sürgősen rendelkezik. E kérdés megtörtetésénél egy angol tábornok szóba sem jöhet, mert a többi hatalmak mind kelleltenél fogadnak. Azonkívül, hogy nyíltan beszélünk, nem szabad elfelejteni, hogy ha a mi hadügyi kormányunknak még csakugyan van egy oly tábornoka tartalemben, aki ért valamiképpen a stratégia elemi szabályaiból, hát

ilyen tábornokra első sorban Dél-Afrikában volna szükségünk, különben is egy ily angol tábornoknak maradandó mintaképeül kell lennie jövő brit háborúk számára.

Mi angolok semmi körülmények közt sem látunk szívesen orosz tábornokot a szövetséges csapatok élén, az oroszoknak japán hadvezérelt ellen volna kifogásunk és a franciák sokkal kevesebbet értenek a fegyvelmezhez, semmint az arra való ember az ő tábornokaik közül kerülhetne ki. Azért a leggyorsabb és a legokosabb volna, ha megkérnék a német császárt, hogy ő válaszson ki egy tábornokot, aki a szövetséges hatalmak kínai csapatai felett átvonná a főparancsnokságot.

Elismert tény, hogy a német tiszt a világ legjobban nevelt katonája, aki a délafrikai háború alatt mint kritikus is előszeretettel lépett előtérbe. Itt volna az ideje, hogy a „kritikus ur” a kínai nehez helyzetben mutassa meg már, mennyit ért a hadművelés mesterségéhez és mennyire terjednek taktikai és harcászati képességei. Mindenestre bekövetkeznék akkor az az eset, hogy mindkét részről, egy a kínai részen, mint a miénken, a német vezérkar színe volna tulnyomó, mert ama néhány ezer főnyi kínai csapatoknak, amelyek igazán komoly katonai nevelésben részesültek, német katonatisztek voltak az instruktoraik.

Eddig szól az angol újság cikke, amely tárgyalatanná válik abban a pillanatban, amint bizonyossá lesz az a hír, hogy a szövetséges csapatok hadműveleteit a szövetséges hatalmak parancsnokaiból alakult haditanács fogja vezetni.

A délafrikai háború.

Budapest, július 18.

A burok multkori győzelme Londonban a lehető legkedvezőtlenebb hatást keltette és pedig teljes joggal. Hetekig tartott várakozás után *Robertsenek egy sajnálattal kell jelenteni* kezdetű táviratot kellett küldenie s ha a kínai borzalmak nem tartanak fogva a lelkeket, a kedvetlenség kitörése elkerülhetetlen lett volna. Most azzal próbálkoznak meg, hogy a Nitrals-Nek mellett történt vereséget a *vélelennel* tulajdonítják, bár *Robertsenek* világos távirata egyáltalán nem szépíti a dolgot. Az angolok már-már elbizakodtak s mikor napokkal ezelőtt híre járt, hogy a boerok Pretória közelében támadásra készülnek, mesének mondták az egész dolog. A családás annál kellemetlenebb s az angol lapok egész ószintén bevallják, hogy az angolok már komolyan szegénynek a folytatás vereségét. Még a nemzeti hő: *Lord Bob* hadviselését is kezdik kritizálni s *Roberts* hibáit feltűntetik. Másrésztől azonban az *utálatos boerok iránt érzett gyűlölet* csak még inkább kifejezésre jut. Nem is esoda, hisz a nitrals-neki vereségből újra megtaullhatták az angolok, hogy a háborunak még nincsen vége s a már százszor megsemmisített és tönkretett boerok még egyre sok bajt okoznak az angoloknak.

Az angolok rendkívül lassu előnyomulása itt mindenféle találgatásra ad alkalmat. Az angolok nem elégszenek meg azzal az okkal, hogy a boerok ellenállása és a Nitrals-Neknél szenvedett vereség miatt nem mozoghatnak az angol hadtestek, hanem egyéb okot keresnek. Egy angol lap azt újságolja, hogy a lassu előnyomulás oka az, hogy *Roberts* betegség ágyhoz szögezte s állapota annyira veszedelmes volt, hogy *lady Roberts* nagy sietséggel hívták hozzá Bloemfonteinből. Továbbá arról értesülünk, folytatja a nevezett lap, hogy *Lord Roberts* és *Kitchener* már régen *elváltak volna egymástól*, ha a vezérkar főnöke nem volna különösen kedvelt embere a miniszterelnöknek. Amióta *Lord Kitchener* Paardebergnél nyolcszáz emberét áldozta föl, nagyon feszült volt a viszony közte és a fővezér között. Londonban jól értesült körökben napról-napra várták, hogy *Kitchener* haza fogják küldeni, amint *Gatacre* tábornokkal és *Colville* ezredessel történt. A zavaros helyzetet némileg tisztázta később a *Lord Roberts* és *Buller* között történt személyes érintkezés, mert *Roberts* *utódjául* abban az esetben, ha képtelen volna tovább vezetni a hadsereget, *Bullert* szemelték ki. Bizonyára senki sem irigyelné meg szerencséjét, mert nyílt titok, hogy az utóbbi hetek óta Dél-Afrikában feszült viszony van nemcsak a fővezér és vezérkari főnök között, hanem az angol és indiai vezérkari tisztek között is.

London, július 18.

A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából 17-iki kelettel: A boerok tegnap megtámadták *Polecarew* hadállásának balszárnyát, de sikertelenül. *Polecarew* szinleit hézagot hagyott védelmi állásában, amelyet azonban a hajó- és tábori ágyuk tüzevel pásztaáni lehetett. A boerok óvatosan közeledtek és mikor az angol tüzérség hírtelen tűzelné kezdett, visszavonultak. *Spring* hadállását is megtámadták a boerok, akik heves harc után 50 yardnyira közeledtek az izred hadállásához s az ezredet megadásra szólították föl. Válaszul az ezred sortűzet adott, mire az ellenség minden irányban széjjelment.

London, július 19.

Lord Roberts jelenti Pretoriából e hó 17-éről: Az ellenség tegnap elszánt támadást intézett Polikarew baloldala és a Hutton parancsnoksága alatt levő balszárny ellen. Az ellenség több kísérletet tett arra, hogy a hadállást rohammal bevegje, miközben kérésére került a dolog és a lövészek felszólították, hogy adják meg magukat. A hadállást azonban az ir lövészek és gyarmatosapatok vitézül megvédték. Az ellenség 15 halottat, 50 sebesültet és 4 foglyot veszített; az angolok 7 halottat és 29 sebesültet veszítettek, 23-an eltűntek. 1500 ember 5 ágyuval keresztültörtte a Hunter és Rundle dandárai által alkotott kordont és Paget és Broadwood dandáraitól üldöztetve Lindley felé vonult.

London, július 18.

A Reuter-ügynökség jelenti Rooikranz környékéről 15-iki kelettel: Rundle tábornok, előnyomulását folytatva, Rooikranznál, Vyoksburtól északnyugatra érintkezésbe lépett az ellenséggel. A boerok, akik körülbelül százötvenen voltak, lassan visszavonultak. Brabant tábornok megszállta Rooikranzot. Napnyugta előtt egy nagy boer csapatot vettek észre, amely körülbelül 5 mérföldnyire volt és a hegyeken át segítségre jött az ellenségnek, amely nyilván a hegyekből készül előretörni. A harc holnap valószínűleg folytatódik.

Snieman parancsnok Delarey tábornokot felmentette a parancsnokság alól és lefokozta.

HIREK.

Sírás

az kutyafejű tatárról.

— Datum in Elysio. —

Innen, ó kegyes Hon, a paradísim völgyéből, hol nem látsz éhez kanonokot, magister Rogerius, ime meghallám zenebonásságotokat 's megmutatándom találmányos elmém, mellynél nagyobbat nem esmér magában a hét személyből álló Tábla. Sőt, melly 12 pusztá vargha tézht is el tartana tanás adásával. Nints különben. Mert a Német királl nagy eszme, 's nagy eszme a Frantz Admirál, de ha kérdeznéd, melly fajta a kutyafejű tatár: ne Tölök kérdezzd eztet, de kérdezzd eztet magister Rogeriustól. Itt régi, bémohodzott karosszékemen ülven, szép violák, narciszszusok és tulipántok takaragják köntösöm szégségét; de a hives fák héjában szagoskodnak, magister Rogerius tsak nem tapodik alattuk egyet. Eltörtetének az kemény magyar tsontok, hét Év Századok óta. Haj! Az bokában... Az kutyafejű tatár vevé kö baltáját s megropogtata a Váradí hegynél... Esmét mérges ijját véknymba ereszté, s fölféjté bőrom. Mihez még neveté is a rongyos szájjával, ő és Nője, ki néki 6-ot gyermekezik.

... Tatár, Mandsu, Monghol, egy üvöltő kutya, feleim, s az kik az mi országainkból hozzájok tántorogtak, mondhaták is: »Még is nem az Pannon« az eb, kutya nélkül. 'S én is, ha innen szemlélem rettentő gyalázatosságait, 's az Tu-An printzet látván a Palotán, kezem öszsze tsapom: »Per Amorem Dei! Ama' Batu khán tehát mégis nem magdermedett! Imé, ez a görbhe printz az ő ivadéka, szem, száj, és orrlük szerént!... 'S látván esmét a kan-ton-béli Li-Hung-Tsáng Nádor Ispányt, követem azt is szóval: »Imé, ez meg ama Murtaj khán, a Batu Al-Vezére, ki eleventen ette meg a pulykát Kolos-Várat... S melly högyke is ezen Li-Hung-Tsáng! Mint hogy ha ő lenne az utolsó Matsói Bánus. Pedig nem az. Tsak a pulykát tudja meg enni eleventen.

Mit keresétek ezeknél, midőn ezek már 2 ezer Esztendőre Magyar Vérrel is jól lakának?!... Mit áhétoztok balgák, kiknek balgaságát le nem lehetne írni kevés szavakkal?!... Illy szót tennék azoknak, Angolynak, Italusnak, s rossz hitű Orosznak, kik ottan idegen kintsekért tekeregnének; de tsak az Németh Királl kormányához legyen kiállítás. Miért nem olvasá amaz erős verset, melly Révai Mikóltól, itt lévő Pap Testvéremtől való?!...

Zálog a korona, melly inti királlat,
Hogy határin kívül ne vigye dagállat!...

(A föld est: Németh)

... Avagy híjéndi a Németh királl, hogy az ő 1000 rhénes thallérjaival engesztelendi az ő kormánya rossz Politikáját?... No is, aztat mondom, hogy ha csak egy is elmenekedik a' be zárt keresztényekből, tehát annak elejbe menjen három száz szűz lány fehér gyótsban, viaszgyertyákat is hordozván kezekben. Mert ez nagyobb Tsuda léssen, mint a' Mária-Pótsi.

Mellyben tserebogár-mártzipánnal ette meg a' Fehéret a' kutyafejű Tatár, ott kezdőde a' Hartz Burgus részről, ahol meg vevék Kiao-Tsaut. Mert türe a' Tatár minden Nemzeteket, tsak is a' Némethet nem vevé be; tehát ez ragadott reá akkoron Magyar Honban. (Nem sok keresztény Igazság, de valamsike.) S most, ha föl kevertetik fészke, s a' Lebédiai borzasztó hegyen átal esmét erre görög, még számosabban: — leszzs Ki-kelet, mikoron senki sem énekelhetendi ama' lágy verset, melly Dugonits Andrástól, itt lévő Pap Társamtól való:

Fuallodik a' föld, az utak száradnak,
Gyöp, vetés már is zöld, rétek mosolyognak,
Az egész magyar tér örömben vidul,
Hogy kintse visszatér, szemlátomást ujul.

A' Nadály, mellyet egyszer már Magyar vérrel lakattunk jól Európáért, esmét kiszivand és harmatos mezeinken mindent lelelegend... 'S Hungária Gyöngy-Házás köntöse feketén libeg, szép pántlikái letépvel... Haj! Feleim! Aztat hiszem, miként reánk a' Tatárt is a' Németh hajta.

... Estvéknint ily értelmű beszélgetéseink vagynak itt az Örök fáknál. 'S még selem Zefir jár vén Parótkákon, jó szagos dohányunkat meg osztjuk több öreg Papok. Versegghym, Szeitzom, Virágom s a mondott Kettők köröttem vagynak a füstben. Szívünk egyet dobog. 'S »A' Magyar Hazáért« szóval ütjük össze czinkum poharunkat.

Rogierius mester,
hajdani Kanonok Nagy-Váradban.

Az eredetiről leirta

Monachus.

Csak ur.

Hogyan festene az, ha egy merész ujító egy napon arról találna írni, hogy milyen jó regényíró méltóságos Jókai Mór ur, ellenben méltóságos báró Dóczy Lajos ur sem a legutolsó a magyar vigjátékírók között. Fogadni mernék, hogy Somló Sándor ur is rossz néven veszi, ha a darabjairól írván, leuraazzák. Mert irát, a kiről írni érdemes, nem szokás urazni. Egyáltalán nem urazunk olyan embert, akiről érdemes írni. Legfeljebb a színészeket, mert azok urak és mert ezt a szokást kezdjük eltanulni a németektől. De általában ugy van az, hogy nem urazza azt az ember, aki valaki azonfelül, hogy ur. Seáll Kálmán urról és gróf Apponyi Albert urról, Szilágyi Dezső urról nem beszélnek az országgyűlési tudósítások, ellenben kellő reverenciával megurazzák például Molnár János apát urat.

Nem mintha az ur titulus csakugyan valami kisebbités volna, hanem mert ez az ur csak a társadalmi állásnak szól, semmi egyébnek; csak udvariasság a tartalma, semmi más: ezért nem szokás minálunk nyilvános irásban megtszítelni vele azt, akit eléggé megtszítelünk azzal, hogy ha a nevét említjük, mert már ez is valami.

Nem olyan semmit sem jelentő pajtások az, mint a kaszinói uraké, akik letegszik egymást mindjárt a bemutatkozás után és csak azt szölitják urnak, akit semmibe se vesznek. Nem, az ur megszólítás nagyon szép tisztesség, a művelt Franciaországban nincs is nagyobb nála; ott a miniszter és a köztársaság elnöke is csak monsieur le ministre, monsieur le président. De mi barbár magyarok egyrészt keveseljük az urat, ha nincs mellette a nagyságos címzés, másrészt meg sokaljuk, ha van mellette valami: egy név.

De ezen túl is, még nyilvánosság elé tartozó események szereplőit sem szoktuk urazni mi az újságban soha. Legfeljebb ír-

nikusan. Arról nem szólunk, helyes-e ez? Nyilván az. De bizonyos, hogy minálunk ez a szokás.

Különös gusztusa lehet hát annak a bizonyos Markovics Sándor győri tanár urnak, aki nagyon dühösen követelte egy patvar-kodó irásában, hogy Mladoniczky Ignác kanonok ur urazza meg, ha ír róla. A kanonok ugyanis bírálatot írt a tanár urnak egy irodalmi munkájáról és persze, hogy nem urazta az íróját annak a munkának, amelyről érdekesnek tartotta, hogy írjon.

Markovics Sándor tanár urnak nem tagadjuk azt a jogát, hogy megkövetelhesse mindenkitől az urazást. Sőt ezennel besorozzuk abba a kategóriába, amely ur. A győri főrealiskola nivóját sem féltjük attól, hogy ilyen ur is akad a tanárok közt. Bizonyosan akad ott nemesek ur, hanem tanár is. Ellenben Markovics Sándor tanár urnat megkérdézzük, ur mivoltát megillető teljes tisztelettel: mit tenne azzal a tanítványaival, aki egyszer így szólítaná, hogy Markovics ur? A mérges kis polemia hangjából azt merjük következtetni, hogy legalább is nyakon ütné. Határozottan nyakon ütné. Azonban alaposan kevés a logika ama cikk és eme nyakleves közt.

Gott erhalte!

Valamikor, réges-régen, amikor még nagyon műveletlen nép voltunk, nem volt zónatarifa és a szegény parasztnak nem igen tellett utazásra, furcsa dolog esett meg egy jámbor, falusi gazdával. A gőzösre készüldött először életében, és mikor lélekszakadva kiért a pályaudvarra, szájtátva bámulta az akkori Magyar Észak-Keleti Vasut kocsjait. Végig szimatolta persze az egész vonatot és nagynehezen megbékült már mindennel; csak azt a négy betűt nem tudta mire vólni: M. É. K. V. Megkövetett hát illő tisztességtudással egy ott ácsorgó kaputos urat, magyarázná meg neki az ördögös betűket. A jó kedvű kaputos ur pedig gondolt egyet és ugy fejtette meg a parasztnak a felírást:

— Már Eppen Kendet Vártuk.

Persze a parasztnak is éppen csak ennyi kellett, azt se tudta szegény feje, hova legyen a büszkeségtől, megfeszült mellén az ünneplő zeke, ugy hogy majd lepattogtak a csavart ezüstgombok és mert ugyis éppen egyedül csak őt várták, beült nagy peckesen az első kocsiostályba.

A következő állomáson kibótták.

Azóta nagyot haladtunk, a paraszt nem bizik már a kaputos ur szavában, tudja, hogy neki a harmadik osztályban a helye és hogy a vonat nagyobb urakra sem vár, nem hogy az ő kedvéért vesztegelne. Hanem csak idehaza vagyunk okosak, egymás között; az idegen, a külföldi, az még mindig kaputos ur és nagy megtiszteltetés nekünk bekecses embereknek, ha szóbaáll velünk. Mert a külfölddel szemben megmaradtunk parasztgazdáknak.

Ime a párisi kiállításon is nagy volt a becsületünk; a fehér asztal mellett, a pohárköszöntőkben elhittették velünk a kaputos urak, hogy már éppen csak minket vártak. Nagyra voltunk idehaza, hirdettük a diesőségünket és azt hittük, odakünn már minden gamin tudja, hogy a magyar az nem osztrák és mi önálló nemzet vagyunk. És most a vasárnapi versenyen a világbajnokságért, mikor egy magyar gyerek vitte el az első díjat, a párisi zenekar elébb az amerikai himnuszot húzta, mikor pedig meghallotta, hogy a győztes nem amerikai, hanem magyar, gyorsan rázendített a — Gott erhaltera!

Szóval, nagyon tudták rólunk, hogy önálló nemzet vagyunk; de arra, hogy saját himnuszunk is lehet, mind e mai napig nem gondolt még senki.

Pedig a franciák meg tudnak becsülni minden nemzeti dalt. Csak a napokban is frenetikus lelkesedéssel üdvözölték egy szin-

darabot, amelyben Rouget de Lisle a szinpadon komponálja meg a Marseillaisét. A közönség majdnem szétszedte a színházat. Az, hogy éppen az udvariasság szülőhazájában ért minket ez a baleset, súlyosbító körülmény, mert hiszen dehogy huzták volna a Gott erhaltet, ha tudták volna, hogy van magyar himnusz is.

Micsoda pokoli gunnyal írta a mi kis-ázsiai műveltségünkről, példának okáért a Figaró, ha Budapesten egy francia győztest a Heil Dir im Siegeskranz dalával ünnepelne a zenekar. Pedig Gullivernek esiklándozás a törpe ökölesapása, míg a törpét mentőkoosin viszik a kórházba, ha Gulliver véletlenül a tyukszemére lép.

Hanem így kellett nekünk naiv parasztagdálnak, hogy még mindig lépve megyünk a kaputos uraknak. Beállítottunk szerényen, illő tisztességűdással; levett kalappal jelentkeztünk a tudós uraknál és ők megmagyarázták, hogy: M. É. K. V. — már éppen kendet vártuk. És mert mi bolond fejűk beültünk az első osztályba, a következő állomáson szépen kidobták.

Még hozzá a Gott erhalte hangjai mellett.

Latskó Andor.

Budapest, július 18.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfűzés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról céjekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— *Aszoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fürdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb útra kelnek, szolgáljon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatásukkal tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásáért akkor se visszatérni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.*

— **Személyi hírek.** Ferdinánd bolgár fejedelem hosszabb fürdőzésre Naubeimba érkezett. — Metianu metropolita egy nagyszabású távirat szerint vasárnap Petrosényba megy, hogy az ottani új görög-keleti templomot felszentelje. — Chyzer Kornél miniszteri tanácsos hosszabb tartózkodásra Párisba utazott, ahol több orvosi kongresszuson és egy nemzetközi egészségügyi értekezleten a magyar kormányt fogja képviselni. — Galliffet, a volt francia hadügyminiszter, mint minden nyáron, ezúttal is hosszabb tartózkodásra Martenbadba érkezett. — Zubovics Fedor honvédszáz kapitány állapota annyira javult, hogy már szombat elhagyhatja a kórházat.

— **Frigyes főherceg katonai szemléje.** Esztergomból táviratozza tudósítónk: Frigyes főherceg ma Esztergomba érkezett, hogy szemlét tartson a 76. ezred fölött. A gyakorlat reggeltől délig tartott. A főherceg a legénység kitűnő képzettségével nagyon meg volt elégedve.

— **Kitüntetés.** A király Pintér Eleknek, a fatai kegyesrendi főgimnázium igazgatójának a tanításügy terén szerzett érdemei elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjéért adományozta, Udvary Bélát, a Néptanítók Lapjának szerkesztőjét ugyancsak a tanításügy terén szerzett érdemeiért pedig a királyi tanácsosi címmel tüntette ki.

— **Erzsébet királyné emléke.** Bécsből jelentik, hogy a magyar hölgyek által felajánlott és Zala György által készített szímeléket augusztus 25-ikén szentelik be a bécsi kapucinusok sirbolygójában. Ezen a napon a magyar hölgyek küldöttségileg rójják le a kegyelet adóit a királyné koporsójánál. Harminc tagú hölgyküldöttség megy a beszentelésre Bécsbe. A küldöttségben Ferenczy Ida csillagkeresztű hölgy és Sztáray Irma grófnő, boldogult királynénk két legmeghittebb barátóné is részt fog venni. Az ünnepélyes beszentelést Vaszary Kolos hercegprímás fogja végezni.

— **Lauka Gusztáv ünnepzése.** Lauka Gusztáv a veterán poéta, aki Nagy-Beoskereken tölti öreg napjait, július 20-ikán ülti be 80. évét és

ebből az alkalomból Nagy-Beoskereken és Torontál-megye társadalmi ovációkban fogja részesíteni az érdemes író, aki ma is tüde és fiatalos erővel szenteli idejét a szépirodalomnak.

— **Tisztelges az új államtitkárnál.** Ma tisztelget a napokban kinevezett kereskedelmi államtitkárnál, dr. Nagy Ferencnél, a magyar vasművek és gépgyárak országos egyesületének küldöttsége, Förster Nándor elnök, miniszteri tanácsos vezetése alatt. Az államtitkár biztosította a küldöttséget, hogy nagy érdeklődéssel van a hazai vas- és gépgyárpariáért. Ugyancsak ma tisztelget dr. Nagy Ferenc államtitkárnál, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatósága, melyet az elnök távollétében Förster Nándor miniszteri tanácsos vezetett. Az államtitkár az igazgatóság tagjait szívesen fogadta és megígérte a vállalat főnöklátu támogatását.

— **Sörkartell.** Nagyon sokat panaszkodunk mostanában, hogy micsoda rengeteg nagy a drágaság mindenfelé. Az asszonyaink kétségbeesett arccal térnek vissza a vásárcsarnokból. Nem győzik a magas árakat. Takarékoskodás van az egész vonalon. És az ilyen nagy forróságban jól esik az a pohár sör, amelyet nem kell még drágán megfizetni. *Kolozsvárról* kapjuk ma azt a hírt, hogy ott most már a sör árát is emelték a kereskedők. Sörkartell kötöttek. Akadt néhány kereskedő, aki nem akart részt venni a közönség kiaknázásában. Ezeknek a sörgyárak nem szállítanak sört. Fura állapot. De seíthet rajta a közönség, mert annál vesz, aki olesóbban ad. Hanem azért idők jele, hogy gyárosok, kereskedők szövetkeznek a közönség bőrére. Amelyből pedig csak kevés van már.

— **Egy főherceg megsértése.** Ilyen cím alatt emlékeztünk meg két katonatiszt kinos aférijéről, amelyről először a bécsi Reichspost adott hírt. Erre az ügyre vonatkozólag a Reichspost a 15. számú huszárezred parancsnokságától:

1. Nem igaz, hogy Tacoli marchese abba a helyzetbe jutott volna, hogy a császári család egy tagjának védelmére kikeljen; ha azok a tiszteletlen nyilatkozatok tényleg megtörténtek volna, az illető tiszt ellen felsőbb helyről indították volna meg a vizsgálatot.

2. Nem igaz, hogy Tacoli marchese párbajra kihívta volna, hanem ellenkezőleg ő volt a kihívó.

3. Nem igaz, hogy az ügyben katonai becsületbírószágot hívták össze, amely egy határozott volna, hogy a hazugság nem tesz egy tisztet az elégtételadásra képtelenné. Henike, ezredes.

Ezenkívül a Reichspost nyilatkozatot kapott még magasabb katonai köröktől is, melyben azt közlik vele, hogy nem igaz, hogy Tacoli marchese nyugatalombba vonult volna, hanem őt egyenesen felszólították, hogy a tiszt rang megsértése miatt közönlőn le. Tacoli marchesét valósággal lefokozták és mint tartalékos állományban levő közlegényt áttették az 5. számú dragonyos ezredhez. A kihívás tulajdonképpen úgy történt, hogy a becsületbírószágot azt a marchesétől megkövetelte s ő azután tette meg nyilatkozatát, hogy, mint katolikus nem párbajozik. A becsületbírószágot ezután hozta meg ítéletét. Mint tartalékos közlegény Tacoli marchese nem csak báboru esetén tartozik szolgálata alá állni, hanem hat éven át be kell neki a gyakorlatra is vonulni s mint közlegény tesz szolgálatot.

— **Pályázat a Terézánumban.** A bécsi Terézánumban megüresedett egy magyar prefektusi (nevelői) állás, amelyet szeptember közepén töltenek be pályázat útján. A pályázóknak jól kell tudniok magyarul, nemélt, azoknyíl olyan pedagógiai képesítést kell kimutatniok, amelyet akár egy magyar, akár egy osztrák középiskolai tanártól megkivánnak. Csakis nőlen ember pályázhat. A kérvényt augusztus 10-éig a Terézánumban igazgatóságához kell benyújtani.

— **Merénylet egy konzul ellen.** A londoni Daily Express-nek jelentik Beirából, hogy Mac Master angol konzul ellen merényletet követtek el. Egy ember törrel nyakon szúrta a konzult, aki aligha épül föl sebéből. A merénylet letartóztatták.

— **Véres pisztolypárbaj.** Csik-Szeredéről jelentik, hogy ott e hó 12-ikén véres pisztolypárbaj volt dr. Kánya János ügyvéd és Dulinsky József ügyvéd-jelölt között. A párbajban Kánya olyan veszedelmesen megbesült, hogy most élethalál között lebeg.

— **Házasság.** Göndör Soma székesfehérvári kereskedő előzetes Lőwinger Gizella kasszonyt, Lőwinger Mór ecetgyáros leányát Szekesfeherváron. Dr. Poltzer Ignác tabi ügyvéd eljegyezte Schön Frida kasszonyt Gyöngyösmellékről.

— **Pörtschoach tulajdonosa meghalt.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy Wallis porcellánagykereskedő és gyáros ma ott meghalt. Wallis volt a tulajdonosa Pörtschnach-fürdőnek.

— **Árvíz a Székelyföldön.** Csikmegyében a napokban nagy eszések voltak. A Maros, amely itt meglehetősen kicsiny, rövid idő alatt nagy megáradt, hogy környéken az összes lapályosabb területek viz alá kerültek. Szárhegy faluban a vízár elsodort egy leányt s halva hozták ki a szomszéd határban.

— **Százhatvanhét végrehajtás egy közönség ellen.** A legkülönösebb az, hogy a közönség, amely ellen egyszerre százhatvanhét végrehajtást vezetnek, a módosabbak közül való: az Ermellék egy csinos helysége, Almosd. Néhány esztendője az almosdiak megvették gróf Zay Albert egy birtokát másod kézből és megosztózkodtak az ingatlanon. A törlesztéseket azonban nem tartották be és most Back Fülöp bécsi bankár, a tulajdonos, bepörölte az adósait, akik egyetemlegesen felelősséget vállaltak egymásért. A végrehajtás már ki is tüzték mind a százhatvanhét adós ellen és a veszedelmet a járási főszolgabíró háritotta el ideiglenesen. Hogy a fizetési halasztás megment-e a százhatvanhét adós vagyontkáját, az még bizonytalan, — így írják Almosdrol.

— **Lezuhant léghajók.** Borzasztó szerencsétlenség történt tegnap Nápoly mellett. A nemzetközi egészségügyi kiállítás területéről késő délután felszállt a Nápolyi léghajóval Vanni kapitány és vele együtt gróf Paterno de Montecupo és Pellizoni hírlapíró, a Don Mario egy vállalkozó szellemű munkatárs. Tömerdek nézője volt a főszállásnak és a közönség zajos Euviva! Buon viaggio! és A rivederci! kiáltása közben emelkedett a léghajó a magasba. A szél a szárazföld felől fújt és a tenger felé hajtotta a léghajót, amely rohamosan emelkedett. A léghajó Nápoly és Capri szigetei között körülbelül 3000 méternyi magasságban lebegett már, mikor a közönségben, amely addig vidám megjegyzésekkel kísérte a felszállást, egyszerre rémítő pánik vett erőt. A léghajó gömbje hirtelen összelapult és szédítő gyorsasággal lezuhant a tengerbe. A katasztrófa látára iszonyu kavarodás támadt a kiállítás területén, sok hölgy elájult, vagy sírgörcsöt kapott. Különösen számalomra méltók voltak a léghajósok hozzátartozói, akik félrülten szaladgáltak ide-oda, segítségért kiáltozva, de perze hiába. Órák teltek bele, míg a kiöltőben vesztelő Laguna gőzhajó kiindulhatott a tengerre, hogy megkeresse a szerencsétlenül járt léghajósokat, csakhogy ekkor már sötét volt és a hajó eredménytelenül tért vissza. Ma reggel a hajó úra kiment a tengerre folytatni a keresést és Capri közelében rá is akadt a léghajó romjaira és Montecupo grófra, aki beletögrözött a költözbe és úgy tartotta fenn magát a vizen. A félig álét embert, aki 12 óráf töltött a vizen, a hajóra emelték és konstatálták, hogy több helyen meg van sebesülve. Gróf Montecupo elbeszélte, hogy a léggömb szétpattant és ők lezuhantak a tengerbe. És közben neki észébe jutott, hogy ha ki nem ugrik a csónakból, a léggömb agyonüti. Kiugrott tehát a csónakból és azután uszva érte el a léghajó roncsait. Társai nem ugrottak ki és így ők valószínűleg elpusztultak. A grótot az Ospitale dei pellegrinbe szállították, ahol megállapították, hogy sérülései nem veszélyesek. Pellizoni és Vanni együttes holttestét még nem találták meg.

— **Jóteköny mulatság.** Az Erzsébet királyné emlékére emelendő Örökimádás temploma javára e hónap 15-én Buziás gyogy-fürdő közönsége Temesvármegye központi bizottságával egyetemben nyívesen sikerült park-ünnepélyt rendezett a fürdő összes helyiségeiben. Az ünnepélyt a lugosi, temesvári és verseci kerékpár-egyesületek virággal gazdagon díszített korzója nyitotta meg. Volt lawn-tennis verseny — három pályán, — melynek győztesü dijai gróf Dessenoffy Aladár, Ambrózy Georgette báróné, ifjabb Molnár Viktor és Szandás Ferenc nyerték el. Volt továbbá tréfas halászat, tombola és sorsjáték, mintegy háromszáz értékes nyeresémtényárgyal. A jótekönyünnepély sikerehez nagyban hozzájárult a virágcsatával és konfetti dobálással egybekötött séta-hangverseny. Betöltözte a díszes képet a fenyő-zaliból épített borkóstoló, étköző, pezsgőző és tőzde-sátor, melyekben festői ruhákban Délmagyarország előkelő családijainak hölgytagjai szolgáltak fel a jótekönyü cölhoz illo nemes buzgalommal. A rendezés körül — mely a jótekönyü célnak 4000 koronát jövedelmezett — nagy érdemet szereztek Vargies Emilia, Hollósy Etelka, Hoffmann Luiza, Szöllösy Vilma, Szűry Maria, Szerényi Gyuláné, Unger Ilka, Schottola Adél urhölgyek, továbbá dr. Molnár Viktor főispán, Kapdebb Gyergely alispán, gróf Dessenoffy, báró Ambrózy, Telbisz Károly, dr. Szerényi Gyula, dr. Simó Károly, Szűry Kálmán, Várkonyi Dezső stb.

— **Tragikus halál.** Nagy szerencsétlenség érte a napokban a fővárosban általános tiszteleknek örvendő dr. Hainiss Géza orvos családját. Tizenkét éves kis leánya, Ilonka valahogy magára döntötte a spirítuszos lámpát, amelytől ruhája lángra lobbant. A szerencsétlen kis gyermek annyira összeégett, hogy az orvosok nem tudták megmenteni. Tegnap kiszemvendett. A kis halottat a kerpesi-uti temető halottsházából ma délután temették el örjási részvét mellett.

— **Halálzás.** Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy Wirth Miksa, a hírneves nemzetgazdász, ma éjszaka 78 éves korában meghalt. Az agy tudóst tavaly szélütés érte s azóta folyvást betegeskedett, míg most szívinfarkus megölte. Wirth Miksa hosszú éveken át munkatársa volt a Neue Freie Pressenek.

— **Életunt gazdász.** Sátoralja-Ujhelyről táviratozza tudósítónk: Somoskőú Gyula gazdász, ma föblötte magát és meghalt.

— **Tragédia.** Megható egy tragédia játszódott le minap *Párisban* a Rue Fontaine egyik nagy bérkaszárnijában. Szerény kis lakásban töltötte el ott napjait egy ifju szerelmes pár. A férfi csapodár volt, az asszony féltékeny. Nemrégiben észrevette a nő, hogy szerelmese kényelmetlenül érzi magát ebben a viszonyban, noha ő minden lehető elkövetést, hogy magához bilincselje. Nehány nap előtt irtóztató scéna játszódott le közöttük. Hiába esengett a szerencsétlen asszony hűtelen kedvesének, ne hagyja el, — hiába fenyegetőzött, hogy megöli magát. A férfi nem törődött sem a kéréssel, sem a fenyegetéssel és már azon volt, hogy háta fordítson a közös lakásnak. Ebben a pillanatban revolvert rántott elő a nő és mellének szegezte. A lövés elhangzott és az asszony esőndös jakszöval borult le a padlóra. Megrémülve rohant most a könnyelmű szerelmes a rendőrorvosért, aki csakhamar detektívek társaságában megjelent a szerencsétlenség színhelyén. Éter-injektókkal magához térítették az öngyilkost, akit már-már halottnak hittek.

— Mi vitte őnt a borzasztó elhatározásra? — kérdezte a rendőr a halvány asszonytól. — És ekkor az ágylábánál álló ifju az ő imádoztjának szintelen ajkairól ezeket a végzetes szavakat hallotta:

— **Ó gyilkos!**
A rémület vad felkiáltásával tiltakozott a megvádolt férfi. Ő is megható szavakkal könyörgött a haldoklóknak, vonja vissza az irtóztató vádat. Hiába! Az egyre mindinkább gyöngülő asszony konokul megmaradt amellett, hogy a férfi lötte agyon. Ez meg örült kétségbeesésében térdre borult és zokozva emlékeztette szerelmését az együtt eltöltött boldog napokra és kérte, valjha be az igazságot. És az utolsó pere egyre közelebb, közelebb ért. A férfi tudta, hogy nem lesz képes megcáfolni a rettentő vádat, ha az asszony magával viszi sírjába a hazugságot.

És ekkor az utolsó pillanatban a haldokló, akinek már már megtört a szeme, megmozgatta halvány ajkát és halk, szakadozott hangon megszólalt:

— **Inaz... Magam öltem meg magamat!** — Aztán meghalt.

— **Szerencsétlenség a bécsi villamosvasuton.** Ma délután négy órákor nagy szerencsétlenség történt a bécsi villamos vasut Kaiserstrassei vonalán. A szerencsétlenségnek tizenkét áldozata van, akik közül hatan súlyosan, a többiek könnyebben sebesültek meg. A Lerchenfelder-Strasse sarkán történt a baleset. Az ottani megállóhelyről még nem indult tovább az ott álló villamos kocsi, amikor a Kaiserstrasséről teljes gyorsasággal robbogott elő egy másik villamos és beleütközött az előbbibe. A két kocsi kiugrott a sínekből és csaknem felfordult. Az összeütközés következtében az első kocsinak hátsó része pozdorjává zúzódott. A szerencsétlenséget a Kaiserstrasse felől jövő kocsnak a vezetője okozta, mert nem fékezett ide ekkor. Tizenketten sebesültek meg. Eleinte azt hitték, hogy sokkal nagyobb a sebesültek száma, olyan nagy volt a zúrvár, a jajveszékélés. Sokáig tartott, amíg a sebesülteket a kórházba vitték és el-takarították a romokat.

— **Uj gránitbánya.** Az aradmegyei *Kis-Halmagy* község határában, az arad-osanádi vasut mentén fekvő Nagy-Halmagy állomástól 4½ kilométer távolságra egy 15 kilométernyi területű gazdag gránitbányára bukkantak. Az ércekben is gazdag bánya egy külföldi bank tulajdona, mely annak tüzetes megvizsgálata végett lehvatta a fővárosból dr. *Szontagh* bányatanácsost, a műgyegetem tanárát, ki a talált gránitot elsőrangú, legjobb minőségű anyagnak nyilvánította.

— **A meggyilkolt feleség.** *Schlessinger* Márkus kántor, aki tegnap a Dob-utcában a feleségét, született *Braun* Annát meggyilkolta és azután öngyilkossági kísérletet követett el, a Rókus-kórházban, *Récey* tanár osztályán fekszik. Állapota ma reggel kissé jobbra fordult s eszméletét visszanyerte. A sebe súlyos, de mint kiderült, a kés a nyak ütőerét nem sértette meg s ha valami komplikáció nem lép föl, a gyilkos nem kerül el a földi igazságszolgáltatást. *Schlessingert* ma délelőtt hallgatta ki *Kordóy* Béla segédfogalmazó, aki a rendőrség részéről vezeti a vizsgálót. A súlyosan megebesült gyilkos csak keveset tudott beszélni, s nagyon hamar kimerült. Elmondta, hogy május 2-án felesége kidobta, mert nem tudott megférni vele. Sírva mondogatta el, hogy menygyire szerette az asszonyt, aki nem akarta meghallgatni. Végre az elkészényés ragadta a végzetes lépésre, amelyre már napok óta készült.

— **Felbenmaradt szerelmi dráma.** *Sebő* Gyula asztaloslegény és *Baummann* Antónia 19 éves varróleány szerették egymást s folyton arról ábrándoztak, hogy egymásé lesznek. Még is esküdtek volna annak rendje és módja szerint, de a leány szülei se-hogy sem akartak beleegyezni a házasságba. A két fiatal erre elhatározta, hogy közös akaratral meghalnak. Tegnap délután kísértáltak Budafok felé s ott a Duna partján *Sebő* elővette hét milliméteres revolve-

rét s először a leány nyakába lövte, majd pedig a saját szívének irányozta a második lövést. A kis revolver olyan gyenge volt, hogy a golyók visszapattantak és csak nagyon kevés kárt tettek a szerelmesekben, akiket egy rendőr bevitt a kerületi kapitányságra. A leányt azután a rendőrség átadta szüleinek, a legényt pedig egyelőre fogva tartotta.

— **Egy örült öngyilkossági kísérlet.** *Kubasky* János 41 éves gyári munkás ma délelőtt a Hunyady-utca 37-ik szám alatt lévő lakásán hirtelen megöregült. A szerencsétlen ember dühöngeni kezdett, majd felkapott egy óriási kalapácsot s azzal háromszor egy feje vágta önmagát, hogy a feje betört és eszméletlenül esett össze. A mentőket hívták hozzá, akik be-kötözték sebeit és a lakásán hagyták, de egyidejűleg jelentést tettek az esetről a rendőrségnek. A rendőrség intézkedni akart, hogy *Kubasky*t bevigyék a lipótmezei országos tébolydába, ámde mire, az intézkedés megtörtént, a szerencsétlen ember újabb öngyilkossági kísérletet követett el. Egy őrzetlen pillanatában ugyanis borotvával elmetesztette a nyakát s azután a nyakcsigolyáját a seben kihuzva, abból egy darabot levágott s eldobta. A sok vérvesztéstől összeesett s a mentők súlyos seobeivel a Rókus-kórházba szállították. A boldogtalant elhagyta a felesége s e fölött való bánatában tébolyodott meg.

— **A „Károly herceg” gyilkosa.** A svédországi *Vesterasböl* telegrafálljék: *Norlund*, akit tömeges gyilkosságról halálra ítélték, ma reggel megsebesített két őrt. Egy kampós szeggel több ütést mért a fejükre. Egy harmadik őr erre revolveréből kétszer rálőtt *Norlundra* és oldalba találta, úgy hogy *Norlund* a földre rogyott. Még nem tudják, vajon *Norlund* sebe életveszélyes-e. Az egyik őr állapota aggasztó.

— **A bosszu.** Egy nagy stíliú élet nyomorúságos dekadenciája az a regény, amely a napokban *Jászvásárban* ért véget. Egy gazdag román nemes kocsiáznai indult egy francia orfeuménekesnővel. A véletlen szeszélyéből az a kocsi vitte sétára a mulatozókat, aki valamikor egész tövőjét áldozta föl az asszonyért. Az ut egyik fordulánál a kocsi észrevette, hogy a kocsiiban ülők csókolóznak, hirtelen leugrott a bakról s nagy késsel hűtelen kedvesét és annak udvarlóját veszedelmesen megsebesítette. Aztán ott hagyta kocsiát és lovat, a legközelebbi rendőrállomáson jelentkezett. A tragikus eset szereplői közül az asszony egy francia grófnő volt, aki néhány évvel ezelőtt tél idején jött *Párisból Münchenbe* társalkodónőjével s előkelő szállóban vett lakást. Kezdetben teljesen visszavonulva élt a társalkodónőjével, de utóbb, mikor egy berlini udvarra meghívott francia attasé müncheni tartózkodásának ideje alatt véletlenül találkozott vele, lassankint egyre jobban megfordult a társaságban. Az attasé még *Párisból* ismerte az asszonyt, ahol a párisi előkelő ifjúság körében mint *Saint-Martin* grófnő volt ismeretes. Az előkelő párisi hölgy az attasé révén csakhamar megfordult a legelőkelőbb körökben s a többi között *G.-vel*, egy fess főhadnaggyal is megismerkedett. Ez az ismeretség mind a kettőnek a vesztét okozta.

A fiatal tisztet mindig a grófnő mellett lehetett látni. Egyszer este jókedvű társaságban, ahol a főhadnagy is jelen volt, néhány tiszt megjegyzéseket tett a grófnőre. A főhadnagy tiltakozott s mikor ez nem használt, kijelentette, hogy a grófnő mennyasszonya. Szavának helyt állott, ott hagyta a katonaságot, de azért házasra még sem került a dolog. A pár *Konstantinápolyba* ment, ahol a főhadnagy a török hadseregben remélt állást kapni. De ez nem sikerült s ezért ügynöki állást vállalt egy nagy francia cégénél, a grófnő pedig egy mulatózó lépett föl. A féltékeny udvarló azonban összeütközésbe jött a konstantinápolyi rendőrséggel s letartóztatását csak úgy kerülte el, hogy sietve elmenekült a török fővárosból. *Jászvásárban* szomorú napok következtek a szerelmes párra. *G.* nem tudott más állást kapni s ezért kocsi lett, kedvese pedig esténként egy másodrangú mulatóban énekelt. A grófnő azonban csakhamar megbánta, hogy egy vagyontalan emberrel megszökött s elfordult kedvesétől. És most az egykori kedvese megbosszulta hölgye hűtlenségét.

— **Körösztelt feleséggyilkos.** *Zürichből* arról értesítik a rendőrséget, hogy *Rosenberger* Pál brümsdorfi születésű 36 esztendő volt gazdag azzal gyanusiták, hogy 1900. július 14-én este *Ladikon* *Birmensdorfban* töle elváltan élő feleségét *Rosenberger* Mariát meggyilkolta. A körösztelt a tett elkövetése után megszökött.

— **Koholt rablótámadás.** A *Magdolna-utcai* rablótámadásról kiderült, hogy — mese. *Blaha* Gyula asztalos feleségének nem volt pénze házbérré s nem is tudta sehol sem megszerezni az összeget. Ekkor kétségbeesett tervet eszelt ki. A szájába zsebkendőt gyömösözött, kezét összekötözte s így találták meg a szomszédok télig eszméletlenül. Amikor magához tért, elmondta, hogy egy ismeretlen ember, aki

lakáskeresés ürügye alatt hatolt be hozzá, összekötözte és a házbérré összegyűjtött pénzt elrabolta. Ezenkívül — ugymond — elvitte a rabló egyik lakójának, *Holener* Alajosnak a büröndjét, amelyben husz forint volt. A rendőrség kiderítette, hogy az egész rablótámadás csak mese és maga *Blahané* vitte el a lakója 20 forintját is. Az asszony a vallatásnál beismerte, hogy maga gondolta ki a rablást. *Blahané* most a lakójától ellopott husz forint miatt kérdőre vonja a rendőrség.

— **Gombamérgezés.** *Sátoralja-Ujhelyről* táviratolja tudósítónk: *Ózvezgy* *Urozek* Jánosné gyermekeivel gombamérgezés következtében megbetegedett. A szerencsétlen asszony és egy tizenéves éves leánya ma meghalt.

— **A osemeső vértanu.** A *Budapesti Napló* szombati számának ily című cikkére vonatkozólag úgy a *Dunagőzhajózási Társaságtól*, mint a pesti zsidó hitközségtől helyreigazító sorokat kaptunk. Ezek szerint annak a sajnálatos botránynak, amely a román kivándorlók egy csececsomójának a megbetegedését okozta, nem a *Hildegard* hajó kapitánya volt az okozója.

— **Katona- és cigányzene közvetítése a Telefon Hírdőnyben.** A *beszélő* uszgy ma este 8 órától 11-ig — mint mindennap — előfizetőinek szórakoztatására felváltva katona- és cigányzenét közvetít. A zeneközvetítés mellett 14 órákor a *Frankfurtból* érkezett esti tözde megnyitását távirati jelentést, 1210 órától 10-ig pedig a rendes esti felolvasást tartja meg a *Telefon Hírdőny* szerkesztősége, mely alkalommal a legújabb hírek és táviratok kerülnék felolvasásra. A zene, valamint a felolvasás megkezdésére riadójjel hívják fel a közönség figyelmét.

(x) Emke-gyújtó a legjobb!

Nemzeti erő és népesedés.

— **Halandósági táblák szerkesztése.** —

Budapest, július 18.

Minden nemzet nagy apparátussal igyekszik meg tudni, hogy mennyi az ereje. A népesség szaporodásának minden mozzanatát figyelemmel kíséri és aggódva szemléli a halandósági arány nagyobbdását.

Láttuk *Zola* nagy akcióját a *Fecundité* hasábjain, ahol megdöbbenő képét tárja elénk a francia faj erkölcsi életének és kimutatja, hogy a családi élet tisztasága az egyedüli mód, amely naggyá tehet egy nemzetet. S a francia hivatalos adatok szomorúan igazolják, hogy a nagy költő feljajdulása igaz. Mert száz esztendő alatt nagyon különös képet mutat a francia faj fejlődése.

A század elejétől egészen az ötvenes évekig folyton emelkedik; közel nyolc millió szaporodtak ez idő alatt a franciák, ami ezer lélekre 296 újszülöttet jelent. Bezzeg a második ötven esztendő alatt összesen három milliót tett ki a szaporodás, vagyis ezer lélekre ekkor már csak 100 újszülött esik.

Még kinosabb ez a statisztika, ha a szomszéd államok halandósági tábláival egybevetjük. És különösen, ha azt a két nemzetet figyeljük meg, amelytől leginkább van oka tartani Franciaországnak: Angliát és Németországot. Az előbbiben ugyanis száz százalék, Németországban pedig hatvan százalék a szaporodás aránya, míg Franciaországban csak 33%.

Ha ez száz évig így folytatódik, akkor a kétezredik évben Angliának lesz 103 millió, Németországnak 121 millió, Franciaországnak pedig 55 millió lakosa. És ekkor Franciaországnak mindössze nyolcszáz ezer ka'onát tudna sikra állítani, Németország egymillióháromszáz ezer legényével szemben. Így persze nem lehet revanche-politikát csinálni.

Mінде pedig abból az ötletből jutott eszünkbe, hogy Magyarországának mindeddig nem voltak ugynevezett halandósági táblái. Holott csakis ezek alapján lehet egy ország népessége halálozásának nagyságát helyesen megítélni. Ezek a népesség valamennyi korosztályára nézve feltüntetnek annak valószínűségét, hogy tagjai közül hányan érik meg a legközelebbi és a későbbi koröveket.

Fontos ez azonkívül közgazdasági szempontból is, különösen az életbiztosítás terén.

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter e visszáes helyzetet változtatni, valamint a tudományos igényeket is kielégíteni ohajtván, elrendelte, hogy a legközelebbi népszámlálás alkalmából Magyarországra vonatkozólag is legyenek halandósági táblák szerkeszthetők.

Megbízta a központi statisztikai hivatalt a feladat tanulmányozásával, a statisztikai hivatal pedig részletes emlékiratot dolgozott ki, amely úgy az egész népességre kiterjedő általános, valamint csupán az életbiztosítottakra vonatkozó részletes halandósági táblák Magyarországra vonatkozó szerkesztésének módját kifejti.

A kereskedelemügyi miniszter az emlékiratban foglalt főbb elveket elfogadta és utasította a statisztikai hivatalt, hogy az emlékiratot mindazon hazai

és az országban működő külföldi biztosító társaságoknak, amelyek életbiztosítási ügyletekkel foglalkoznak, küldje meg.

Az emlékiratot a biztosító társaságok a statisztikai hivatal igazgatójának elnöksége alatt értekezletileg fogják tárgyalni.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter régről hiányt pótol midőn a halandósági táblákat Magyarországon életbe lépteti s ezzel egy hazai tudományosságának, mint az életbiztosítási ügynek is fontos szolgálatokat teljesít. És újból tanujelét adja annak, hogy a gyakorlati érdekek iránt kiváló érzeke van.

Az angol hajóhad Fiumében.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Fiume, július 18.

A fiumei kormányzó, gróf Szapáry László fényes bált rendezett tegnap este díszes palotájában az angol vendégek tiszteletére. A kormányzói palota homlokzatán ezer és ezer színes lampion ragyogott le a Palladio modorában épült palota fafagdjáról, az oldalt félfőalakban terjeszkedő terraszokról és a remek kerítés vasoszlopairól. A kertben közel 10,000 méces volt elhelyezve, melyek nemzetiszínű girlandot alkottak. A terraszokon és lépcsőkön mindenütt pálmák voltak felállítva s a főbejárat tropikus növények kertjévé változott. A kert jobb oldali részén az üde, zöld pázsitra gazdagon megterített asztalokat állították fel. A jobb oldali terrász, melynek hossza több mint száz méter, óriási sátorral volt átalakítva. A palotában a nagy márványtermet, a fehér női szalont és a többi termet mind kitérték. A termek mennyezetéről ragyogó villamvilágítás fénye sugárzott le.

Az Adamich-téren és a tengerparton óriási tömeg nyüzsgött és tíz óra tájban megkezdődött a kocsik felvonulása. Az angol flotta hajóiról szakadatlanul érkeztek a gőzcsónakok és szállították partra a tisztákat, kik valamennyien fekete díszegyenruhájukban jöttek. Itt-ott föltűnt az angol lovasszisztek rézvörös zekéje is és a parancsnokok aranydíszes egyenruhája, dusan megrakva érdemrendekkel. A felvonulások szemtanuja volt egész Fiume. A Via Municipion ember-ember hátán állott és a palota előtti térségen mozogni sem lehetett.

A vendégeket a főbejáratnál a Szapáry-család magyar ruhába öltözött huszárjai és libériái inasai segítették le a kocsikról, melyek körül valóságos tábor képződött. A Via Pommerion legalább 10,000 ember nézte a fölvonulást, mely fél tíz órától csaknem 11 óráig tartott. Megjelentek a flotta összes tisztjei, a helybeli közös hadsereg tisztikara, a tengerészeti akadémia tisztái tanárai, a révkapitányok, valamennyien egyenruhában. Képviselve volt a fiumei és környékbeli klérus, hivatalosak voltak az összes városi és állami főbb tisztviselők, a városi notabilitások, a pénztintézetek és egyéb nagy iparvállalatok előkelő hivatalnokai, az Adria- és a Magyar-Horvát hajózási társaságok igazgatói, ezenkívül a Fiumében, Abbáziában és a Quarnero környékén időző előkelő magyarok. A vendégeket az emeleti nagyterem bejáratánál a kormányzó fogadta. A meghívottak legnagyobb része feleségével együtt jelent meg, kiket a bálteremben a kormányzó édes anyja, özv. Szapáry Géza grófné, Győry Teréz fogadott. A flotta parancsnokát, Beresford lordot, a kormányzó a lépcsők alján üdvözölte és onnan vezette be a márványterembe, hol a hölgyek foglaltak helyet. Közel kilencszáz főnyi társaság gyűlt össze a termekben és a terraszokon, honnét elragadó látványt nyújtott a kert és az előtte nyüzsgő ezerfejú sokaság.

Fél 11 óra után megkezdődött a hangverseny. Először a budai dalárda remekelt, két dal adva elő katonai zenekar kísérete mellett, majd Scarpa kisasszony énekelését *Mattiasch* Kálmán susáki kerületi főnök neje kísérte zongorán, kinek férje szintén közreműködött néhány olasz dal előadásával. Végül ismét a dalárda énekelt nagy tetszést aratva. A hangverseny után az egész társaság átvonult a baloldali terrász sátor alá és a kertben elhelyezett asztalokhoz, ahol közel száz szolgálódoknál a kiszolgálással. A soupert a társaság a legkedélyesebb hangulatban mulatott és a kormányzót valóságos ünneppeltek. Éjfélkor a mulatság még javában folyt. Az idősebb urak a kártyaasztaloknál telepedtek meg a pálmák alatt, az ifjúság pedig táncra kerekedett. Főlválta katonazenekar, a városi zenekar és cigánybanda buzza a talp alá valókat. A mulatság csak hajnal tájban ért véget.

Fiume, július 18.

Örvendetes meglepetést keltett *Fisher* tengernagynak Velencéből ma délből küldött sürgönye,

mely szerint a programtól eltérőleg nem július 21-én, hanem már holnap, csütörtökön délután 3 órakor megérkezik Fiuméba a *Renown* admirálhajón és kíséret gyanánt velejönnek a *Surprise* és *Caesar* nevű csatahajók. Azt a körülményt, hogy a földközi tengeri flotta parancsnoka megváltoztatta tervét, amely eleinte az volt, hogy csak egy napra jön Fiuméba a hajói iránt tanusított vendégszeretettel megköszönni, és hogy most nagy kísérettel két napra vett horgonyt Fiumében: arra magyarázzák, hogy a kitűnő vendégszeretettel bírta rá *Fisher* admirálist erre az elhatározásra. A *Renown* hajón pénteken délből kiszéled lesz, este pedig nagy bál, amelyre a meghívókat az admirális nevében a fiumei angol konzul küldi szét. Az admirálist teljes parádával fogadják holnap délután, aki fél 4 órakor partraszállván, látogatást tesz a kormányzóknál.

Ma délelőtt ismét regatta volt, amelyben az egyik torpedóhajó vitorlás ósónaka győzött.

Déliben *Faber* konzul dejeuner adott az abbáziai Stefánia-szálló dísztermében lord *Beresford* tiszteletére. A lordon és Szapáry grófon kívül részt vettek ezen özevgy Szapáry Géza grófné, herceg *Windischgrätz* nejevel, *Dragoni* Alfonz tábornok, *mistress Faber*, *Gaál* Tibor miniszteri tanácsos, *Heller* főhadnagy és *Micheli* sorhajóhadnagy, *Dinnis*, *Adaie* és *Curson* angol parancsnokok.

Délután 4 és 7 óra között nagy fogadás volt a *Ramillies* admirálhajón. Több mint kétszáz meghívott urat és hölgyet szállítottak a flotta gőzárkái és csónakjai a páncélosra, melynek hátsó lödélzete gyönyörűen fel volt díszítve és szalonná átalakítva. A hajólépcsőnél *Beresford* tengernagy fogadta a vendégeket. Csakhamar megszólalt a zenekar és a hajó elegáns tisztjei táncba vitték a megjelent hölgyeket. Öt óra felé megérkezett Szapáry gróf édes anyjával és *Windischgrätz* herceg nejevel. Közben ismét regatta volt és közvetlenül a *Ramillies* oldala mellett fordították vízbe a nyertes vitorlás a sulypróba igazolásául. A közönség érdeklődéssel nézte, mint usznak más csónakhoz a vitorlás legényei és mint emelik ki a csónakot a vízből. Zenei produkció is volt: dudán régi angol dalokat játszott egy angol zenész. A tisztikar a hölgyeket az emeleti teremben oszonnával vendégelte meg. Az urak számára külön buffét volt a parancsnok szalonjában és a kommandási hid alsó részén. Esti hét órakor bucsuzott el a hajó tisztikarától a vendégsereg. Közben érdekes látványt nyújtott hat torpedónaszádnak, továbbá az *Ocean* csatahajónak, a *Pramus* és *Dryad* páncélos cirkálóknak a kikötőből való távozása.

A *Ramillies*, *Illustrions* és a *Royal Sovereign* holnap reggel 6 óra után szedik fel horgonyaikat és követik a ma eltávozott hajókat Zára felé. Egyedül a *Vulcan* várja be *Fisher* tengernagy holnap délután érkező hajót.

Dohányzók versenye.

Eddig csak Amerikából kaptuk a legképtelenebb versenyek híreit. Most Neustadtból, a Harz mentéről kapunk ilyesféle hírt. A pfälzi dohányzó szövetségel dohányzó versenyt rendezett. A versenyen volt ugynevezett gyorsszívás is. A győztes 2 perc 20 másodperc alatt szívta el szivarját. A lassu szívás győztese két óra hosszat szívta a szivarját.

A verseny részleteit így képzelem el:

Egy ur intésére meggyújtották a versenyzők a szivarokat. Rövid fél perc alatt a versenyteremben egy másik ur szaladt végig és erősen vagdosott maga körül egy éles baltával. Vágta a füstöt. A versenyzők szeme kigömbölyödött a megerőltetéstől. Olyanokat szuszogtak, hogy a hangjukra a kőszívó ember az összes fiával ellágyult volna. A füstöt olyan gomolyokban fújták, hogy a terem előtt viharágyukat kellett felállítani. A versenyzőknek eleinte levált a bőr a nyelvükről, utóbb a nyelvüket ette le a füst a bőrikről. Aztán az ajkukat zitták el és rövid idő alatt annyira jutottak, hogy amikor a győztest a pódiumra vezették, nem volt már feje. Elszitta az egészét. Csak a szivar egy kicsiny csukája maradt a feje helyén. A kedélyes verseny után a terembe gőzszivattyukkal tiszta levegőt fuvattak, majd kisöpörték a termet. Ez alkalommal találtak 42 elszitt tudót, 27 nyelvet, 31 felső, 33 alsó ajkát, 51 mellhártyát. Ezen az elszitt testrészeken kívül találtak 9 füstöt, 17 nyakkendőt, két lidit bombát, 1 khinai boxert, amelyeket a versenyzők a szivarokból távolítottak el a verseny közben. Volt egy versenyző, akinek az ajka annyira belejött a *strungba*, hogy nem tudták ezideig megállítani az ajkait és még a szavakat is szívja, de vissza. Egy másik urnak a verseny óta összes tervei füstbe mennek és egy füst alatt megváltoztatta az életfilozófiáját, mert nem por és hamu lesz minden.

hanem versenyző és füst. Két másik urat a verseny után egy hentes óhajtott megvenni füstölőgépek.

Ime, ilyen a dohányzó verseny Harzban és békében.

Pont.

FŐVÁROS.

(*) Szabadságot előljáró. *Mezey* Lajos ötödik kerületi előljáró hat heti szabadsággal Tirolba utazott és távolléte alatt dr. *Raisz* Rezső tanácsjegyző vezeti a hivatalt.

(*) A főváros kiküldöttéi a párisi világkiállításra. A székesfőváros tanácsa elhatározta, hogy tisztviselői egy részének lehetővé teszi a párisi világkiállítás tanulmányozását és erre a célra jelentékeny összeget szavazott meg. A tanács most szemelte ki azokat a szakférjakat, akik Párisba mennek, hogy részt az intézményeket, részint a kiállítás egyes részeit tanulmányozzák. A főváros képviselőiben megfogják tekinteni a kiállítást *Halmos* János polgármester, *Rózsavölgyi* Gyula alpolgármester, *Kun* Gyula és *Szabó* Károly tanácsnokok, *Hamvay* Sándor és *Ohlhauser* Pál előljárók, dr. *Bárczy* István, dr. *Melly* Béla, dr. *Bódy* Tivadar és *Piperkovits* Bátor tanácsjegyzők, *Harner* Ferenc és *Déry* Ferenc fogalmazók, *Tóth* Péter köztisztviselő igazgató, *Jármay* Jenő műszaki tanácsos, *Haris* Demeter főmérnök, *Petrovics* és *Orczy* Gyula mérnökök, *Sinabek* Engelbert és *Révhegyi* Iván iskolaigazgatók, *Kovács* Rezső tornatanár. A főváros kiküldöttéi a napokban utaznak el Párisba.

(*) Pályázat kerületi tisztviselői állásra. A tisztviselői hivatalhoz szervezett két kerületi tisztviselői állásra, azokon kívül, akiket említettünk, a fővárosi hivatalban évek óta működő négy ideiglenes tisztviselő is pályázott: *Földi* Emil, *Göbel* József, *Szendeffy* Aladár és *Uhl* Gyula orvos-doktorok.

(*) Új építkezések. A magánépítési-bizottság tegnap a következő építendőkérdések kiadását javasolta: a városi 2897. hrsz. telken épülő Szépművészeti Múzeum elhelyezését és a helyszíni magasságokat feltüntető tervet. — *Popek* Tamásnak IX. kerület, *Randolter*-utca 8812. hrsz. kétemeletes háza. *Heideberg* és *Jónás*nak VI. kerület, *Bulyovszky*-utca 4196. hrsz. egyemeletes nyaralóra. — *Lenz* *Lombert*nek II. kerület, *Bimbó*-utca 6187. hrsz. földszintes kertésházra. — *Däum* *András*nak III. kerület, *Remete*-hegy 2101. hrsz. földszintes töldelek. — *Porregh* *Lajos*nak VII. kerület, *Névtelen*-utca 1993. hrsz. földszintes töldelek. — A budapesti m. kir. telefonhálózat igazgatóságának az V. kerület, *Nador*-utca 4. számú ház padláson kábel-elosztó kamarára.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Fővárosi Nyári Színház. Nagyban készül *Makó* társulata az *Elnökkisasszony* pénteki premijére. Az operette zenéjét *Müller-Norden* írta, a libretto fordítását *Makai* Emil és *Stoll* Károly végezték. A szerepeket a következőképp osztották ki:

Rosier Nelly — *Szende* Anna, *Ernestine* — *Mihályi* Ernő, *Calineau* — *Krémer* Jenő, *Onapuzott* — *Szilágyi* Aladár, *Gaston* — *Radványi* Dezső, *Lucette* — *Sugár* Aranka, *Abricores* — *Faragó* Odón, *Nodiampin* — *Stoll* Károly, *Armande* — *Virágváti* Lajos, *Francheville* — *R. Völgyi* Ilonka, *Yvette* — *Pethesska*.

A darab első felvonása Párisban, a második felvonás Santa Bavara köztársaságban és a harmadik felvonás New-Batkinsonban játszik.

** A viceadmirális. Az *Uránia* Színházban holnap, csütörtökön kerül színre *Milöcker*, a viceadmirális című nagy operette. A főbb szerepeket *Aradi* Aranka, *Hódosi* Jolán, *Kövesnyé*, *Károlyiné*, *Toronyi*, *Juhász*, *Kovács* és *Szekely* játszzák.

** Művészet az Erzsébet-szobor javára. Fényes művészet volt vasárnap a póstyéni fürdőben az ott felállítandó Erzsébet-szobor javára. A hangversenyt *Semsey* Mariska, a M. Kir. Operaház jeles művésznője nyitotta meg. *Kállay* Lujza, a debreceni színház primadonnája *Ripp*-ből a *Jelváriát* énekelte, *Moser* Paula zongorázott nagy sikerrel. A hangversenyt parkünnepp előzte meg, utána pedig tánc volt reggelig. A sikerült est rendezése dr. *Fodorné* szül. *Berchtold* grófné, gróf *Erdődy* B., *Graef* Hugó és *Winter* Lajos érdeme.

** Tájékoztatók színháza. *Berlin*ben legközelebb egy mecklenburgi paraszttársulat fog *Tájékoztatók színháza* címmel egy színházat nyitni. Az új színházban parasztdramákat fognak előadni az eredeti tájszólások szigorú betartásával.

** Városligeti szinkör. Holnap, csütörtökön adják először a Városligeti Szinkörben *Varny* a *Tiszt* urak a zárdában című operettjét. *Simone* szerepét *Sziklai* Szeréna játssa mint vendég. A vendégművésznő tavaly a budai szinkörnek volt a primadonnája, fölépte iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

** Az ifjúság betiltása. Halbe *Ifjúságát*, amelyet nemrég a berlini szecessziós színtársulat tagjai játszottak nálunk, a drézai rendőrség nem engedni eemmiképp nem színpadra hozni. Az első betiltás után a Residenz-Theater átdolgozta a darabot, de még így is tiltották az előadást. Ennek következtében elmarad *Christiannak*, a berlini udvari színház tagjának a vendégszereplése, aki *Hans* szerepét keltette volna a darabban.

MŰVÉSZET.

**** Az ezredes leánya.** *Krecsányi Ignác*, a szegedi színház igazgatója októbertől kezdve naivának szerződtette *Váradi-Wöber* Margitot, aki *Wöber* ezredesnek, a 46. ezred parancsnokának a leánya. A kisasszonynak Ujházy Ede volt a mestere. Egyszer föllepelt már a Virágfakadéban és nagy sikere volt.

**** Szerződtetés.** A Fővárosi Nyári Színház igazgatója októbertől kezdve operetténekesnek szerződtette *Pichler* Ferencet, a Solymosi színésziskolájának végzett növendékét.

**** Színészek nyomora.** A nyári időszejt seholsem nagyon kedvöz a vidéken a színtársulatra nézve. A közönségnek megosappan az érdeklődése, de azért mindenütt arra törekszik a nagyobb városok társadalmá, hogy a társulat létezését valahogyan biztosítsa. Egyeseken elszomorító tehát a közönségnek az a részvétlensége, amelyről a jászberényi színtársulat igazgatójának, *Halmay* Imrénnek a levele szól. *Halmay* a jászberényi városi tanáshoz fordult segítségért, amelytől sok családapának és gyermeknek léte van függőben. Reméljük, hogy a hatóság kárpótolja némiképp a megszorult társulatot azért a mulasztásért, amelyet a közönség követett.

Ime a levél:

Tekintetes Tanács!

Tizenkét éve immár, hogy színgazgatói minőségben szolgálom a színészet terén a közművelődést és főleg a magyarság szent ügyét. Színi pályámon sohasem tévesztettem szem elől azt a feladatot, amely erkölcsi tekintetben reám nehezedett. Minden igyekezetem oda irányult, hogy előadott darabjaim a közönség lelkiületét nemeseítsék és a szép iránti érzékét fejlesszék. E törekvésben a közönség mindezeidig hálásan támogatott. — csupán Jászberényben tapasztalnom télt sajnálattal, hogy a közönség magatartása velem szemben színdíkos, mert meg vagyok győződve, hogy társulatom művészi tekintetben versenyre kel a fővárosi színházakkal; hanem bizonyára rajta kívül álló okok szünték jelenlegi magatartását, különösen az a körülmény, hogy kártársaim, akik eddig itt működtek, olyasmint ígértek a közönségnek, amit azután teljesíteni képtelen nem voltak.

Amde ha e tekintetben bűnök is elődeim, talán mégsem volna méltán a némes város közönségétől, hogy a mulatok hibáit nekem és társulatomnak kelljen szenvednie, annál kevésbé, mert én a közönségnek tett ígéreteket, amint eddig előadásaimmal bebizonyítottam, komolyan és lelkiismeretesen teljesítettem.

Azért vagyok bátor a némes Tanácshoz ama tiszteltetés és alázatos kérelemmel járulni: méltóztatassanak részemre, hogy becsületem nevémet és társulatomat a tönkrojtástól megmenthessem, négy száz korona segélyt kegyesen kiutalványozni.

Jászberény némes városának örökös lekötelezettje leszek és hogy ezt be is bizonyítsam, kötelezem magamat a Lehel-szálló nagyerőmében 2 rendkívüli alkalmas szindarabot — érte ezt akként, hogy abban a köznép is tömegesen résztvehessen — rendkívüli leszállított helyiárak mellett előadni természetesen ünnepnapon.

Hiszem, hogy Jászberény város némes tanácsa meghallgatva alázatos kérelmemet, amelytől igen sok családapának és gyermeknek léte van függőben és késő ezt az aldozatot a jótékony és közművelődés oltárára letenni. E reményben ajánlom magamat a Tekintetes Tanács kegyes jóindulatába a legmélyebb tisztelettel:

Jászberény, 1900. július 4-ikén.

Halmay Imre.

**** D'Annunzio ígéretei.** A hír szárnya nagyon fölkapta D'Annunzio-t. A *tíz* című szenzációs regényének a megjelenése óta sokat és sokféleképp beszéltek róla, mindez azonban üzleti szempontból csak használt az olasz írónak. Most egy berlini színház-ügynökség tárgyal D'Annunzioval, aki ezuttal a színpadnak is ígér valami szenzációfélét. Egyik berlini színház a jövő szezonban előadja D'Annunzio *Gloria* című drámáját *Sandroek* kisasszonnyal és a darab előadása ügyében D'Annunzio levelet írt egy berlini színházi ügynöknek. A levélben sok torrvól és előkészületről van szó, a legérdekesebb azonban a szerző következő ígérete:

— Egy új drámát fejeztem be, megígérem, hogy ennek az értékesítését önnek adom át. A drámában *Duse* Eleonora játssza a berlini premier alkalmával a *Izseropet*. *Duse* erre nézve kötelezettséget vállalt...

**** Tilos az Osztrigás Mici!** A *kölni Floraszínház* szufolt ház előtt adta néhány estén át *Feydeau* *La Dame de chez Maxim* című darabját, amely nálunk *Osztrigás Mici* címen került színpadra. A bohóság azonban nem volt inyére a kölni hatóságnak, és a tegnapi előadást már betiltotta.

As Iparművészeti Társulat kiállítása. A Magyar Iparművészeti Társulat évek óta kiváló gondot fordít a karácsonyi kiállításainak rendezésére, amelyek a magyar közönség tudomást vehet a hazai iparművészetnek haladásáról. Ezen a kiállításokon kedvező alkalom nyílik művészi iparosaink arra, hogy jobb munkáikat értékesítsék, a vevő közönségnek pedig, hogy a műbecsi hazai munkákat közvetlen forrásból beszerezhesse. Az eddigi látások sikere mutatja, hogy ezeknek a kiállításoknak a rendezésével a társulat jó szolgálatakat tesz hazai iparművészetünknek s ezért ez évben is bizalommal fordul a társulat mindazokhoz a művészekhez, iparosokhoz, gyárakhoz s intézetekhez, amelyek iparművészeti tárgyak tervezésével vagy előállításával foglalkoznak, hogy az évben rendezendő karácsonyi kiállításon résztvegyenek. Ennek a kiállításnak az anyagi sikere is biztosítottnak vehető, mert valószínű, hogy a király az idén is, úgy mint az előző években, nagyobb összegben fog egyes iparművészeti tárgyakat vásárolni, továbbá, eltekintve várható egyéb hivatalos vételaktól, a Magyar Iparművészeti Társulat maga is tekintélyes összegben fog nyereeményeket vásárolni a tagjai között rendezendő sorsolására. A legjelesebb tárgyak kiütetése céljából a vallás- és közoktatásügyi miniszter által alapított 500 frankos aranyérem kerül kiosztásra, továbbá a társulat is, egyes érdemesebb munkák kiütetésére, 1000 koronát fordít díjakra. A kiállítás valószínűen november hó elején fog megnyílni, ezért a társulat kéri a kiállítókat, hogy a kiállításra szánt munkáikat f. hó végéig bejelentik, továbbá, hogy a kész munkákat október hó végéig a társulat címére beküldjék. A beküldött tárgyak csakis a társulat szűriének ítélete alapján becsajthatók a kiállításra. A kiállított tárgyakért a társulat nem szed helypénzt, csupán a tényleg eladott, vagy a kiállítás alkalmából megrendelt munkák vételárából von le 5%-nyi kezelési illetményt. Az esetleges biztosítási költségek azonban a kiállítóinkat terhelik.

A párisi világkiállítás művészeti bírálóbizottsága. A párisi világkiállítás képzőművészeti osztályának vizsgálóbirója még mindig folytatja bíráló működését. A zsűri 64 tagból áll és a festészeti bírálóbizottság tagjai a következők:

Adau, Benedito, a Luxembourg-képtár igazgatója, Berand, Bernard, Bellotte, Bonnat, Bougereau, Jules Breton, Busson, Carolus Durans, Raphael Collin, Dawant, Detaille, Dubufe, de Fourcaud, Gerome elnök, Gervex, Gruyer, Henry Havard, Humbert, Le Fenestre, a Louvre igazgatója, Paul Laurens, Lefebvre, Lhermitte, Maignau, Molinier, Robert Fleury, Guillemet franciák.

Idegen zsűri-tagok: Dawis (angol), Dall, Defregger, Pausinger, Bernazik, Brozik, gróf Eszterházy követségi tanácsos és gróf Andrássy Tivadar magyarok, Valgrén, Stueck, Grünwald, Hageborg, Edel-feldt finn festő, Rapin Jefunovits orosz festő, de Bernete, Camondo, Charles Giron és Sandreiter. A zsűriben csupán Magyarországnak vannak olyan képviselői, akik nem művészek.

Az új Szépművészeti Múzeum. Az új Szépművészeti Múzeum építésének ügye végre rendben van. Az engedélyezési okiratokat ugy a székesfőváros, mint a közmunkák tanácsa kiadta és ezek alapján a közoktatásügyi minisztérium Kammerer Ernő kormánybiztos előterjesztésére megkötötte az építési szerződéseket. A városigazgatóság az állatkert és az ozredévi emlékmű között elterülő óriási telken fog emelkedni az új múzeum. Olasz renaissance stílusban tervezik és összehangzásban lesz a városligeti új múcsarnokkal. Főhomlokzatára a múcsarnokéhoz hasonló dísz és oszloposarnok jön. Az első kapavágás a jövő héten lesz s a földmunkálatok befejeztével nagy erővel folytatják az építkezést.

A Szent Zsigmond-kápolna oltárképe. A budavári királyi palota új alakított Szent Zsigmond-kápolnája számára Hegedűs László festőművész új oltárképet festett, mely a három királyok hódolását ábrázolja a gyermek Józus előtt. Az építési bizottság Hauszmann műegyetemi tanár elnöklésével ma vette át az oltárképet, melynek sikerült kivitele fölött elismerésért fejteje ki a művészeknek.

Két szobor. Trevisóban, Olaszországban egyszerre két szobrot is lepleznek le. Az egyik XI. Benedek pápáé, a másik Paris Bordone festőművészé. Kettejük közül, a művész a nagyobbik. Kerek négy-száz esztendeje, hogy született. Tízéves volt a tanítványa s ő festette a legszebb képet a velencei halászkörül. A szobrot *Carlini* mintázta.

SPORT.

**** A párisi olimpiai játékok.** Az olimpiai versenyek második és harmadik napján dőltek el nagyrészt a világbajnokságok. A versenyek eredményéből kitűnt, hogy az amerikaiak járnak elől az atlétikai sport terén. A versenyek eredménye a következő:

Második nap:

I. 60 m. síkfutás. I. Kraenzlein (Pensylvania) ... 7. 2. Tewkesbury (Pensylvania.) 3. Stanley Rowley (Ausztrália), 10 versenyző; 2 előfutam. Az amerikaiak közül sokan nem vesznek részt a versenyen a vasárnap miatt.

II. Súlydobás (világbajnokság). 1. Sheldon (Amerika) 14 m. 10 cm. 2. Czacken (Pensylvania) 12.85. 3. Garrett (Princeton) 12.80. 4. Czettier (Magyarország) 12.05. 5. Paraskevopolus (Görög) 11.50. Garrett és Czacken a döntőben nem vesznek részt a vasárnap miatt, de tegnapi eredményeik számításba jönnek.

III. 400 m. síkfutás (világbajnokság). 1. W. L. Long (New York) ... 49³/₄ mp. 2. Holland (Georgetown.) 3. Schullz (Dán.) Leng 2 legerősebb ellenfele Lee és Molovey nem indul.

IV. Diskoszvetés (világbajnokság). 1. Bauer (Magyarország) 36⁰/₄. 2. Janda (Csehország) 35⁴/₀. 3. Sheldon (Amerika) 34⁶/₀. A versenyt Bauer a tegnapi dobásával nyeri meg a magyarok és iráncai nagy lelkesedése és a „Gott erhalte“ hangjai közt.

V. 1500 m. síkfutás (világbajnokság). 1. C. Benvet (Angol) 4⁶/₄ mp. 2. Deloge (Francia). 3. Bray (Amerika). Gyönyörű verseny 8 indulóval, köztük a nálunk is ismert bécsi Waratschül, ki azonban egy körig sem bírja a hatalmas tempót.

VI. Magasugrás. (Világbajnokság). 1. Baxter (Pensylvania.) 1⁸⁰/₂. 2. Leahy (Irlandi) 1⁷⁶/₂. 3. Gönczy (Magyar) 1⁷⁵/₂. A versenyt után Baxter még 1 méter és 85 centimétert és 1⁹⁰/₂ centimétert is megugrik, de a világrekordot 1⁹⁸/₂ centimétert nem sikerült neki átugrani.

VII. 400 méteres gátverseny. (Világbajnokság). 1. Tenksbury (Pensylvania.) 55³/₄ másodperc. 2. Tausin (Francia.) 3. Orcon (Amerika.) Szépen nyerve rossz harmadik.

VIII. Rúdmagasugrás. (Világbajnokság). 1. Baxter (Pensylvania) 3²⁵/₂. 2. Colket (Pensylvania.) 3²⁰/₂. 3. Andersen (Norvég.) 3²⁰/₂. 4. Kauser (M. A. C.) 3¹⁰/₂. A versenyben 8-an vesznek részt, köztük a be nem nevezett Baxter is, aki csakugyan győz is. A magyar versenyző Kauser nem bír érvényesülni, mert rudai nem érkeztek meg s a francia rudakat nem tudta oly rövid idő alatt megszokni.

IX. 2500 méter akadályverseny. (Világbajnokság). 1. W. Orton (Pensylvania). 7³⁴/₄ mp. 2. Robinson (angol). 3. Onastanié (francia). 6 versenyző, köztük a bécsi Waratschül, ki az első akadályt se tudta venni.

X. Távolugrás (világbajnokság). 1. Kraenzlein 7¹⁸/₂ m. 2. Prinstein 7¹⁷/₂ m. 3. Delannoy 5⁷/₂ m. Prinstein a vasárnap miatt nem indul s csak tegnapi eredménye számít és így eszik a biztos győzelemtől.

Harmadik nap.

200 méteres gátverseny. 1. Kraenzlein (Amerika) 20⁵/₄ mp. II. Pritenard (angol). III. Colombó (olasz). Magasugrás helyből. I. Ewry (Amerika) 1 méter 65 cm. világrekord. II. Baxter (Amerika) 1 méter 62 cm. III. Sheldon (Amerika) 1 m. 50 cm.

Távolugrás nélkülítés nélkül: Ewry (Amerika) 3 méter 31 cm. II. Baxter (Amerika) 3 m. 13 cm. III. Torchebeusef (francia) 3 m. 3 cm.

Hármasugrás: Prinstein (Amerika) 14 méter 47 cm. II. Conolly (Amerika) 13 m. 97 cm. III. Sheldon (Amerika) 13 m. 64 cm.

Kalandsvetés: Flanagan (Amerika) 50 méter 25 cm. II. Truxton-Hare (Amerika) 49 m. 20 cm. III. Krakken (Amerika) 42 m. 90 cm.

Kötélhúzás: A svéd legénység megveri a francia Racing Club de France csapatát.

800 méteres síkfutás: Tyssé (Angol) 2 p. 11¹/₄ mp., II. Erezan (Amerika), III. Hall (Amerika).

4000 méteres akadályverseny: Rimmer (Angol) 12 p. 4⁵/₄ mp., II. Bennet (Angol), III. Robinson (Angol).

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Uj államügyész. A király *Subotic* József goszpici államügyésznek az állami főügyészségre való beosztását óvágyván, *Klaic* Istvan nasioei járásbíró goszpici államügyészszé kinevezte.

§§ Uj közjegyzősegek. Az igazságügyminiszter a szatmár-neméti törvényszék kerületéhez tartozó halmi járásbíróság területére, *Halmi* székhelyvel, külön közjegyzőséget rendszerezett, amely közjegyzőség a debreceni közjegyzői kamarához fog tartozni. E rendszerezés folytán a szatmár-neméti közjegyzőség hatósági köre október 1-től kezdve a szatmár-neméti és fehérgyarmati járásbíróság területéhez szorítkozik. — A szombathelyi törvényszék területéhez tartozó kis-celli járásbíróság területéhez *Kis-Cell* székhelyvel szintén külön közjegyzőséget rendszerezett az igazságügyminiszter, amely közjegyzőség a szom-

MORTAL poloska irtószesz hatásában felülmúlja az összes eddig létező szorokot; nemcsak a poloskát, hanem a petéket is **kezesség** mellett véglegesen kiirtja. A „Mort“ legesekélyebb foltot sem hagy hátra, tehát a legfinomabb butork és tapétáknál is bátran használható. 1 üveg 20, 40, 60 és 1 ft 25 kr. Kapható: **Maitényi-féle drogueriában** IV. Egyetem-utca 11. továbbá minden fűszer- és droguista-üzletben

bathelyi közjegyzői kamarához fog tartozni. E rendelkezés folytán a sárvári közjegyzőség hatósági köre október 1-től a sárvári járásbíróság területére szorítkozik.

Nyilttér.

Guber Forrás

Leghatásosabb
vasas
arzenes víz
verszegenyek,
női betegségek,
ideg-és bőrbeteg-
ségek s.b. ellen.

Kapható az összes újsávy-üzletekben, gyógyszerár-é drogeriákban.
MATTONI ÉS WILLE, BUDAPEST.

Rohitsi

FORÁKTÁR
Budapest
Hoffmann József-éi
Bathory-utca 8. sz. sz.

A Rohitsi savanyúvíz mint
gyógyyszer felülmúlhatatlan hatás gyomor-
és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál
máj-és lépajánál, de különösen váltóiznál.

A Tempel forrás borzal
vegytve kitűnő üdítő ital.

A STYRIA forrás ellen-
ben kizárólag
ivókurára
használtatik.

STYRIA FORRÁS

Savanyúvíz

Loeblin Ernő mint férj úgy a maga, mint fia Ignác, leánya Emma férjhezett Welohherz Mór, Weichherz Mór, unokája Weichherz Rózsika és az alantik nevében szomorodott szívvel jelenti hű hitvesének, a legjobb anyának, nagynyanya, sógornő, nagynéné és önfeláldozó rokonak

Loeblin Ernőné

szül. Guttman Vilma

asszonyának f. hó 17-én d. u. 4 órakor életének 60-ik és boldog házasságának 31-ik évében hosszú szenvedések után történt gyász elhunyt.

Az Istenben megboldogult hűt temetési f. hó 19-én d. u. 3 órakor fogtak a gyászszókból VI. ker., Kemizter-utca 19. sz. a. az új központi temetőbe örök nyugalomra kísértetni.

Budapest, 1900. évi július hó 17-én.

Nyugodjék békében!

Özv. Dr. Loeblin Miksáné szül. Stern Zsófia, Özv. Wippler Sándorné szül. Loeblin Emília, Loeblin Carolin, Özv. Guttman Ignácné szül. Löwinger Berta, Özv. Guttman Adámné szül. Kantor Julia sógornő, számos unokaöcs és unakahag.
Csendes részvétét és koszorúk mellőzését kériük.

Dr. Kovács Jenő

ügyvédi irodáját

VII., Kertész-utca 43. szám

alá helyezte át.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjért nem felelős a szerkesztőség.)

Legujabb.

Berlin, július 18.

A német cirkálójáráj főnöke jelenti Taku-ból e hó 15-éről: E hó 13-án reggel 12 orosz és 2 német század, két orosz tábori ütég és egy francia hegyi ütég kelet felől oldalba fogta és megsemmisítette a Lutai-esatornától északra a kínaiak északi hadállását; 12 ágyút elvettek és két raktaót a levegőbe röpítették. Az orosz tábornok közlése szerint a németek Weniger másodosztályú százados parancsnoksága alatt, mint elővéd, kitűnően harcoltak, miközben hat sebesült veszteségek voltak. Ugyanabban az időben három amerikai zászlóalj, 200 angol, 2000 japán, 200 francia és 15 osztrák-magyar katonából álló sereg nyugatról, megtámadta az arzenált és a kínai várost. A harc estig tartott és súlyos veszteséggel, de maradandó siker nélkül végződött. A kínaiak makacsul állottak ellen. Este nyolc órakor a szövetségesek kimerülten visszavonultak. Éjjel két német század csatlakozott hozzájuk tartaléknak. A szövetségesek vesztesége össze-vissza 775 ember. Újabb távirati jelentések szerint a nemzetközi csapatok 14-én teljesen bevették a kínaiak hadállását, a várost körülvevő sáncokkal egyetemben és 62 ágyút elfoglaltak. Részletes jelentés még hiányzik. A *japan tengernagy* azt jelenti, hogy a pekingi japán követ jelentése szerint a pekingi idegenek június 29-én minden oldalról körül voltak véve, nagy vesze-

delemben forogtak és már csak két napra való eleségek volt.

London, július 18.

Seymour tengernagy jelenti: A szövetségeseknek a tiencini kínai-város ellen július 13-án intézett támadáskor heves harcot kellett kiállaniok, amely reggel 2 órától este 8 óráig tartott, amikor a város külső falai még állottak.

Másnap reggel a japánok levegőbe röpítették a kapukat és benyomultak a városba. A többi hatalmasság csapatai követtek őket a nélkül, hogy ellenállásra hnkantak volna. Erre azután bevették a várost és az erődöket. Az oroszok a jobboldalon 12 ütég kisebb ágyút foglaltak el a Lutai esatorna mellett. A harcban összesen 8000 ember vett részt. A nemzetközi csapatok vesztesége 700 halott és sebesült. Legnagyobb veszteségek a japánoknak volt. Az angolok vesztesége 20 halott és 98 sebesült. A halottak közül 9, a sebesültek közül 88 a tengerészdandárhoz tartozott. A kínai csapatok szétfuttattak; hogy merre, azt nem tudjuk.

Seymour azt a jelentését *Brodrick* felolvasta az alsóház mai ülésének a végén. A ház helyesléssel vette tudomásul a jelentést.

Berlin, július 18.

A takui német cirkáló hajóraj parancsnoka jelenti e hónap 16-ról: A legújabb tisztek ma hozott határozata értelmében Taku és Tiencin között a rendszeres vasúti közlekedést e hónap 18-án megnyitják orosz katonai kezelés alatt, amíg a hadi viszonyok lehetővé nem teszik a vasut átadását a rendszeres vasut-igazgatóságának. *Az angol tengernagy* azt kívánta, hogy a vasutat azonnal adják át az igazgatóságának. Az oroszok helyreállították és megszállták a vasutat.

Brüsszel, július 18.

A sanghaji francia konzul jelenti: Kínai forrásból eredő hírek szerint a *pekingi idegenek Csing herceg palotájába menekültek.*

Róma, július 18.

A pápa levelet intézett a bitoros-vikáriushoz, amelyben azt mondja, hogy a szomorú kínai események nemcsak fájdalommal töltik el lelkét annyi keresztény vér ontása miatt, hanem félelmet és aggodalmat is keltenek benne az apostoli vikáriusok helyzete és a hittérítőket s a többi keresztényt fenyegető veszedelmek miatt. A keresztények Kínában nagy szenvedéseknek, sőt életveszélynek vannak kitéve. A pápa felszólítja tehát az egyházközségeket, hogy forró imákat küldjenek fel Istenhez, hogy békét és egyetértést ébresszen a szívekben és a pusztításnak és a vérontásnak véget vessen.

Róma, július 18.

A király ma este *Nápolyba* utazott. A pályaudvar előtt nagy néptömeg üdvözölte a királyt. Holnap a király szemlét tart a Kínába menő csapatok fölött.

TÁVIRATOK

Isohl, július 18. Ő felsége ma délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta gróf *Szécheny*-t, a külügyminisztérium első osztályfőnökét.

Trieszt, július 18. Ma is igen nagy volt a hőség. Arnyékban 33 fok Celsiusot mutatott a hőmérő. Igen sokan szerencsétlenül jártak napszúrás következtében.

Konstantinápoly, július 18. Beirutban öt pestis-gyanús megbetegedés fordult elő. A Beirutból érkező árakra és utasokra tíz napi vesztgárat rendeltek el.

Loubet utja.

Páris, július 18. Loubet elnök ma Cherbourgba utazott. Vonata Lisieuxben állt meg először. Az államok a polgármester üdvözölte az elnököt, aki az üdvözítő beszédre azt válaszolta, hogy nem tartott attól, hogy a buitogatásnak sikere lesz. Franciaország sokkal jobban ragaszkodik a mai kormányformához, semhogy ilyen vállalkozások sikerülhetnének. Ha ezek a kísérletek sikerre vezetnének, alig hiszhetők, hogy meg lehetne egyezni arra nézve, hogy mi következik a mostani kormányforma után.

Cherbourg, július 18. *Loubet* elnök ide érkezett. Megérkezésekor 191 ágyúval üdvözölték. A pályaudvaron a hatóságok fogadták. A város fel van lobogóva. A közönség lelkes ovációkban részesítette az elnököt.

A romániai miniszterválság.

Bukarest, július 18. *Carp* volt miniszter a király meghívására tegnap Sinaiába utazott, ahol a király ma délelőtt fogadta kihallgatáson. A király a mai kihallgatáson megbizta *Carpot* új kormány alakításával.

Bukarest, július 18. *Carp* Péter, akit az új konzervatív koncentrációs kabinet alakításával megbiztak, ma kihallgatáson volt *Károly* királynál. Az *Agence Roumaine* jelentése szerint az új kabinet péntekig megalakul és pedig valószínűleg következőképpen: *Carp* elnökség és pénzügy, *Olanescu* és (most a kamara elnöke) belügy, *Marghiloman* külügy, *Majorescu* igazságügy, *Filipescu* Miklós, volt bukaresti polgármester kereskedelemügy, *Arion* Konstantin közoktatásügy, *Lalovary* hadügyminiszter és *Gradisteanu* közmunkaügyi miniszter megtartja tárcáját.

Az angol flotta megvédelmezése.

London, július 18. Az alsóház ülésén *Macartney* törvényjavaslatot nyújtott be, amely szerint a tengerészkatonák és a haditengerészet matrózai 12 évi szolgálat után tartalékba lépnek.

A hajóépítés cimmél *Goschen*, az admirális első lordja, védelmére kel a csóközánok alkalmazásának, és azt mondja, hogy az Egyesült-Államok és Franciaország is alkalmazkodik ezt a rendszert. Franciaország földközitengeri és északi hajórajának minden hajója ilyen kazánokkal van ellátva, és a régiebb hajókat is ilyen kazánokkal szerelik föl. Oroszország, Japán és más államok szintén áttértek erre a rendszerre. Angliának nem szabad ezeket a dolgokat kicsinyelnie, sőt ellenkezőleg, figyelemmel kell kísérnie, hogy mit tesznek más nemzetek, amelyekről Anglia idők folytán sokat tanult. Az admirális azt hiszi, hogy e kazánok hibáit ki lehet javítani, de hogy a közönséget megnyugtassák, belegegyzik abba, hogy külön bizottság tanulmányozza ezt a kérdést.

Választott bíróság.

London, július 18. A *Times* jelenti Ottavából tegnapi kelettel: Nagy-Britannia, az Egyesült-Államok és Oroszország között megkezdés jött létre, amely szerint a Nagy-Oceán északi részében orosz cirkálóhajók által lefoglalt angol és amerikai hajók ügyét, amely még függőben van, választott bíróság elé terjesztik.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, július 18. A mai tőzsdét nagyon befolyásolták azok a tetemes eladások, amelyek Osztrák hitelben végbe mentek budapesti számlára. Az árfolyam 208-ról 206-ra hanyatlott. Az eladások azokra az aggodalmakra vezethetők vissza, hogy állítólag a Creditanstalt üzleti eredménye a tavalyinál kedvezőtlenebbnek ígérkezik.

Bécs, július 18. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) New York ma szilárd magatartást jelentett, Liverpool és Páris ellenben lanyha volt s ennek következtében az itteni határidőzlet eladásokkal kezdődött s az irányzat bagyadt lett, később azonban részben javulás állott be s buza csak három fillérral, zab 3-4 fillérral, rozs 2 fillérral maradt hátrányban, tengeri a tegnap esti magasságban maradt.

Eladott: buza őszre 7.72-7.77-7.75, rozs őszre 7.02-7.06-7.05, tengeri július-augusztusra 6.01-6.02, szeptember-októberre 6.08-6.09, koronán. Tengeri május-június hónapokra 1901. évre 5-5 koronán kötöttet. Jegyzettek: zab őszre 5.49-5.51, repece augusztus-szeptemberre 13.70-13.80 koronán. A készárak piacán a fogyasztás hajlandóságot mutatott vásárlásra, de oly árenedményeket követelt, amelyeket az eladók nem teljesíthettek. Általában megmaradtak a tegnapi árak, amelyek a múlt heti árfolyamokhoz képest tíz fillér hátrányt tüntettek fel.

New York, július 18. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) *Gyapot*: New Yorkban helyben 10.- (9.1/16.) Aug-ra 9.40 (9.04). Októberre 8.42. (8.27). New-Orleansban helyben 10 1/2 (10.1/16). — *Petroleum* Stand white New Yorkban 7.85. (7.85). Stand white Philadelphianban 7.80. (7.80). Refined in Cases 9.15. (9.15). Credit Balances at Oil City 1.25. (1.25). — *Zsír*: Western steam 7.05 (7.-). Robe és Brothers 7.25. (7.25). — *Tengeri* irányzata gyenge. Júliusra 44.1/16. (45.1/16). Szeptemberre 44.1/16. (44.1/16). Okt-re —. (—). — *Buza* irányzata gyenge. Páros ősi helyben 82.1/16. (84.1/16). Júliusra 81.1/16. (82.1/16). Szeptemberre 80.1/16. (81.1/16). Okt-re 81.-. (82.-). Decemberre 81.1/16. (82.1/16). Gabona szállítási díja Liverpoolba 2.1/4 (2.1/4). — *Kávé*: fair Rio 7. sz. 9.1/16. (9.1/16). Aug-ra 8.40. (8.-). Októberre 8.60. (8.25). — *Liszt*: Spring Wheat clears 2.80. (2.80). — *Cukor*: 4.1/16. (4.1/16). — *Olaj*: 33.20 (33.15). — *Réz*: 16.25. (16.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 18. (Terménytőzsde.) (Zárlat.) *Buza* irányzata gyenge. — Júliusra 74.1/16. (76.-) Aug-ra 75.1/16. (76.1/16). — *Tengeri* irányzata gyenge. Aug-ra 38.1/16. (39.1/16). — *Zsír*: Júliusra 6.65. (6.95). Szept-re 6.70. (6.65). — *Szalonna* short clear 7.35. (7.25). — *Sertéshús*: Febrnarra —. (—) júliusra 12.55 (12.55). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Fohász.

Magam vagyok, nincs senki vélem,
Utam göröngyös és setét;
Nyugodt egykedvűséggel élem
A rezignáltak életét.

Elszállt, elhalt megannyi vágyam,
Nincs boldogságom, nincs bajom;
Hogy álmot adjon éjjel ágyam;
Ez egyedüli óhajom.

De még sem! Egy végső kívánság,
Ugy érzem, mégis megmaradt,
Oh hogy nyugalmaim ne bántsák,
Ha jó a végső pillanat!

Ne álljanak körül barátok,
Kikkel szívem úgy sem rokon,
Csak az az egy, kit úgy imádkok,
Az símogassa homlokom.

Latzkó Andor.

† Az angol királynő kerti ünnepe. A minapi kerti ünnepség, amelyet Viktória angol királynő adott a Buckingham-Palaceban, a londoni szezon legemlékezetesebb eseménye. Az ünnepség óriási kereteit eléggé bizonyítja az a tény, hogy ötezer ember volt hivatalos és mind az ötezer megjelent. Ezeren és ezeren, akik számítottak meghívóra, de nem kaptak, utólagosan buzdokliokat azon, hogy meg hívóhoz jussanak. Köztudomásra jutván, hogy a királynő négy óraker délután jelenik meg, már jóval azelőtt együtt volt az óriási vendégsereg a pazarul díszített pompás parkban. Amikor a felséges háziasszony megjelent, s a sátrába igyekezett, mindenkinek alkalma volt arra, hogy őt és környezetében lévő hercegi személyiségeket láthassa. A mostani megelőző kerti ünnepeken a királynő megpróbálta, hogy a vendégei között jártában-keltében szólítsa meg azokat, akiket erre a kitüntetésre kizemelt, hanem mindig olyan tölöngös volt körülötte, hogy éppen azokkal nem beszélhetett, akikkel szeretett volna. Ez birta rá arra az újításra, hogy a sátrában maradjon és a megszólítandókat a sátrába hívassa. Külön megemlítést érdemel az is, hogy ezen az ismeretségen a walesi herceg, a fáradhatatlan divatújtató saját szerkesztésű görökből jelent meg. Az új kabát abban különbözik a régitől, hogy csak egy sor gomb van rajta. Az új kabáthoz természetesen hozzátartozik, hogy begombolatlanul viseljük s a két szárnya széjjelvalva érvényesülni engedje a tarka mellényt. Ezen a nyári mellényen is van újítás, amennyiben két sor gombja alul csuosban ér össze. Mindez a reform természetesen nagy örömet okoz a változó ízlésű gavallérok között, akik a királynő

kerti ünnepe óta, ahol a walesi herceg az új divatot bemutatta, sorra csináltatnak ilyen öltözékeket. A legjobban örülnek azonban mindenesetre a szabók, akik a gyönyörű egy nemével fogadnak minden olyan fordulatot, amelyek nekik megrendeléseket hoz.

† Emberismeret. Az emberismeret megfigyeléseken és tapasztalatokon alapszik. Igen érdekes példáját az emberismeretnek mutatja be Stindberg, a kiváló svéd költő Pária című nemrég színe került egyfelvonásos darabjában. Egy arkeológus rájött lakótársának a multjára tisztán annak a taglejtéseiből, osolekedeteiből, mozdulataiból. Megfigyelte, hogy a lakótársa Malmöré néz át gyakran az ablakból. Onnan pedig csak a kastélyt és a fogházat látni. A lakótársa utazónak mondotta magát, az arkeológus tehát arra következtetett, hogy csak a fogházzal lehetett valamilyen összeköttetésben, mert hogy a kastélyhoz lett volna köze, az nem igen volt valószínű. És ezen a nyomon tovább figyelve a nélkül, hogy bárkivel is beszélt volna a dolgról, kisütötte, hogy utazó lakótársa büntetett követte el. Az életben gyakran lehet biztos következtetéseket vonni egy-egy adatból. Egy fiatal hölgy egy ismerős urral beszélgetve, nagyon megcsodálta annak dus hajzatát. Az ismerős ur élesen megnézte a leányt és így szólt:

— Az ön vőlegénye nemde kopasz?

A leány elpirult, zavarba jött, nem kerülhette ki a választ és végül, miután becsületszavát vette az ismerős urnak, bevallotta, hogy egy nappal előbb titokban menyasszonya lett egy hajban nagyon szégyen embernek.

† Az „unokaös”. Az ostendei játéktérben genialis csalást követett el egy fiatal ember. Az egyik asztalnál egy angol játszott már egy órahosszat változó szerencsével trente et quartent. Amikor éppen egy aranyat tett megint egy színre, két ismerős hölgy haladt el mellette. Megpillantván őket, megfordult s a fiatalabbik hölgygel beszélgetésbe elegedett s nem vette észre, hogy ez alatt a tétje megduplázódott, megtízszereződött, majd tizenkétszer frankra növekedt. Végül mégis csak abba hagyta a beszélgetést az ifjú hölgygel s újra a játékra fordította a figyelmét, de nem is gondolva az óriási nyereségre, amely a számára összehalmozódott, két aranyat akart megint tenni. Ekkor egy fiatal ember gyöngén megérintette a karját s halkan beszélgetni kezdett hozzá. Beosánatot kért, hogy háborgatja, de nagyon kellemetlen helyzetbe jutott. Nagybátyja, akitől tekintélyes vagyont néz rá, épp az imént lépett a terebe és nagy veszedelem volna rá nézve, ha meglátná, hogy játszott.

— Az öreg gyűlöli a hazardjátékot — sutogta bizalmasan — és kitagadna, az bizonyos. Kérem lát,

legyen olyan jó és húzza be a nyereségemet — azzal lopva a tizenkétszer frankra sandított — a szomszéd szobában majd átveszem.

Az angol szó nélkül teljesítette a szorongó ifjú kérését. Mikor aztán visszakerült az asztalhoz, a szomszédai lelkesen üdvözölték a nagy szerencséséért.

Nem értette. Arra tárgyalni kezdtek a dolgot s akkor kitént a rettenetes valóság. Az angol a haját tépte, de az „unokaös” akkor már túl volt árkon-bokron.

† Interview a gyermekekkel. Angolországban és Amerikában ujabban szokássá kezd válni az a multság, hogy az iskolásgyermekekhez ugynevezett körkérdeket intéznek. Az amerikai iskolásgyermekekhez azt a kérdést intézték például, hogy milyen könyveket szeretnek a legjobban és miért. Egy angol írónő, miss Catherine Dodd pedig legújában hatszáz tizenegy-tizenhárom éves iskolásgyermekek interviuolt meg és a kérdést így szölte:

— Mi szeretnél inkább lenni, férfi-e, vagy nő? És miért?

Háromszáz leány közül csak harminc sajnálkozott azon, hogy a gyöngébb nemhez tartozik, míg a fiúk közül csak ketten kíváncsiak lettek a másik párthoz. Mindkét nembeli gyermekek tehát nagy többségben meg voltak elégedve az ő természetes hivatásukkal. De ennek a megokolása nagyon különböző volt. A leányok kiünö okokat említek. Így például:

— A nők jobb indulatnak, mint a férfiak.

— A nők többet dolgoznak, a férfiak többet feocsegnek.

— A nők becsületesebbek, gyorsabban is dolgoznak, mint a férfiak, akik azonfelül még le is isszák magukat.

A fiúk praktikusabb szempontból fogják föl a dolgot, s azért szeretik a saját nemüket, mert az sokkal kellemesebb.

— A nőknek sok a bajuk, mikor pénzt akarnak keresni.

— A nők nem lehetnek sem utazók, sem kereskedők, sem katonák, sem feltalálók, pedig ezek a legjövendelmzőbb foglalkozások.

— Az asszony, amikor férjhez megy, elveszi a férjétől a pénzt, amit baba visz, aztán elkölti, maga helyett megoldoztatja a családét és még ha a férje későn jön haza, ő csap nagy lármát. Ezért nem szeretnék asszony lenni.

A gyermekekhez még azt a kérdést is intézték, hogy mik szeretnének leginkább lenni? Amire jórészt egyformán válaszoltak. A leányok többnyire Viktória királynővel szeretnének cserélni. „mert ő nagyon jó”, „mert mások iránt jószívűségét kimutat-

REGÉNY.

A rádza nyaklánc

— REGÉNY —

Írta: RUDYARD KIPLING

(2)

— A parancs az, hogy itthon maradj s ha még nem adták tudtadra, erre az esetre az a megbízásom van, hogy én mondjam meg neked — jelentette ki Tarvin. — Se közben kavicsokat dobott a vízbe és sötéten, összeráncolt szemöldökkel nézett a zavarosan gomolygó árba.

— Kedves Nick, azok után, amit az este mind a ketten hallottunk, hogyan ösztönözheted a nőt, aki szabad arra, hogy elvonuljon, otthon maradjon?

— Lelkemre, manapság misszionáriusnak kellene lennie az embernek s azt prédikálnia nektek, hogy nem szabad cserben hagyotok a világ régi masináját! A dolgok új rendjében nem értek semmit sem. Azt képzelték, hogy a zászló cserbenhagyása visz a dicsőséghöz.

— A zászló cserbenhagyása! — ismételte Ketty s rámeresztette a szemét.

— Nos, mi másnak mondhatnád? Csakis így és nem másképp mondotta volna az a kis lány, akit az Eszaki Pacific Vonal tizedik szakaszán ismertem! Ó, kedves Ketty, képzeld magadat vissza a régi időkbe, eszméj önmagadra, gondold vissza arra, kik voltunk mi egymásnak, akkor talán rájössz arra, hogy a dolognak kétféle ábrázata van. Hiszen neked apád és anyád is van, ugy-e? Csak nem tartod, hogy ugy van a jól, ha apánkat és anyánkat cserben hagyjuk! És az az ember, aki melletted ül, szeret téged egész valójával, szeret téged te kis jószág, mélyen szeret. Azelőtt te is csak szívelhetted őt egy küssé, ugy-e?

Es ekkor átkarolta a leányt s a leány egyideig túrte.

— Mindez nem jelent neked semmit sem, Ketty? Nem véled, hogy itt is volna számodra hivatás, Ketty?

Kényszerítette a leányt, hogy feléje fordítsa az arcát és bánatosan nézett a szemébe. Barna volt ez a szem, s a holdvilág még mélysegecsébb tette nyugodt, tiszta fényét.

— Hát ugy hiszed, jogod van hozzám? — kérdezte a leány aggodalmasan.

— Mindazt hiszem, ami ahhoz kell, hogy itt tartóztassalak. De nem, jogom tulajdonképpen nincs hozzád, olyan legalább, amelyet tetszésed szerint meg nem szüntethetsz. De mindannyiunknak van jogunk egymáshoz, a patvarba is, viszonyaink uralkodnak rajtunk! És ha nem maradsz itt, hát az törvényszéges, annyit mondok.

— Semmit nem tudsz komolyan felfogni, Nick — mondotta a leány és a férfi karját letolta magáról.

Tarvin a szavai és e közt a kijelentés között ugyan semminemű összefüggést sem tudott fölfedezni, de azért szeliden így szólt:

— Ó, dehogyan nem! Hanem a te kedvedért még a legkomolyabban is tréfának nézem.

— No látod, neked semmi sem komoly!

— Mégis van valami, ami nekem is szent, — sugta a férfi a leány felébe.

— Csakugyan? — kétségkedett a leány és elfordította az arcát.

— Az, hogy nélkülöd nem élhetek, — szólott újra a férfi a leányhoz hajolva s még halkabban: — és nem is akaok élni, Ketty.

Ketty összeszorította az ajkát. Akarni ő is tudott. Így ültek ők egymás mellett a hidon vitatkozva, ellenkezve, míg túl a csatornán egy sátorban tizenegyet nem ütött a konyhára. A víz toldogált a hegyekről, amelyek ott függtek a fejük felett, a város felőlányira feküdt tőlük. Hogy Ketty most fölkel s eltökélten kijelentette, hogy haza kell mennie, a csönd és a magány valósággal összecsapott Tarvin felett. Érezte, hogy a leány végképpen el van szánva az indiai

utrá s az ő akarata egyelőre menthetetlenül szétmállott a leány akaratának a szikláján. Azon töprengött, hová lett hát ereje, amelylyel a kegyerét megkereste, akarata, amelylyel huszonnégy esztendő korára befolyásos embert csinált magából, egyelőre mindenesetre csak Topazban, de amelynek hazája törvényhozó testületébe és még tovább kellene őt vinnie, ha csak meg nem szünnék az lenni, ami volt... Alaposan megrázkodott az önmaga iránt érzett megvetésében és nyugtatnia kellett magát, hogy hiszen hát csak egy leányról van szó, még ha szereti is, — mielőtt az előtte siető leányt elérhette és így szólhatott hozzá:

— Ugy-e, már utban is vagy India felé.

A leány nem felelt és nyugodtan ment tovább.

— Nem fogod oda vetni az életedet ennek az indiai agyremnek — folytatta a férfi. — Nem fogom megengedni! Az apád sem engedi meg. Anyád jajgatni, őrgöngényi fog és én tüzelni fogom, hogy ellened szegüljön. Ha nem látod be, hogy szükségünk van rád, majd értjük a módját. Fogalmad sines arról, mit akarsz magadra vállalni! Az a föld még csak patkányoknak sem való, mert csupa mocsár, igen, egyetlen borzalmas moosár, erkölcsi, mezőgazdasági és egészségügyi szempontból egyaránt. Ez a föld nem való fehér embernek, nem is szölvá az asszonyról — so éghajlata, se kormányzata, se levezető csatornája, csak kolera, forrásgáz, küzdelem van ott, amibe bele kell pusztulni. Böven olvashatsz erről a lapokban, s ha mindent tudsz, maradj szépen ott, ahol vagy, szép kisasszony!

A leány ott a Topáznak húzó országuton, egy pillanatra megállott s bele nézett a férfi holdvilágított arcába. Ez pedig megragadta a kezét; s elfojtott lélekzettel, aggodalommal várta a választ, ő, ura és parancsolója.

S a leány, szemét lesütve, ezt felelte:

— Jó ember vagy te Nick, hanem azért harmincegyedikén Kalkuttába utazom.

(Folytatás következik.)

hatia", „mert nagyon sok pénze van". Ilyenformán nyilatkozott a legfőbb leány.

A fiú mind Shakespeare, Wellington, Buller óhajtott lenni. De egyikük így nyilatkozott: — Békében király szeretnék lenni, háboruban kereskedelmi utazó.

Egy másik ezt írta: — En legszívesebben vagyok: én. Mert először is más nem lehetek, másodsor pedig, ha majd nagy leszek, majd teremtek én valami nagyot.

† A ravasz Taylor. James Taylor, a new-yorki bürze tagja fogas kérdéssel foglalkoztatja a tőzsde-tanácsát. Nemrégiben vizálykódása volt Frederick Bontecour nevű tagtársával, miközben egyszer csak így szólott oda az ellenfelének:

— Ön délután három óra és reggel kilenc óra negyvenöt perc között hazug ember.

Bontecour ezért panaszt tett Taylor ellen. A bürzeszabályzat szerint az a tag, aki a kollégáját hazugnak jelenti ki, nagy pénzbírságot fizet, de Taylor makacsul védekezik, hogy szigorúan distingvál, hogy Bontecour az üzleti órákon kívül hazug, s a bürze területén való szavahihetőségét egyáltalában nem vonta kétségbe. A tanács két óráshozat foglalkozott első ízben az esettel, de határozatra nem juthatott.

† A bikaviadatok ellen. Régóta panaszokdnak a humánus emberek, hogy Spanyolországban még mindig nagyban üzik a bikaviadatok barbár játékeit. Most maguk a spanyolok is megelégték. Barcelonában ugyanis igen élénk mozgalom indult meg a bikaviadatok beszüntetésére. Részt vesz ebben a mozgalomban Moragas püspök is, aki nagyon fölháborodott, hogy a barcelonai új arénát néhány pap az ő engedelmére nélkül beszentelte. Az állatok és növények védelmére alakult társaság is fildőzi a bikaviadatok, sokan pedig azért haragusznak, mert az aréna kapuján a város címere díszelg. A demokratikus sajtó nagyon támogatja a mozgalmat, a munkáségyesületek pedig kizárással fenyegetik azokat a tagjait, akik részt vesznek a bikaviadatokban, melyeknek mostanában különben igen kevés nézője akad.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Főolvasás az új tőzsdeadó-törvényről. Prager Gyula, a Budapesti Giro- és Pénztár-Egylet Részvény-társaság igazgatója, ki annak idején a tőzsdeadó ügyében összehívott anketnek agilis és aktív tagja volt, ma délután 5 órakor a tőzsde negyteremben főolvasást tartott a bankigazgatók, tisztviselők és a tőzsde tagok jelenlétében az új tőzsdeadó-tör-

vényről. Pontról pontra olvasta föl a törvényt és szakszerű magyarázatokkal kísérte, melyek felett azután élénk eszmecsere fejlődött. A nagyérdékű föl-olvasást lelkesen megénezték.

Közgazdasági Híradó. Az aktualis gazdasági ügyeknek élénken szerkesztett kommentálja V. Olszi Lajos Közgazdasági Híradó című hetilapja. A legutóbbi számban különösen érdekes a vezércikk, amely a párisi gazdaságkongresszusnak a bennünket közelebből érintő részletéről mond szakszerű kritikát.

Az Anker élet- és járadékbiztosító-társasághoz (Magyarországi vezérképviselet: Budapest, VI., Deák-tér „Anker-udvar") 1900. júniusban benyújtottak 817 ajánlatot 3,793,965 korona biztosított összegre és kiállítottak 717 kötvényt 3,427,558 korona összegre. A befolyt díjak összege 1,135,927 korona, a kifizetett károké 154,820 korona. A január-június havi időszak alatt benyújtottak 5035 ajánlatot 26,258,248 koronára és kiállítottak 4582 kötvényt 23,095,704 koronára. Díjakért bevettek 8,197,975 koronát. Károkkért kifizettek 1,139,962 koronát. — A haláleseti biztosításközlő A osztálytervezet szerint a nyeregeményesztalék az elmúlt évben az évi díj 25%-át tette. A vezetés és takarékpénztári biztosításnál Borszálléktervezet szerint az összes befizetett díjak 3%-a kifizetett ki nyeregeményesztalék gyanánt. A társaság vagyona 1899. december 31-ikén 134 millió korona. Biztosítási állomány 500 millió korona. Eddigi kifizetések összege 221 millió korona.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseképtelenségeket jelenti: Kauschki Károly vegyeskereskedő Nezsider, Stern Lipót kereskedő Érsekújvár, Beliesky István kereskedő Szerencs, Klobucsar Mihály kereskedő Pécs.

Elföldi fizetéseképtelenségek. Koloman Schiffers Wwe & Söhne papirkereskedő cég Beas, Lupu Finkelstein Braila, Kraioie Dragoljub M. vb. kereskedő Belgrad, Kraid József kereskedő Bukarest, Goldstein Mózes aranyáru cég Botosan, Jaques Davidovici vaskereskedő, David Capolovics iakereskedő, Senaraja testvérek és J. J. Leibovic cégek Jassy, Eisteld J. C. bürgyáros Hamburg, Curletti & Höfle bürkeztető cég Karlsruhe, Phip P. Papodopol gyarmatáru cég Plojesti.

Szezárazak. A kontingens nyereszesség ára Budapestben 40 korona pénzben, 40-50 korona aruban. Bécsben a kontingentált készáru 44-40 korona pénzben, 45.- korona aruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székess-férvtársi sertés-konzumvásár arjegyzése 1900. évi július 18. Készlet 923 darab. Elrekezt 829 darab. Összesen 1752 darab. — Eladatott 772 darab. Maradt 980 darab. — Napj árak: 120-180 kgr. súlyban 86-82 koronáig, 230-280 kgr. súlyban 87-94 koronáig, 320-380 kgr. súlyban 87-92 k.-ig. Öreg nehéz paronkint 400-500 kilos 84-88 koronáig. Malac — korona 100 kilonkint. A vásár lanyha volt.

A budapesti gabonafőzede.

Budapest, július 18.

A málmoknak a vásárlástól való tartózkodása következtében a buzaüzletben csendes volt a hang-

lat. Forgalomba került 6000 métermáza buza. Az árak néhány fillérrel esőkentek. Rozsban az irányzat változatlan.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 75-5 k. 7 K, 20 fillér.

Postmegyevidéki: 100 mm. 79-5 k. 7 K, 40 f., 100 mm. 78-5 k. 7 K. 35 f., 1625 mm. 75-5 k. 7 K. 17-1/2 f., 1000 mm. 75 k. 7 K. 17-1/2 f., 300 mm. 75 k. 7 K. 10 f., 300 mm. 74 k. 7 K. 10 f., 300 mm. 73-5 k. 7 K. 10 f.

Bihari: 100 mm. 77 k. 7 K. 25 f. sárga.

Paksi: 2000 mm. 74 k. 6 K. 95 f.

Raktáráru: 500 mm. 73-5 k. 7 K. — f.

Mind 5 hónapra.

Tengeri: 2400 mm. 5 K. 82 f. készpénzfizetés mellett, hajóra.

Rozs: 20 mm. 6 K. 60 f. (három hónapra). Uj: 500 mm. 6 K. 55 f.

Félszépízetés mellett.

A kézirati hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktörvény szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	kilo	100 mm. ár		100 mm. min. ár	
		K-tól	K-tól	K-tól	K-tól
tiszavidéki	6	75	7-10	70	7-90
		76	7-10	71	7-90
		77	7-10	72	7-90
		78	7-10	73	7-90
fehértalaj	6	75	6-85	70	7-80
		76	7-00	71	7-80
		77	7-10	72	7-80
		78	7-20	73	7-80
postvidéki	6	75	6-85	70	7-80
		76	6-95	71	7-80
		77	6-95	72	7-80
		78	7-10	73	7-80
bánási	6	75	6-90	70	7-80
		76	7-00	71	7-80
		77	7-10	72	7-80
		78	7-20	73	7-80
bácskai	6	75	6-85	70	7-80
		76	6-95	71	7-80
		77	7-00	72	7-80
		78	7-10	73	7-80

Egyéb gabonafélék	kilo	100 mm. ár	
		K-tól	K-tól
Rozs	uj	70-72	6-8
	o	65-68	5-90
Arpa	o	62-64	5-90
	o	64-66	5-85
Zab	o	30-32	5-80
Tengeri	o	30-32	5-80
Repece	uj	11-12	13-2
	o	8-10	5-80

A határőrséglet folyamán a következő kötések történtek:

- Buza ok óberre . . . 7.47-7.51-7.49
- Rozs októberre . . . 6.02-6.66
- Zab októberre . . . 5.16-5.18
- Tengeri júliusra . . . 5.84
- Tengeri augusztusra . . . —
- Tengeri májusra(1901) . . . —

Dél egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

A TŰZ

— REGÉNY —

Írta: GABRIELE D'ANNUNZIO

(51)

— Minő rettenetes lehet, amikor hallgat! Ugy látszott, mintha ezeket a szöveget egy titkos géniusz sugalmazta volna neki. A költő úgy állott előtte, mint egy csoda előtt. — Es a szeme? — kérdezte reszketve. — Mit gondolsz, minő színű lehetett a szeme? Az asszony nem válaszolt. Arcának márványonásai elváltak, mintha a szenvedés enyhe fuvallata szállt volna rájuk. Szemöldökeit összeráncolta. — Talán fekete? Az asszony megszólalt: — Nem volt fekete, csak annak látszott. Jós hevében annyira kitágultak a pupillái, hogy egészen elfoglalták a szem recharájtját. Amikor pedig nem szállta meg az ihlet, édes és szomorú volt a szeme, mint egy ibolyapár. Olyanok lehettek, mielőtt örökre lenyunta őket.

A zene hangulata tökéletesen urrá lett Steilon. A zeneérzés, a dráma e szülője, tökéletesen kialakult formát öltött az előjátékban, amelyet most alkotott. A tragédia majd erre a két alapra fog támaszkodni: a színpad erejére és a zenekar erejére. Hatalmas motívum jelezte a dallamok tengerében az ősi Végzet megjelenését.

— Te alakítani fogod az új színpadon Agamemnon, Antigont és végül Az ember győzedelmét. Az én tragédiám hadjárat: ünnepeini fogja a dráma ujásztetését azzal, hogy bemutatja, miképpen veszté el a csatát az ősi Végzet, amely egykor Labdakosz és Atrousz nemzetségeit győztörte. Kezdődik ama régi sorsüldözöttök egyiké-

nek siralmával és végződik a világság felé küldött szóattal. Azután jön a dráma. Az erkélyen ül a szűz és nézi a kiklopsz-lalakát és az Öroszlánok Kapuját és kezében tartván a tragédiák könyvét, olvassa Antigone siránokását. Fölelednek az Örosztesz-dráma alakjai s új életet kezdenek élni, nialatt egy embere kutatgatja az ő sirjukat az agórán. Eleinte szinte árnyakként jelennek meg a színpadon, mintha hallgatói volnának a párbeszédeknek. Hirtelen hangok hallatszanak. valami nagy dolog történt. Ime itt van az az ember, aki fölfedezte az Atridak sirját és látta az ő arcukat. Ime itt van, s ragyog a halál és e kínes esudálásától. Itt áll, deliriumba merülve. És azután az átok ereje száll valamennyiükre. Kezdődik a kétségbeesett küzdelem. A tragédia leveti mozdulatlan aláret és megmutatja csupasz képét. És a könyvet, amelyet az a szűz öntudatlanul olvasgatott, nem lehet többé lapozni, mert a belője zárt ősi borzalom most imo hirtelenül élt lett s megnyilatkozik valamennyiükben. A Mult imo előáll és játszik. Az Idő illúziója erőppen. Az Élet egy lett.

Ennek a koncepciónak nagyságára megrendítette magát a szerzőjét is. Hosszan hallgatott, lehunyta szemét. Aztán folytatta.

— Mind ezt az óriás anyagot egyszerre kell a tömeg elé állítanom. S ebben rejlik az előjáték nehézsége. Ez fogja leginkább igénybe venni erőmet. A semmiből kell kiemelnem azt az én világomat s a zenére biznom, mint legközvetlenebb közvetítőre. A zenekarra vár ennek a esodának a megeselekvése. — A művészet, csak úgy mint a bürvészet, nem egyéb gyakorlati metafizikánál! — mondja Daniele Glauco. S igaz van.

Néha úgy érkeztet a barátjéhoz házához, mint ha az Erinniszek üldözték volna. Az asszony sohasem faggatta, de ő magától meséltette el neki.

— Attól féltém — szölt hozzá egy napon —, hogy megfúladok. Te talán kissé eszelősnek tartasz engem. Nemde? Emlékszel-e arra a viharra, amidőn a Lidórol hazajöttem? Kevéssel visszatérésem előtt a Rialto hídján állva megta-

láltam a motívumot. A zivataros elem szavát kótába írtam át... Tudod-e, mi voltaképpen a motívum? Csöp kis forrás, amelyből folyamok rendszerei fakadhatnak. Csöpp kis mag, amelyből erők sarjadhatnak. Csöpp kis szikra, amelyből határtalan tűz támadhat. Szóval magocska, amely végtelen erőknek adhat lételt. Nincs nagyobb öröm, mint ennek a fejlődésnek, létrejvetelnek esodás szépségét látni. Öröm, de ijedség is olykor, édes barátnóm!...

Nevetelt. Odament a zongorához s megütött néhány billentyüt.

— Ennyi az egész! De nem is képzeld, minő teremtő erő lakozik e néhány kótában. A zene egész forgataga nőtt ki belőlük, akkora, hogy féptelen vagyok urrá lenni felette. Megragadott engem, szinte megfúlasztott, menekülnöm kellett előle.

Megesókolta Foscarina kezét s aztán nekiindult a szobának, föl s alá járt benne. Végre megállott a zongora előtt, amelyen egykor Donatella játszott. Nyugtalanul közeledett az ablakhoz, látta a lombjavesztett kertet, a szép magános felhőket, a szent tornyokat. Vágya ama dalos teremtés felé röpült, ahhoz, akinek egykoron énekelnie kellene a himnuszokat a tragikus szimfoniában.

Foscarina halk és tiszta hangon megszólalt: — Ha itt volna velünk Donatella!

Stelio hátrafordult, néhány lépéssel közeledett feléje, erősen a szemébe nézett, de nem szölt egy szót sem. Az asszony pedig gyöngéden, rejtelmesen mosolygott. Érezte, hogy ebben a pillanatban egyiküket sem szereti a költő: sem őt, sem Donatellát, csak művészi eszközöknek tekintti őket, erőkné, amiket föl lehet használni. A költészet lángolt az ifjuban, s az asszony imo ott állott szegény szobett szívvel, titkos kinjaival, hallgatag könyörgésével, semmire sem készülvőve, csak az önfeláldozásra, csak arra, hogy a szerelem és élet világából általmenjen abba a másik világba, amelyben a jövendő drámának hősnője lesz. (Folyt. köv.)

Buza októberre	7.49	pénz 7.50 áru
Rozs októberre	6.65	6.66
Tengeri júliusra	5.83	5.84
Tengeri augusztusra	5.82	5.83
Tengeri májusra (1901.)	4.68	4.70
Zab októberre	5.17	5.18
Repece augusztusra	13.30	13.40
Délután fél 5 óraker zárul:		
Buza októberre	7.50	7.51
Rozs októberre	6.67	6.68
Zab októberre	5.19	5.20
Tengeri júliusra	5.54	5.55
Repece augusztusra		

A budapesti értéktőzsde.

Az utolsó hetek lefelé törekvő ármozgalmi a mai előtőzsdén megakadt, de, sajnós, a kilátások, tekintettel a kelet-ázsiai eseményekre, igen szomorúak. A nagyfokú érdektelenséget csak a bizalmatlanság váltja föl az értékpiacon. A zárlat nyugodt és csendesnek volt mondható.

A helyi érdekek az előtőzsdén alig kerültek szóba.

A déli tőzsde meglehetősen változatlan volt, ámbar a gyengeség tünetei kétségbevonhatatlan voltak megfigyelhetők.

A zárlat gyenge volt s mégis legalacsonyabb árfolyam mellett történt.

A helyi piac irányzata a déli tőzsdén igen gyenge volt s a forgalomba került értékek csakis aldozatok árán voltak elhelyezhetők. Közúti ismét 4-10 koronával gyengébb.

A valutapiac változatlan.

Az előtőzsde: kedvetlen.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 668.85—670.50. Osztrák-Magyar államvasut 661.—663.—. Rimamurányi vasúti részvény 510.—514.50. Közúti vasut 586.—588.—. Salgótarjáni 627.— korona.

A déli tőzsde: lanyha.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 685.—689.—. Osztrák hitelrészvény 665.50—668.75. Osztrák-magyar államvasut 658.—660.50. Rimamurányi vasúti részvény 511.—515.—. Közúti vasut 580.—586.— korona.

Forgalomba került: 4%-os Magyar koronajáradék 91.05. Budapesti Bankgyűlési részvény 180.—. Pesti molnár és sütők földalmi részvénye 410.—. Városi villamosvasut részvény 293.—290.— korona árfolyammal.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatok maradt:

Osztrák hitelrészvény 662.50. Magyar hitelrészvény 683.—. Leszámítoló bank részvény 458.—. Rimamurányi vasúti részvény 510.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 656.—. Közúti vasúti részvény 580.—. Villamos vasut 294.— korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzékbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar — korona, vörös aprószemű — korona, vörös erdőnyi — korona, vörös bántási — korona, középszemű — korona, nagyszemű — korona. Disznózsir: budapesti 55.—55.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszárított vidéki — korona, városi 4 darabos 46.50—47.— korona, 3 darabos 53.—53.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség — korona, 100 darabos — korona, 85 darabos — korona. Szilvaiz: szilvóniai — korona, szerbiai 18.—18.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde gyenge, később javult kedvező kínai hírekre.

Déli tőzsdén gyengült a forgalom, nemkülönben a zárlat is.

Bécs, július 18. (Magyar értékek zárlata.) 4%-os aranyjárdék 115.40. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 139.—. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 99.20. Magyar keleti vasúti állami kölcsön 117.75. Magyar leszámítoló és pénzügybank 458.—. Rimamurányi vasútrészvény 509.—. Magyar koronajárdék 90.95. 4%-os Magyar földterem. kötvény 90.50. Magyar hitelbank részvény 683.—. Magyar nyemény kölcsön sorsjegye 158.50. Kassa-odderbergi vasúti részvény —. Magyar kereskedelmi bank 2595.—.

Bécs, július 18. (Osztrák értékek zárlata.) 4²/₁₀ papírjárdék 97.70. 4%-os osztrák aranyjárdék 115.55. 1860-iki sorsjegye 134.50. Osztrák hitelsorsjegye 385.—. Angol-osztrák bank 277.50. Bécsi bankgyűlésület 494.50. Osztrák-magyar bank 1714. Déli vasut 112.50. Dunagőzhajózási részvény 742.—. Dohányrészvény 286.50. Császári és királyi arany 1128.—. Német bankváltók 118.00. 4²/₁₀ ezüst járdék 87.50. Osztrák koronajárdék 97.00. 1864-iki sorsjegye 104.—. Osztrák hitelintézeti részvény 604.50. Unionbank 556.—. Osztrák Länderbank 414.50. Osztrák-magyar államvasut 667.—. Elbavölgyi vasut 462.—. Alpesi bányarészvény 438.—. 20 frankos arany 19.31—Londoni váltóár 242.40. Bécsi Tramway Lít A. 294.—. Bécsi Tramway Lít B. 284.—. Lípót kőb 410.—. Az irányzat bőgyadt.

Bécs, július 18. (A Budapesti Napió tudósítójának telefonjelentése. A debütári magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 663.— Magyar hitelrészvény 687.—. Angol-Osztrák bank 277.50. Bécsi bank egyesület 465.—. Union bank 556.—. Länderbank 415.—. Osztrák-magyar államvasut részvény 657.—. Lombard 112.50. Elbavölgyi vasut 464.—. Északnyugati vasut részv. 457.—. Dohányrészvény 286.—. Rimamurányi vasúti 512.—. Alpesi bányarészvény 435.50. Májusi járdék 97.70. Magyar koronajárdék 90.95. Török sorsjegyek 104.50. Német birodalmi márká 118.22. Napoleon d'or 19.32.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, július 18. (Tőzsdéi tudósítás.) A tőzsde a pénzbeség hatása alatt szilárd hangulatban, de nagyon korlátozott forgalommal nyílt meg. Készen, kohó és részben egyes bankértékek magasban állottak. Osztrák államvasut Bécsre gyengébben indult, transzvali vasúti részvények szintén. Később Bécs győngye irányzata és London bányádtésága nyomán gyöngült az irányzat, ami az osztrák papírok és az iparértékek hanyatlásában nyilvánult. Disconto és Deutsche Bank szintén gyöngült kissé. Egyébként a tőzsde a második tőzsdében nagyobbára üzetetlen volt. Magánleszámítói kamatláb 4%.

Berlin, július 18. (Zárlat.) 4²/₁₀ papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék —. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajárdék 90.75. Osztrák-magyar államvasut 139.50. Kassa-odderbergi vasut —. Bécsi váltóár 84.30. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.75. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 175.40. Általános villamosági Edison 230.—. Gelsenkirchen 191.75. Laurakohó 211.75. 4²/₁₀ ezüstjárdék 96.40. 4% magyar aranyjárdék 96.75. Osztrák hitelrészvény 207.—. Déli vasut 25.60. Károly Lajos vasut —. Orosz bankjegy 218.05. 4% új orosz kölcsön 95.—. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 92.80. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 149.—. Harpeni 186.75. Az irányzat gyenge.

Berlin, július 18. (A Budapesti Napió tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázados magyar aranyjárdék 96.75. Magyar koronajárdék 90.75. Osztrák hitelrészvény 206.40. Osztrák-magyar államvasut 133.25. Déli vasut 25.50. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy középénz 218.05. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, július 18. (Zárlat.) 4²/₁₀ ezüstjárdék 96.20. 1860. sorsjegye 134.50. Déli vasut 25.75. 4% osztrák aranyjárdék 97.00. Osztrák hitelrészvény 206.50. Osztrák-magyar államvasut 140.—. Olasz járdék 92.80. 4% magyar aranyjárdék 96.25. Az irányzat javult.

Frankfurt, július 18. (Zárlat.) 4²/₁₀ papírjárdék 96.60. 4% osztrák aranyjárdék 97.50. Magyar koronajárdék 90.75. Osztrák-magyar bank 120.20. Déli vasut 25.50. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.28. Bécsi bankgyűlésület 123.60. Villamos részvény 127.50. 8%-os magyar aranykölcsön —. 4²/₁₀ osztrák ezüstjárdék 96.35. 4% magyar aranyjárdék 96.75. Osztrák hitelrészvény 207.80. Osztrák-magyar államvasut 140.30. Északi vasut —. Bécsi váltóár 84.25. Párisi váltóár 813.75. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 216.—. Az irányzat kedvetlen.

Frankfurt, július 18. (A Budapesti Napió tudósítójának távirata.) Arfolyamok január. Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 206.50. Osztrák-magyar államvasut 122.04. Déli vasut —. Osztrák aranyjárdék —. Olasz járdék 92.95. Laurakohó 209.70. Harpeni 134.30. Disconto —. Alpesi —. Bécsi bankgyűlésület —. Az irányzat nyugodt.

Páris, július 18. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasut —. 4% osztrák aranyjárdék 96.60. Osztrák Länderbank —. 3% francia járdék 99.92. Ottomanbank 530.—. 3¹/₁₀ francia járdék 102.47. Alpesi bányarészvény —. Déli vasut —. 4% magyar aranyjárdék 95.80. Párisi bankrészvény 10.43. Olasz járdék 91.70. Francia törleszt. járdék 99.—. Osztrák földhitelintézeti részvény —. Török dohányrészvény 312.—. Az irányzat nyugodt.

Budapest-külbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 18. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 90.—91 fillérig. Öreg közép (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) —. Kraicérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 94—96 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig való súlyban) 84—95 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 93—94 fillérig. — II. Magyar szodetti: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) —. Kraicérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) —. Kraicérig. — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) —. Kraicérig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) —. fillérig. — Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) —. fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —. fillérig. — IV. Romániai eredetű (Stachh.) Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) —. fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) —. Kraicérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 94—96 fillérig. — Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 93—94 fillérig. — Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 93—94 fillérig. Sertésárak száma: 1900. júl. 16. napján volt készlet 43.688 darab, 1900. július 16. napján felhajtott 39 darab, 1900. évi július 17. napján elszállított 415 darab, 1900. július 18. napjára maradt készletben 43312 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 18. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Kéler Bólát, a budapesti kir. ügyészséghez beosztott joggyakorlót a pozsonyi dr. Szendrő Ottóval balassagyarmati kir. törvényszéki joggyakorlót a balassagyarmati kir. törvényszékhez, Török Miklós zombori kir. járásbírói joggyakorlót a hódásági, Poráczik József baáni kir. járásbírói joggyakorlót a malackai és Holló Béla lévlyi lakos jogszolgiorót a lévai járásbíróshoz allegyözök, Agoston Ferenc kecskeméti törvényszéki inokot a szerencsi kir. járásbíróshoz és Kovács Dezső marosvásárhelyi törvényszéki inokot a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez segédtelekönnyvezetők, Széles Félix székelvudvarhelyi kir. törvényszéki dí-

nokot az oklándi járásbíróshoz innokk, Lamberg István temesvári ügyvédet Temes vármegye területére szőlőváltási jogbiztosít. — a pénzügyminiszter Diffinger János balassagyarmati kataszteri irattér kezelő iradaltiszteit, ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földadó-nyilvántartási biztossá, Becsey László volt cs. és kir. főhadnagyot és Kovács Károly dévai lakost ideiglenes minőségű kataszteri irattér-kezelő iradaltisztekké, Jakab Károly székelvkereszteri adóhivatali ellenőrt a szendrőváraljai adóhivatalhoz pénztárnokká, Müller Miklós m. kir. adóhivatali díjtalan gyakorlót és Meszes István szegedi lakost ideiglenes minőségű segédnyilvántartási számgyakorlónak, a beszteceri pénzügyigazgatásához Kónya Sándor kis-celli államvasut állomási felügyelőt állami végrehajtó ideiglenes minőségben, — a kereskedelmi miniszter Szalay Gábor végzett jogszolgiorót a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába ideiglenes minőségű posta- és távirat-fogalmazóvá, — a vallás- és közoktatásügyi miniszter Schlotth Lujza okleveles kisdudóvónót a tujaremetei állami kisdudóvóhoz kisdudóvónóvá, — a szegedi itélőtábla elnöke Nagy Sándor végzett joghallgató miniszteri lakost a vezetése alatt álló itélőtábla kerületbe díjas joggyakorlónak nevezte ki.

Mezőgazdasági. A földmivélségi miniszter Vincény Gyula, Mályny Jenő és Siklós Ferenc ideiglenes minőségű miniszteri számtisztteket ezen állásukban véglegesen megörösitte.

Állatelyeszek. Az igazságügyminiszter dr. Kertész Kálmán nagy-nyedi járásbírósi allegyözök a beregzsázi törvényszékhez, Petrács József szerencsi járásbírósi segédtelekönnyvezetők a szentendrei járásbíróshoz, Lacz Sándor kisvárdi járásbírósi inokot a mármaros-szigeti törvényszékhez, Pünkösti János topánfalvai járásbírósi inokot pedig a hátszegi járásbíróshoz, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Zsák Frigyes és jeffe Greskovics Mária kistéleki állami elemi iskolai tanítóit, illetve tanítóit és a szerencsi állami elemi iskolához jelen minőségben áthelyezte.

Napirend.

Naptár. Csütörtök, július 19. — Római katolikus: Paul. Vince. — Protésian: Rufina. — Görög-orosz: (július 6. Szioezs. — Zsidó: Thamuz 22. — Nap két 4 óra 7 percek. — Nyugszik 7 óra 32 percek. — A hold két 10 óra 46 percek este. — Nyugszik 12 óra 5 percek délután. Utolsó nyemeg 6 óra 32 percek délután.

A miniszterek nem rognak. Az építiparosok hitelezői védegyületének alakuló közgyűlése délelőtt 11 órakor az országos iparegyesület helyiségében.

A kereskedelmi pénzbeszedők együletének mulatsága a Klemens vendéglőben.

A gabonaszállítás gyors lebonyolítása ügyében szükséges intézkedések megbeszélése délelőtt 10 órakor a magyar államvasutak épületének tanácskozó nagytérben.

Nemzeti muzeum: Állat- és ásványtára. Nyitva délelőtt 9 óratól délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépti díj mellett meglekintethet.

Országos Képtár zárva. Technológiai iparmuzeum nyitva d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—5 óráig.

Iparművészeti Muzeum és az Iparművészeti Társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Közelekési muzeum zárva. Állandó művészi és városipleti műcsarnokban nyitva délelőtt 9 óratól délután 6 óráig. Beléptői nincsen.

Mezőgazdasági muzeum (Kerepesi-ut 72.) nyitva d. e. 9—1 óráig.

Földtani muzeum (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Beléptői nincsen.

Az összes könyvtárak zárva vannak. Magyar Kereskedelmi Muzeum. Iszagtudóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-11 délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 3 óratól 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a háziipari kiállítás (melyben az életvezetőség árusításokat is eszközöl) a városipleti iparszarnokban nyitva: délelőtt 9 óratól 12 óráig és délután 2 óratól 4 óráig. A külföldi (kirendeltségek központi életvezetősége Magyar kereskedelmi irányítására) V. Váci-kört 32. szám alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, július 18.

A barometrikus helyzet relatív eloszlásában mit sem változott, csupán a maximum vesztett intenzitásából.

Ehhez képest mára még az időjárás sem változott, amennyiben az Északi és Balti tenger környékét kivéve mindenütt száraz, derült és felhős volt.

Nálunk derült ég mellett a forróság egyre tart, és az ország legnagyobb részében az ég még a déli órákban is felhőtlen.

Küldetés: Meleg idő várható helyenkint, főleg az ország északkeleti felében, zivatarokkal.

Vizállaás.

július július		július július	
18. 17. m á t ó r		18. 17. m á t ó r	
Ann	Schleding 2.10 2.16	Fisz	M. Széket 0.60 0.56
Duna	Paszut 3.09 3.13	Tokubá	0.80 0.40
	Lina 0.53 0.64		V. Nemény 1.20 1.06
	Bécs 0.54 0.72		Tokai 2.56 3.05
	Posony 2.69 2.88		Tisza-Püred 3.72 3.85
	Komárom 2.64 2.86		Szolnok 2.85 3.12
	Budapest 3.01 3.17		Csongrád 2.90 3.25
	Pács 3.10 3.26		Szeged 4.12 3.84
	Mohács 4.02 3.92		Tribék-Bocso 2.16 3.1
	Gombos 5.14 5.11		Titel 4.19 4.11
	Ujvárad 4.30 4.31		Bárán 4.10 4.16
	Panovsca 3.66 3.69		Hódv 0.70 0.66
	Orsova 3.86 3.92		Zemplén 3.22 0.4
Morva	Magyarfalva 1.83 1.81	Sajó	Zaloc 2.66 2.14
Vág	Temesvár 0.93 1.—	Hernád	H. Némoti 0.89 0.33
	Szeged 0.74 0.74	Bereznódy	0.20 0.46
	Sereed 1.08 1.18		R. Tiffán 0.12 0.08
Rába	Sz. Góthárd 0.— 0.18	Körös	Csacsa 0.— 0.—
	Sárvár 0.— 0.39		N. Várad 6.10 0.30
	Bécs 0.93 0.91		Bolányos 0.— 0.46
Dráva	Pétern 1.40 1.40		Tenke 0.02 0.28
	Zalaény 0.— 0.40		Orshone 0.28 0.30
	Bárcs 1.— 1.04		Borosjenő 0.19 0.06
	Sz. Péter 2.93 2.93		Békés 5.64 0.73
	M. Szendrő 0.— 0.40		Gyoma 1.40 1.68
Száva	Zagráb 0.72 0.30	Maros	Gy. Fehérvár 1.08 1.48
	Szilvén 1.04 1.06		Branycsika 1.89 2.30
	Mitrovics 3.38 3.06		Soborsin 0.— 0.—
Szamos	Dnás 0.38 0.59		Arad 1.02 1.30
	Szatmár 1.24 1.44		Máló 0.78 0.72
	Sz. M. Jéjny 0.01 0.02		Temes K. Kostály 1.02 1.40
Litorea	Munkács 0.10 0.14	Béga	Kiszót 0.69 1.1
Laborca	Hononca 0.12 0.22		Temesvár 0.— 0.21
Ung	Ungvár 6.32 6.34		Bécskerék 0.94 0.66

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Nyári szünet.

NEMZETI SZÍNHÁZ,
Nyári szünet.

VIGSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

NÉPSZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Nyári szünet.

URÁNIA SZÍNHÁZ

Kerepesi-ut 21.
Csütörtök, 1900. július hó 19-én.
A Kistaludó Színház tagjainak előadása.

A viceadmirális.

Nagy operett 3 felvonásban. Zenéjét szerz. Millőcker Károly. Fordította Makai Emil és Kövesi Albert.
Kezdeté 7 1/2 óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

(Budán, a Krisztinavárosban.)
Csütörtök, 1900. július hó 19-én.

Cyrano de Bergerac.

Romantikus dráma 5 felvonásban. Írta Edmond Rostand. Franciából fordította Ábrányi Emil.

Személyek:

Cyrano	Pethes	Raguoneau	Krémer
Christián	Szabó	Le Bret	Sebestyén
Guiche gróf	Klenovics	Carbon	Szilágyi
Lignière	Radányi	Jodelet	Szalai
Valvert	Stoll	Liza	Tárnoky
Roxan	T. Hadrik	Mártha	Pajor
Mont Fleury	Faragó	D'Artagnan	Erős
Belherose	Sándor	Margherite	Kisné

Kezdeté 7 óraker

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Csütörtök, 1900. július hó 19-én.

Sziklai Szeréna k. a. mint vendég.

Tiszturak a zárdában.

Francia operett 3 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Pénztárnyitás 108-kor. Az előadás kezdete 1/29-kor.
A Mulató 16"-ra szellőztetve van.

Mérsékelt nyári időny helyárrakkal.

Hatásos siker a szenzációs júliusi műsornak.

Joe Frank Jakson

érdekes amerikai Polo dycikli játékosok, (játékuk Transval és angol.)

The Martens német ének négyes.

Jeunesse Dorée-csoport

női trombitás-csoport (10 hölgy).

BERGER TESTVÉREK

szájharmónika művészek, madár- és állathangutánzó.

Felső bajorországi táncosok.

Les Sor Borbon's

szociális énekes és táncosok.

Ugymint fellépte az összes ujjonnan szerződött műcörknek.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. dohány nagy-tésze, Karoly-körút 26. és a Mulató nappali pénztáránál.

A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyárok által készitettek.

Stahel és Lenner

trieurgyár,

Budapest, V., Katona József-utca 8. szám.

és oleón ujjal feleserélünk. Kívánatra képes árjegyzékekkel bérmentve szolgálunk. Jutalék mellett szolid elárúsítók alkalmazását nyherhetnek.

NÉMETFALDÓI KIRÁLYI

CARRÉ-CIRKUSZ

Carré Miksa igazgató.

Ma este 7 és fel óraker:

nagy fényes előadás

a magasabb műveltség, lödömítés, tornázás és némajáték. Fellépnek a jelenkor legjobb légvöltigeusejei

THE 3 METEORS

a „levegő csillagai”.

Először:

Egy művészünnepély

Nagy kiállítási némajáték ballettel. Színe alkalmaszta és rendezi Carré Oszkár igazgató. A kosztümök Carré Oszkárnak rendelése szerint készittek. Zenéjét szerzette Carré Miksa igazgató. A tancokat betanította és rendezi Jockel Otto balettmeister.

Ős-Budavára.

Ma csütörtök, július 19-én

Little Tich

és a szenzációs júliusi műsor.

Belépti díj 50 kr. Nyitva 6 óratól.

Mérsékelt árú belépő jegyek a dohánytészékben.

Diszes ingaórák
5 évi jótállás mellett
részletfizetésre
kaphatók
Polgár Kálmán
órá- és ékszer-üzletében
Budapest, Erzsébet-körút 29. sz.
Vidékre árjegyzék bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál

Ajánlják:

Dr. Korányi és Dr. Kétly

egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, vértégénységben, emésztési zavarnaknál, gyengeségben stb. kitűnő sikerrel használhatók.

Arak vidékének köbányai vasút állomásra szállítva

1 láda 30 nagy palack 17 K. 50 f.

1 " 30 kis palack 13 K.

a fogyasztási adót is beleértve.

A láda és üres palackok 4 hónapon belüli bérmentve visszaadnak 5 korona visszaszolgáltatják.

Budapesten kapható minden füzér- és osemegke-kereskedés n és poharanként a „Quisiana Automata Buffet”-be is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olecsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig elállanak

MEGRENDELÉSI HELY:

Királysörfőző Budapest-Köbánya.

Graz. Graz.
Hotel „zur goldenen Birne“
a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legrészletesebb szálló, ujjonnan kényelmesen betervezve. Villany-lág tas.
HUTTER J., tulajdonos.

Torna eszközök, függő-ágyak

kötélárak és mindennemű

háló ipartelepe.

Ponyvák, zsákok, ruhaterítő kötelek feher kenderből, zsinetek, dohány- és rehszínórok, kendertömők és hevederek.

Valódi angol lawn-tennis, football és halaszi készletek gyári raktára.

SEFFER ANTAL

Budapest. Központi városház épület

Károly-u. 1. bolt sz. 12. Gondos kiszolgálás. Vidékre árjegyzék szerint. Költségvetés tornatermek teljes berendezésére kívánatra díjmentesen.

Budapesti Róser tanintézet.

Alapítótató: 1853-ban. Tanulók száma 15384.

3 osztály

felső kereskedelmi iskola
a keresk. akadémiákkal teljesen egyenrang. Bizonyítványai az egyéves önkéntességre jogosítanak.

4 osztály

polgári iskola
bizonyítványai államérvényesek.

Nevelő-internátus, belakó növendékek részére.

Beiratás augusztus 30-tól szeptember 3-ig.

Róser János igazgató

Budapest, VI. Arad-utca 10. sz.

Fényképező készülékek stb.

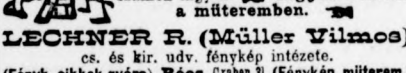
elismert legjobb minőségben. Raktár mindennemű szakbeli szükségletekből és Eastman Kodak-cikkekből.

Lechner-féle Mittheilungen photograph. Inhalts (Szakfolyóirat.) — Mutatvány-számok ingyen. — Ingyen oktatás a műteremben.

LECHNER R. (Müller Vilmos)

cs. és kir. udv. fénykép intézete.

(Fényk. cikkek gyára). Bécs, Gráben St. (Fénykép. műterem.)

BUDAPEST,

Kerepesi-ut 36 sz.

Zenon-termek: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sark). Zenonpalota.

Zsér-bluzok . . . frt 2.90

Selyem-bluzok „ „ 6.90

kaphatók minden színben

Pölzl Kálmán-nál

Budapest, IV. Váci-utca 6.

(„Nagy Kristófhoz”)

Nagy vagyont,

tekintélyes jövedelmet

szerezhet mindenki,

aki a század leghasznosabb

könyvét, a világszerte

előnyösen használt „Kereskedelmi

Vegyeszet” című terjedelmes

művet megrendeli, mert ebből

540 oly foglalkozást tanul

meg, melylyel férfi,

nő, gyermek, tőke nélkül

naponta 20—30 koronát

évente 5000—6000

koronát megkereshet.

A kinek biztos keresete

nincs, ki mellékfoglalkozást

ohajt, rendelje meg,

míg a csekély készlet tart.

Intelligens egyéneknek

megbecsületlen. A könyv

kétszeresen bővített új kiadását az első

kiadás 6 korona bolti ára

helyett 2 korona 60

előlék kedvezményesen áron

rendelheti meg mindenki a

„Kereskedelmi Vegyeszet”

konnykiadó vállalatánál Ujpest, Lőrinc-utca 24.

Ugyanitt megrendelhető

„Az illat és szepítőszerek

készítése” című könyv, ára 1 kor. 30 fill.

2419. szám.

Árverési hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy folyó évi július hó

31-én d. e. 11 óraker, az Ung vármegyében,

Luh község határában található zárkutató

mányu kőolajtelep 20 év tartamára zárt

írásbeli ajánlati tárgyalás útján bérbe

fog adatni.

Kikiáltási árul szolgál az évenként nyerendő nyers

kőolaj és földviasz egész mennyiségének 15 (tizenöt)

százaléka.

A 200 (kettőszáz) korona bántpénzzel ellátott

ajánlatok, melyekben a megajánlandó százalék betűkkel

is kiirandó, alulírott főerdőhivatalhoz nyujtandók

be, hol az árverési és szerződési feltételek is megtekinthetők.

Ungvárt, 1900. évi július hó 9-én.

M. kir. főerdőhivatal.

Minden szó egyszeri beiktatása póit betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatal mindíg közölni kell.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Hirdessen mindenki mindent.

Olcson vásárolni mindent

Drágán eladni mindent

az apró hirdetések után lehet.

Alkalmazást kapni

Munkaerőt találni

az apró hirdetések után lehet.

Potom pénzen

veheti most már mindenki hasznát a nyilvánosság-nak, mert előszörük a hirdési bélyeget.

Például:

Ez a hirdetés csak 20 fillérbe kerül:

Keresek

ócska konzoltükört. Fejér, József-u. 9.

Ez 28 fillérbe:

Olcson

kinlók jól konzervált varrógépet. Zimmermann, Váci-ut 117.

Ez 32 fillérbe:

12 olcsó nádszék veszek.

Schwarz, Nádtel-utca 12.

Ez is 32 fillérbe:

Keresek

hűvös hónapos szobát. Ligeti, Vörösvári-ut 8.

Ez 48 fillérbe:

Elmennék

nevelőnek, kitűnő képességet tanjólait vagyok, igényem szerények. Hegyesi, Rákosárok-utca 1.

A szakásos 30 krajcáros bélyegletéket megkaphatunk nem kell. Tehat ezentul a címmel ellátott apró hirdetések is bélyegmentesek.

Drága Szentem!

Rendkívül örültem küldeménynek, melyre már nem merem számítani. Hisz levelem megnyugtathatta, hogy nem megyek. Különbem én is nagyon megdöglöttem. Küldeménye tartalmazott nem értett m, egy kissé zavaros értelmi. Sírügyözzön levélcimem, szombaton postára megyek érte, hogy mikor indul. Ha 6 nem jön, elejbe megyek. Ezer csók. Nagy gyerek. 6573

Nyolc év.

Aranyos szívem! Szeretlek szüntelenül és veled érzek. Lehet, hogy átjövök. Csókol ezerszer. -4d. 6568

KERESLET.

Fiatal részönt

(esztorgályos) Nagyvárodon Rosenthal és Ehrlichnél azonnal bélyeg. 6569

Komorna

Tátra-Füredre azonnal felvételik. Rombach-utca 5. L. 14. 3033

Házat veszek

kérszépért. Úgyzőkökfi-zárva. Delson József Lonscei-utca 3. ajtó 1. 6571

Keresek

izr. nevelőnőt pusztára, ki zongorát is tanít IV. elemi végző kis leányom mellé. Cim a kiadóhivatalban. 6526

Légszszemotor

1 loerejű, jó állapotban, megvételre keresték. Cim a kiadóban. 6556

Istálló

2-3 lóra, tágas udvarban, esetleg kocsiházzal kerestek. Bövebét Halász Miklósnál, Rombach-utca 13. 3031

Azonnali házvétel.

Földszinti vagy villaszert kis házat a II. vagy III. kerületben, a Margit-hídtől nem nagy távolságban, venni szándékozom. Mielőbbi részletes ajánlatok „H. J.” jelleg alatt a laphoz küldendők. 10980

Ebédkosztot

Népszínház közelében, igazán intelligens családnál keresek „Építész” cím alatt a kiadóhivatalba. 6642

Alkalmazást

nyer, izr. okleveles magyar-német, zongorában is oktató tanítónő, pusztára egy IV. elemi osztályt végző leányka mellé. Cim a kiadóhivatalban. 3026

Tanonc

felvételtik Rothberger Jakabnál, IV. Váci-utca 6. 10986

Több évi bérlésre

keresek a II-ik kerületben nem nagy távolságban a „Margit-Parkhoz” egy modern berendezésű kis házat kerttel. Ajánlatokat árral „L. Ignác” jellel a „Budapesti Napló” kiadóhivatalába kérek. 10981

Modern levlészekrény

állvány-nyal azonnali megvételre keresték. Cim a kiadóba. 2992

Özveggy vagy

önálló intelligens hölgyek, bármely vidékről igen kedvelt vállalatnál előnyös alkalmazást nyernek. Ajánlatok „Hálás foglalkozás” címen a kiadóhivatalba. 6580

Gyermekker-

tésznó, ki a gyermekek ápolásában és házi teendőkben jártas, két kis 1 1/2 és 2 1/2 éves leányka mellé uri házhoz a nyáron át Siófokra keresték. Ajánlatok jelentkezzék Budapestben, Vas-utca 15b. I. emelet Sternbergnél, vagy Siófokon a Walch-villában. 3021

Keresek

Budán, Krisztinavárosban vagy Vizivárosban egy külfönbjárta utcai honapos szobát, esetleg fürdőszobahasználattal. Ajánlatok „Déli vasut” jellegével a kiadóhivatalba kéretnek. 3016

Mindenki

eredeti sorsjegyek részlet-fizetésre való eladásával igen jó, biztos állandó keresetet tehet szert. Magas jutalék, esetleg fix fizetés. Fuchs H. váltóháza. Budapest IV., Kecskeméti-utca 1.

Használt

előszoba székerepnyit tükrrel és botállványval venni óhajtok. Ajánlatok H. J. alatt a lap kiadóhivatalához kérek. 2993.

KINÁLAT.

Fűszerkeresked-

éség, vidékről jött fel, azonnali belpelésre ajánl ja magát, a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja. Cím: VIII. Német-utca 11. ajtó 20. 6571

Cselédlányok

legjobbajk ajánlatnak, Pataky Ferenc cselédintézetében, Bpest, Baross-utca 52. 6570

Utazónak

ajánlok azonnali iródmái váltalathoz napi, hetilapok, folyóiratok terjesztésére. Ajánlatot kér „H. S. 101” címre a lap kiadóhivatalához. 6528

Okl. nevelőnő

izr. kitűnő működési bizonyítványokkal, tanítja az el. és polgári osztályokat, héberben jártas, állást keres helyben vagy vidéken szerény feltételek mellett, esetleg pótvizsgára előkészít. Cim; Király-utca 65. sz. III. em. ajtó 7. 3620

Apolónói

minőségben állást keres, kórházban vagy magános családnál egy ügyes és tapasztalatokban gazdag szülésznő. Feltételek szerények. Cim özv. Di-bácy Sámuelné, VIII. Tömös-utca 62. ajtó 1.

A közeledő

vadászati évad beálltával főhívom a nagyobb uradalmak és vadászársalagok figyelmét arra, hogy az elejtett vadak, különösen nyulakból bármily nagy mennyiséget hajlandó vagyok átvenni külföld részére. Groszman Jágó Miskolc. 5025

Elveszett

a Császár-fürdőtől a Margit-hídig egy női ezüst óra ezüst láncsal, amely kevés értékű, de drága emlék. A becsületes megtaláló kértem sziveskedjék a lap kiadóhivatalában átadni, hol az illő jutalmat átveheti. Aranka 3027

Örökbe szeret-

ném adni 3 1/2 éves szép, egészséges kis leányomat. Cim: Gyár-utca 5. földszint 76. 3015

Eladó szőlő.

A fővároshoz vasuton 2 órányira 5 kataszt. hold remekül beállított 2 kítőnő fajokkal beültetett 2 éves szőlő, családi körülmények miatt eladó. Egy negyed hold termő van benne. Gyönyörű fekvésű, levegője és vize kitűnő. Nyaralónak kiválóan alkalmas s pár év múlva szép jövedelmet is hajt. Venni szándékozók küldjék be címeket „Szőlőtelep” alatt a kiadóhivatalba. 3034

Faragott

teljes hálszoba butor, asztal, 6 gótis szék, egy valódi szőnyeg ottomán, egészenben vagy egyenkint is eladó. Dob-utca 87. II. 40. 6557

Kerékpár

legújabb modell, sürgősen eladó. József-körút 17. II. 13. 6639

Eladó birtokok.

Sárosmegye, 9134-6000-000. Gőmörmege 200-17,000. 60-3600.000. Zemplénm. 780-125.000. Nógrádmegye 1020-130.000. 456-85.000. Vasmege 14040-160.000. Ungm. 300-45.000. Erdélyország 2160-300.000. Szilágy-megye 1480-200.000. Szathmármegye 778-10.000 holdakban, forintokban, választékosan kéretik. Kucha Tiszolc. 6574

Kemnitzter-utca

szerdán reggel figyelmeztetett a lapra. Ismerkedés hogyan lehetőségek? Irjon kérem a kiadóhivatalba S. S. alatt, ha irt, értesíten ez uton. 3037

Női kerékpár

jó karban, igen olcsó árért, vagy férfi géppel ki-cseréltem. Csenger-utca 6. I em. 17. 6572

A párisi

kiállítás meglátogatóknak olcsó, kényelmes lakást ajánl Szigethy S. Páris 57. Rue Richard. 30396

Kérvényeket,

folyamodványokat, beadványokat írok 40 krért. Előkészíték vizsgára polgáristákat 10 forintért. Cim: Ungár, Práter-utca 61. sz. 6616

Angol tanfolyam

nyilik meg a napokban. A tandij havonta három frt, kezességgel, hogy a nyelvet bárki 6 hónap alatt teljesen elsajátítja. Leveleket „English” jelleg alatt kérek. 6559

Tyuktenyésztés

című munka, nélkülözhetetlen kézikönyv, minden baromfi-tenyésztőnél, ki fáradozása után nagy hasznot akar látni. A baromfiak betegségét, behatoln tárgyalja. Ára 2 korona. Megrendelhetős Hreblay Emil állattenyésztési főfelügyelőnél Gödöllőn. 6558

Középiszkolai

tantervekkel ellismert legjobb módszer szerint tanít kitűnő philologus és matematikus. Előkészít egyéves önkéntességi szolgálatra jogosító vizsgára, polgári iskolai vizsgák letételére. Gymaniumi-reáliskolai és kereskedelmi érettségire. Pótvizsgára. Góttin Henrik Budapest, VI., Csen-gery-u. 52. I em. 8. 6523

A tisztviselő-

telepen Orczy-ut és Héder-vári-utca sarkán egy lakás, esetleg boltnak használható, aug. 1-re kiadó. 6500

Könyvelő

nőtlen, ki az egyszerű és kettős könyvvitelben kellő jártassággal bír, szerény feltételek mellett bármily irodai állást elfogadna. Szives megkeresések „V. S.” jelleg alatt a kiadóba kéretnek.

Kitűnő

karban levő uti verseny-gép, egész új Reithoffer-tömlőkkel, elutasítás miatt nagyon olcsón eladó. Schwartz Lipót, Kerepesi-ut 81. II. 10.

10 drb képes levelezőlapot

fénykép után vagy felvételrel együtt 3 frtért készítt az „Excelsior” fény-írda Budapest, András-utca 20. Ugyanott amatőrök részére mindeneműmunkákat készíttetnek. 6644

Kerékpár

majdnem új, megsebzé miatt olcsón eladó. Régi posta-utca 4. III. em. 14. 3031

ZSOLNAY-féle

egészen új kályha olcsón eladó. Teréz-körút 39. I. 4. sz. 3018

Két szép szoba

elegánsan burtozva, külön bejárattal és egymásba átjárható egy gyermektele családnál az András-utca és nyugati pályaudvar közelében azonnali kiadó. Teréz-körút 35. II. 32.

Emlékek,

ajándékok kiválóan alkalmas. Egy életnagyságu nagyított fénykép bármily fénykép után művészesen elkészítték, megjelölésnek ajándéknak naz, név, születésnapra legalkalmasabb, miután egy ily nagyatás nemcsak pillanatán, hanem örök időkre illő szabadidő is, a legszébb és örök emlék kedves halottainkrol a fénykép sér-telenül visszaadatik, a hű másolatért kezeskedem a vidéki rendeléseket pontosan eszközölöm. Grosz József, VI. Próféta-utca 5. 3011

VII. kerület

Peterdi-utca 34. szám alatt pince-műhelyek és több lakás kiadók. 6941

Legmagasabb

előlegek értékpapirokra és sorsjegyekre. Maszol elzolgósított sorsjegyek kiáltatnak és azokra, magasabb kölcsön adatik. vagy a napi árfolyam szerinti megvételnek és ugyanazon sorsjegyek eset-kély havi részlettelés ellen visszavetethők. Fleis-ig Sándor bank és váltó-üzlete Budapest, VII., ker. Erzsébet-körút 2. szám. (Kerepesi-ut sarkán.)

Házvezetőnőnek

ajánlok egy intelligens nő, kitűnő gazdaszony, esetleg gyermekekhez is. Cim a kiadóhivatalban. 6633

Gyönyörű,

árnyas nyári lakások, könyvházzal együtt Kovács-patakon, a Duna és a nyugati vasut Esztergom-csavargözös állomása mellett. Helyben kitűnő éttermek, Dunafürdők, források. Mérés-kel menetiadjik Budapest-ről. Közéletből Nieder-mann igazg. Esztergom.

Párisba

utazók kitűnő díjazás-ért kalauzol megbízható fiatalember, beszél magyarul, németül, franciául. Szerex olcsó magánlakást is. Levélre válaszol. Cím: „M. 44. Páris. Bureau 10. Poste restante.” 6553

Bloch S.

okl. tan. és gyakorló könyvelő András-utca 46. kiképez felnevelteket a magas m. kir. minisztérium engedélyje alapján az egyszerű és kettős könyvvitelben (Buchführung) keresek, levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelven. Hölgyeknek külön oktatás. Vidékiek levél-bellelleg sajtáthatják el a könyvvitel. 6515

Ideai akadémé,

elsőrendű pergettett méz, 5 kilós bádögödön, bérmentve, postán 6 korona. Országos méhészeti egyesület, Budapest, IX., Kőztelek.

Üveg,

porcellán- és diszműru-kereskedés nagyobb vidéki városban, megyeszékhelyen, mely 10 éven áll, igen elegánsan berendezve, teljesen konkurrenciamentes, mult évi forgalma volt 24,000 kor., tulajdonosnak sokoldalu elfoglaltsága miatt eladó. Az átvételhez szükséges feltételek minimum 6000 korona; áru-készlet értéke 16,000 kor. Bövebét Niemetz Gyula üzleték adásvételi irodájában Budapestben, József-körút 22.

Művelt,

distingvált fiatal özveggy, ki családjával evékig élt Párisban és nagyon sokat utazott a külföldön, több nyelvet folyékonyan beszél, olyan családokhoz vagy egyesekhez ajánlók kiképzésről, kik a világgöklitást meg akarják tekinteni, vagy nagyobb utat óhajtanak tenni. Fel-tételek levélleg vagy személyesen. Ajánlatok kéretnek „Nobe 7” a lap kiadóhivatalába címetel-ni. 3012

Oktoberre

kisbét tehénészet 12-14 drb. tehénél hűtő és szállítóeszközök birtok-változás miatt eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 6547

Balaton legszebb

vidékén nagyobb szabású villa teljes berendezéssel eladó; esetleg 2 lakás egy 3, egy 4 szobás még az idejére kiadó. Megkereséseket Josifovie M. Nagy-Kanizsára. 6551

Kerepesi-uton,

a Népszínház közelében, szépen burtozott, teljesen külön bejárta, utcai, világos, tiszta szoba aug. 1-re kiadó. Kerepesi-ut 34. III. em. 20. 3032

12 frtért

készülnek műhelyben remekszabású férfítőnyök mérték után valódi gyapjuszövet maradékokból, Lichtmann Sándor műszabász, Bpest, Garay-ter 9. Augusztustól Csömör-ut 27. I em. Vidékre szövetminták bérmentve.

Levelező-lap

üjdonság!

Palatábla fujtetel(a)posta 2 kros bélyegrel továbbít (a) 10 kr.; 10 drb. 90 kr. Az öszeg előzetes be-küldése esetén bérmentve küldi meg a „Budapesti Napló” kiadóhivatala József-körút.

Közneép-osztály

Ferenc József-kabát 4 frt Jaquet --- --- 3 frt Frack --- --- 5 frt Nadrag --- --- 2.50.

Rothberger Jakab,

Kristóf-tér 2. 1-ső emelet.

Szabadalmakat

Értékesítő

Vállalat

Bpest, Erzsébet-körút 17.

Készítőköl szabadalmakat, finanszora találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan.

BUTOR

alkalmi vétel!

Kényeztetés folytán megvett m. m. előkészítések alkalmasul ásvényeseken stb. Ház-és-éreg legjobb házimezői lakásberendezéseket és pedig teljes szék, ebédtól, szalon, hűtőszoba és konyhától szék-nyelg, lámpa stb. sokkal olcsóbban eladok, mint új butor-nyok, a mellett minden jobb mint az új, mivel a szék-készítéssel és ásvényesekkel tartok aktívon, főncsi Berlinben alkalmi butorok telepe Budapest, Giszta-tér 3. sz. I. emelet.

Zalognézi

cédulákat veszek. Etadók 13 latos ezüst evőeszközöket, grammja 5 kr., girandólok, greytaronyok, kábelalakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 6 frt 50 kr., teljes 12 személyre való teljes evőeszközöket 138 frtól kezdve, az vástak-estök mindennemű ezüst műtővös tárgyakban, arany fűláncok kö-löggóval, grammja 55 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tala remon-torok 6 frt. Grünberger Árnin Béla örökösök Budapest, IV., Városház-tér 9. I. em. 23. Varsbuzter. Képes árjegyzékét bérmentve és ingyen. Részletfizetésre is.

Nevelőnőket

francia, angol és német-honiatok, okl. magyar tanítóknak, minden nemzetségi bonnokatés-gyermekkeresztésznők, társalgóknak a nyárra is lekülsmeretesen ajánl és elhelyez

Szegheoné S. Lujza

BUDAPEST, VI., Dessoefly-utca 22.

Ha

valami igazán jót szeret enni, küldjön Megay Róbert cukrásznak Miskolcra 2 korona 50 fillért s kap ezert bérmentesen szállítva egy kitűnő

Bohéme tortát.

Budapesten Szenes Ede és Seidl József és és kir. udvari szállítók, Szimon István és Gazler Béla uraknál kapható. Ugyan-ott a legújabb és legjobb „Szulamit” torta is kapható 2 koronáért. 6574

Arany János-utca 34. sz. Butor beraktározás. Garde-Meuble.